

DARBININKAS

Vol. LXVI, Nr. 7
Vasario-February 13, 1981

Pentadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

KRATOS, TARDYMAI, AREŠTAI Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 44

Tarp Peru ir Ekvadoro buvo iškilęs kelias dienas trukęs ginkluotas konfliktas dėl neryškiai išvestos tarp jų sienos džunglėse, bet, JAV, Pietų Amerikos valstybėm ir popiežiui paraginusi ginčą taikiai išspręsti, abi valstybės sutiko paskelbti paliaubas.

Saudi Arabijoje vykusio islamo valstybių galvų konferencija nutarė: paraginti Iraką ir Iraną užbaigti karą ir visas arabų valstybes sujungti į vieningą islamo valstybę, kuri užtikrintų saugumą ir gerovę. Konferencijoje dalyvavo ir JAV prezidentas, kuris paragino arabus susitaikyti ir pradėti dialogą su Izraelio okupuotais arabų žemėmis ir Rytų Jeruzalę; pritaikyti Izraeliui ir jo politikai pritariančiomis valstybėm ūkinį boikotą ir įsteigti palestiniečių valstybę su sostine Rytų Jeruzalėje.

Lenkijos vyriausybė ir nepriklausoma darbininkų unija sutarė, kad šiais metais darbininkai turės 3 šeštadienius laisvus, o ketvirtą turės dirbti, o ateinančiais metais visi šeštadieniai bus laisvi. Be to, vyriausybė sutiko paskirti nujai laiko transliacijom per televiziją.

Norvegijos min. pirmininkas Odvar Nordii pasitraukė iš pareigų dėl nesveikatos, o jį jo vietą Darbo partija išrinko viešosios sveikatos darbuotoją Gro Harlem Brundtland.

Kinijos min. pirmininkas Zhao Ziyang patikino nekomunistines pietryčių Azijos valstybes, kad jose veikiančiam komunistų partizanams Kinijos teikiama parama nepakenksianti Kinijos santykiams su nekomunistinėmis valstybėmis.

Lenkijos komunistų partijos galva Stanislaw Kania, pareiškė, kad kurstytojai verčia nepriklausomą darbininkų uniją pasidaryti politinės opozicijos partija ir skleisti krašte anarchiją.

Japonija planuoja padvigubinti savo teikiamą ūkinę pagalbą užsienio valstybėm.

Gynybos sekretorius Casper W. Weinberger pareiškė, kad jis sieks sustiprinti Saudi Arabijos gynybą, palankiai vertins Izraelio galimą kreipimąsi laikyti Izraelį JAV kariuomenės daliniu ir būsiąs palankus neutroninės bombos gamybai ir jos išdėstymui Vakarų Europoje.

Saudi Arabijos spauda paskelbė, kad Sov. S-ga pristatė Irakui 100 tankų ir kitų karo priemonių.

Valstybės sekretorius Alexander Haig atleido iš pareigų JAV ambasadorių Salvadore Robert E. White už tai, kad jis viešai kritikavo dabartinės administracijos politiką centrinėje Amerikoje.

Kinijos komunistų partija vėl įvedė valdžios įstaigose ir įmonėse privalomas politines paskaitas, kurios po Mao mirties buvo išnykusios.

JAV ginkluotųjų pajėgų štabo viršininkas gen. David C. Jones paragino kongresą suteikti didžiausią pirmumą statybai strateginių bombonešių, galinčių prasiskverbti pro Sov. S-gos oro gynybą.

Prez. Reagan pažadėjo čia besilankiusiam Jamaikos min. pirmininkui Edward P. G. Seaga moralinę ir ūkinę paramą krašto ūkiui atstatyti.

Vietnamas pažadėjo atitraukti iš Kambodijos dalį savo kariuomenės, jei Tailandas pažadėtų neleisti savo teritorijoje veikti Kambodijos partizanams ir neremtųjų jų maistui ir ginklams.

Valst. sekr. Haig įspėjo Sov. S-gos užs. reik. ministrą Gromyko, kad sovietų įžengimas į Lenkiją turės ilgalaikių pasekmių santykiams tarp JAV ir Sov. S-gos.

1980 kovo 24 į Vilniaus KGB tardymui buvo iškviestas kun. Petras Našlėnas-Kerbelis. Iškviestimo priežastis — kunigas buvo pasirašęs keletą peticijų dėl kalinių — Petkaus, Terlecko ir Sasnausko nekaltumo, kur buvo reikalaujama suimtuosius paleisti. Tardytojas reikalavo pasakyti, kas suredagavo peticiją, kas pakišo pasirašyti ir kur visa tai įvyko. Tardytojas piktinosi, kad kaip galima prašyti paleisti į laisvę tokius „nusikaltėlius, kurie kelia klausimą dėl Lietuvos išstojimo iš Sovietų Sąjungos“.

Tardymo metu kun. Petras Našlėnas buvo gudriai zondojuojamas, ar nežinaš, kas sudarė „LKB Kronikos“ redakciją, kuriu būdu jis gaunąs pagrindinę spaudą ir t.t.

Nieko nepešęs mjr. Pilelis kunigą paleido.

N.B. Kun. P. Našlėnas-Kerbelis yra baigęs Kauno Kunigų seminariją, tačiau KGB neleido jo oficialiai išvesti kunigu, todėl jis kunigystės šventimus gavo be valdžios sutikimo.

1980 birželio 3 Vilniaus Radijo ir televizijos choro artistė Janina Bagdonienė buvo iškviesta į KGB tardymui. Tardytojas Pilelis priekaištavo, kad Bagdonienė pasirašiusi raštą dėl Terlecko išlaisvinimo. Tardytojas niekinančiai atsiliepė apie visus

pasirašiusius minėtą raštą, vadinamas juos psichiškai nenormaliais, o kunigus — valdžios priešais. A. Terleckas esąs nacionalistas, redagavęs įvairius leidinius ir jau ne pirmą kartą teisiamas už ardomąją veiklą prieš tarybinę santvarką. Čekistas veltui stengėsi įkalbėti tardomąją atsakyti savo parašo. Pilelis tvirtino, kad esą nusikaltančios ir vienuolės, kurios įtraukia vaikus į religinę veiklą.

Po kelių tardymo valandų pristatė ir antras saugumietis, tačiau pavardės nepasisakė. Čekistas kalbėjo, kad pas mus esanti viena partija ir, jei kokie nepageidautini šaltiniai drumsčia ramybę, jie turi būti izoliuojami.

Toliau tardymą parėmė Česnavičius, Bagdonienė vėl buvo klausinėjama apie jos „įtartinas“ pažintis su lagerininkais ir kunigais. Česnavičius irgi tvirtino, kad įvairius raštus pasirašinęs asmenys esą psichiškai nesveiki ir jų kova esanti beprasmiška, nes visi būsią susemti. Bagdonienė priminė keletą kriminalinių nusikaltimų, kurių sukomis buvo jai artimi asmenys ir net ji pati, tačiau, kai valdžios organai beveik neregavo — ji buvo nustebinta. O kai ji pasirašė raštą, reikalaujantį žmogui laisvės — tuojau atsidūrė KGB rūmuose.

Tardymas užtruko 5 valandas.

Lietuvos nacionalinė K. Bažnyčios biblioteka

1980 birželio 3 šiaulietis Juozas Šileikis buvo iškviestas į Šiaulių KGB tardymui. Tardytojas savo pavardės nepasisakė. Jis perskaitė iš „LKB Kronikos“ (Nr. 42) žinutę, kad Šileikis nedalyvavęs vasario 24 d. rinkimuose į Aukščiausiąją ir vietines tarybas. Šileikis faktą patvirtino, teigdamas, kad jis negalys dalyvauti rinkimuose, nes iš tikinčiųjų bendruomenės rinkimuose kandidatai neišstatomi, o bedieviai tikinčiųjų reikalų negins.

Saugumietis Šileikį auklėjo keturias valandas, aiškindamas, kad esą neramių žmonių, kurie saugumui užduoda labai sunkų darbą. „LKB Kronika“, saugumiečio nuomone, tai ištisinis melas.

Irako prezidentas Saddam Hussein pareiškė, kad Irakas sutiktų sustabdyti karą ir pasitraukti iš Irano, jei Iranas priimtų Irakui visą Shatt al Arab vandens kelią ir kai kurias mažesnis šiaurės, bet Iranas pareiškė kovojąs iki pergales.

Vietoj atstatydinusio Ispanijos min. pirmininko Adolfo Suarez Demokratinio centro unija kandidatų į min. pirmininkus parinko min. pirmininko pavaduotoją Leopoldo Calvo Sotelo.

Senasis Vilnius — Lietuvos sostinė. Vilniaus universiteto Šv. Jono bažnyčia su savo garsiąja varpine. Pilies gatvė, dabar pavadinta Gorkio gatve, eina pro Šv. Jono bažnyčios galą. Šioje gatvėje buvo Lietuvos Tarybos būstinė ir čia buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybės atstatymas (pažymėta kryželiu).

S. KUDIRKA IR V. ŠAKALYS IŠVYKSTA Į LOS ANGELES

Simas Kudirka ir Vladas Šakalys vasario 14 išvyksta į Los Angeles, kur jie išbus visą savaitę. Jų savaitės programą parėngė Amerikos Lietuvių Informacijos centras Los Angeleje. Tam centri vadovauja Antanas Mažeika. Jis su Danute Barauskaite praeitą savaitę buvo atvykę į New Yorką, kad čia vietoje aptartų visas kelionės detales.

Kiekvieną dieną sudaryta skirtinga programa. Vasario 15 Vladas Šakalys kalbės Lietuvos

nepriklausomybės minėjime. Numatyta visa eilė pasikalbėjimų su laikraščiu redakcijomis, su katalikų laikraščio Tidings atstovais, su įtakingu Orange County Register redakcija. Šis laikraštis Lietuvos reikalams skiria visą puslapį, drauge aprašydamas ir juos pačius. Svečiai dalyvaus populiarioje George Putnam radijo programoje, lankys aukštesniąją mokyklą, kur bus rodomas Simo Kudirkos filmas, susitiks ir su studentais. Lankysis ir Šv. Kazimiero lietuvių

parapijoje, kur penktadienio vakare bus vakaronė su lietuviais, o vasario 21 jie lankys lituanistinę mokyklą.

Bus ir įvairių priėmimų. Priėmimą rengia ir lenkai, iš Lietuvos kilęs grafas Adomas Tiškevičius.

Vasario 17, antradienį, Atletų Klube bus iškilmingi pagerbimo priešpiečiai, į kuriuos susirinks daug įtakingų Los Angeles asmenų, miesto burmistras Tom Bradley, respublikonų partijos pirmininkas Arthur McCluskey ir kiti.

LB ATSTOVAI PAKVIESTI Į VALSTYBĖS DEPARTAMENTĄ

Valstybės departamento Rytų Europos skyriaus direktoriui Peter Bridges pakvietus, vasario 6 Valstybės departamente lankėsi JAV LB atstovai. Delegaciją sudarė LB Visuomeninių reikalų tarybos pirm. Alg. Gečys, Krašto valdybos vicepirm. Aušra Zerr, LB ryšininkas Washingtono Alg. Gureckas, Lietuvių Informacijos Centro vedėjas ir VRT-bos narys kun. K. Pugevičius ir Washingtono LB apylinkės pirm. Linas Kojelis. Valstybės departamentui skyravo P. Bridges ir Pabaltijo skyriaus viršininkas Thomas Longo.

Kviesdamas LB atstovus atvykti, Valstybės departamentas norėjo patirti lietuviškosios išeivijos pažiūras į įvykius Lenkijoje, o taip pat kaip tie įvykiai yra paveikę pavergtą Lietuvą. LB atstovų pareikšta, kad LB pritaria JAV administracijos padarytiems išėjimams dėl sovietinės invazijos pasekmių, remia teikiamą Lenkijai ekonominės pagalbos, tačiau yra priešinga siūlomam grūdų embargo Sov. Sąjungai nutraukimui ir pasisako už embargo pritaikymą techniniam gaminiam. LB nė palaikanti ryšius su Polish-American Centru ir esanti nuomonės, kad, Lenkijoje teigiama linkme vystantis laisvėjimo procesai, eventualiai bus galima tikėtis ir Lietuvos dalinio palengvėjimo. Lietuviškoji išeivija pastebinti ryšių su kraštu pasunkėjimą, ypač kiek tai liečia lankymą ir vizų gavimą, laiškas bei siuntinius pasikeitimą. Dvigubai ilgiau trunka siuntinių bei laišku persiuntimas.

Kiek tai liečia pačią Lietuvą, Vilniuje ir jo apylinkėse yra įvykę streikų, kas rodo esamą darbininkijos nepasitenkinimą. Amerikos Balso ir Laisvės Radijo transliacijos yra trukdomos. Vilniaus kraštą anksčiau gan lengvai pasiekusi Lenkijos spauda yra negaunama. Svetimtaučiai žurnalistai yra neįleidi

džiami į Vilnių. Draudžiamas transliacijų iš Lenkijos klausymas. Pietų Lietuvos gyventojai tomis transliacijomis naudojosi. Okupantas skatina lietuvių tarpe antilenkiškas nuotaikas, teigdamas, kad lenkai neramumais Lenkijoje eventualiai siekia Vilniaus kraštą ir net visą Lietuvą pasigrobtį. Ši akcija yra žinoma lenkam, ir lenkų pagrindžio spaudoje yra pasirodę straipsniai, kuriuose užtikrinama, kad lenkai į Vilnių ir Lietuvą pretenzijų neturi.

Kun. K. Pugevičius Valstybės departamento pareigūnus supažindino su tik ką gautais naujais Aušros ir Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos numeriais.

LB atstovai pareiškė nuoširdžią padėką Valstybės departamentui už sėkmingą Pabaltijo valstybių diplomatinio tęstumo klausimo išsprendimą. Taip pat padėkota už puikią Valstybės dept. pareigūno Warren Zimmmermann kalbą Madrido konferencijoje, kurioje plačiai buvo paminėtos Pabaltijo valstybių okupacijos aplinkybės ir pasakyta už apsisprendimo principo pritaikymą Pabaltijo valstybėms. Pokalbio metu pareikšti pageidavimai dėl konkretesnio Valstybės sekretoriaus sveikinimo turinio Vasario 16-sios proga, kelta politinių kalinių klausimas (ypač Amerikoje gimusio Vyt. Skuodžio), svarba tęsti žmogaus teisių pažeidimų išskelimo politiką, žmogaus teisių pažeidimo kėlimą Ženevoje ir t.t. Pokalbis truko lygiai vieną valandą.

Po apsilankymo Valstybės departamente Alg. Gureckas ir Alg. Gečys aplankė Lietuvos atstovą dr. St. Bačkį ir jį painformavo apie tolimesnės LB politinės akcijos planus. Pranešta, kad JAV LB taryba yra pritarusi specialaus fondo Lietuvos atstovybės Washingtono atremontavimui įkūrimui ir šiuo metu yra visa tai planavimo stadijoje.

Ag.

MASKVOS KRONIKA APIE LIETUVĄ

Neseniai Vakarų pasiekusiame Maskvos Einamųjų Įvykių Kronikos 57-ame numery (1980 rugpjūčio 3) spausdinama apie Lietuvą nemažai informacijos, papildančios lietuvių pagrindžio spaudos žinias. Liepos-rugpjūčio mėnesiais Vilniuje tebevykstant Antano Terlecko ir Juliaus Sasnausko parengtiniam tardymam, tardytojas pasakęs Sasnausko motinai, kad jos sūnus nenori atsakyti savo įsitikinimų. (Tiesa vėliau tvirtino, kad Sasnauskas teisme apgailestavo savo „klaidas“). Vilniečiai Viačeslavas Čerepanovas ir Vytas Bastys per tardymą patvirtinę, kad Terleckas ir Sasnauskas organizavę spaudos konferenciją užsienio korespondentams 1979 metais.

Maskvinė Kronika pateikia žinių apie Gintautą Jašmantą, kuris 1980 sausio gale buvo suimtas Vilniuje ir apkaltintas bendradarbiavimu pagrindžio žurnale Alma Mater. Jašmantas yra lituanistas, baigęs Vilniaus pedagoginį institutą, iki 1970 pradžios dirbo Komunisto menraščio redakcijoje. Išstojęs (ar pašalintas) iš kompartijos, buvo atleistas iš darbo. Iki pat arešto dirbo Knygų Rūmuose bibliografu.

Kronikos žiniomis, 1980 gegužės 20 Maskvoj suimtas Vytas Abrutis, vasarai baigiantis, dar buvo kaltinamas pagal baudžiamojo kodekso 199 straipsnio 1-ą dalį. Dar būdamas abiturientu, 1952 jis buvo tardytas už lietuviškos vėliavos iškėlimą ant mokyklos pastato. Tarnauda-

mas kariuomenėje, Abrutis buvo priverstas pasirašyti pareiškimą, kuriuo atsisakė savo įsitikinimų. Grįžęs į Vilnių, dirbo Restauraciniam treste. 1979 su žmona Edita Abrutiene atsisakė sovietinės pilietybės ir padarė dokumentus emigravimui į Ameriką. Dar prieš areštą juodu gavo leidimą išvykti. Balandžio 8 jo bute buvo padaryta krata, konfiskuota daug dokumentų rusų kalba ir rašomoji mašinėlė. Sekančią dieną Abrutis išvyko į Maskvą, kur susitiko su užsienio korespondentais ir tuoj pat buvo suimtas. Apie jo areštą šeimai buvo pranešta tik po savaitės.

Anot Kronikos, liepos antrojo pusėj Vilniuje buvo iškabinti skelbimai, jog ieškomas „ypatingai pavojingas recidivistas“ Vladas Šakalys. Miesto centre buvo kratomi rūšiai. Liepos pabaigoje iš užsienio radijų sužinota, kad Šakalys pasiekė Švediją.

Maskvinė Kronika taip pat praneša, kad Voldemaras Karaliūnas perkeltas iš Černiachovskio specialios psichiatrinės į bendro tipo psichiatrinę Kaune, Kuzmos gatvė. Gydytojo Verneio priežiūroje jis gydomas aminazinu ir tizercinu. Jo būklė nuolat blogėja. (Elta)

Prancūzijos Paryžiaus arkivyskupu popiežius Jonas Paulius II pasakė Orleano vyskupą Jean-Marie Lustiger, kurio tėvai buvo iš Lenkijos kilę žydai ir kuris, žuvus jo motinai Auschwitz koncentracijos stovykloje, buvo katalikų šeimos auginamas ir, turėdamas 15 m., pats priėmė katalikų tikėjimą.

Irane vyksta politinė kova tarp nuosaukaus prezidento Bani-Sadr ir kraštą valdančių kraštutiniųjų mūly.

NE TIK PRAŠYTA, BET IR PADĖKOTA

Prezidento J. Carterio kadencijos metais JAV LB-nei pavyko stipriai pajudinti Lietuvos pavergimo klausimą ir sulaukti tinkamo domesio Amerikos lietuviams. Jo administracija paskyrė kelis lietuvius į prezidentines komisijas, įtraukė mūsų tautietį į Madrido konferencijon vykstančią JAV delegaciją, dažnai kvietė lietuvius dalyvauti valdinėse konferencijose, o ponias Carter teikėsi Baltuosiuose Rūmuose 250 lietuvių surengti specialų priėmimą. JAV kongresui spaudžiant, Carterio administracija ryžosi teigiamai išspręsti Lietuvos diplomatinės tarnybos egzistencijai grėsusią finansinę krizę, o perėitų metų spalio 25, pakeitus Pabaltijo valstybių diplomatinėm tarnybom nepalankų ankstesnį valstybės departamento nusistatymą, buvo ilgam laikui užtikrintas Lietuvos diplomatinės tarnybos tęstinumas.

Prezidentui Carteriui paliekant Baltuosius Rūmus, JAV LB-nė jautė pareigą padėkoti už dėmėjimąsi Lietuvos tragedija ir Amerikos lietuvių siekimais. Tuo tikslu sausio 14 Washingtono lankėsi JAV LB visuomeninių reikalų tarybos delegacija. Ją sudarė tarnybos nariai Feliksas Andriūnas, Rimas Česonis ir Algimantas Gureckas, JAV LB ryšininkas Washingtono. Turėjęs vykti visuomeninių reikalų tarybos pirm. Algimantas Gečys dėl tarnybinių įsipareigojimų iš Kanados grįžti nebesuėjo. Su delegacija taip pat iš Philadelphia į Washingtoną vyko profesorius dailininkas Romas Viesulas, Jūra Viesulienė ir Roma Česonienė, veiklūs LB darbuotojai.

Dėkojama Warren Zimmermann

LB atstovai, nuvykę į valstybės departamentą, aplankė JAV delegacijos Madrido konferencijoj vicepirmininką Warren Zimmermann, 1980 gruodžio 15 Madride pasakiusį pačią stipriausią kalbą Pabaltijo valstybių laisvės klausimu. Kalbėdamas tautų apsisprendimo teisės prin-

Savaitės įvykiai

P. Afrikos kariuomenės daliniai puolė prie Mozambiko sostinės Maputo esančią Afrikos tautinio kongreso partizanų būstinę.

Prez. Reagan pažadėjo čia besilankiusiam P. Korėjos prezidentui Chun Doo Hwan rūpintis P. Korėjos saugumu ir palikti ten esančius JAV kariuomenės dalinius.

Lenkijos vyriausybė privačiai pažadėjo peržiūrėti JT tarnautojos Alicja Weselowska bylą. Atvykusi į Lenkiją, ji buvo areštuota ir nuteista 7 m. kalėti už šnipinėjimą.

Prancūzija pardavė Irakui 4 F-1 Mirage naikintuvus.

LB Vidurio apygardos suvažiavimas įvyko sausio 11 Jaunimo Centre Chicagoje. Dalyvavo LB apygardų, apylinkių valdybų atstovai. Nuotraukoje matyti dalis suvažiavimo dalyvių. Iš k. Juozas Šlajus, dr. Antanas Razma, dr. Regina Kulienė, Vaclovas Kleiza ir kiti. Nuotr. Jono Urbono

cipo tema, jis priminė prieš 40 metų jėga sovietų įvykdytą Pabaltijo valstybių okupaciją (tuo tikslu citavo ministerio plk. K. Škirpos pareiškimą), iškelė JAV tęsiamą Pabaltijo valstybių aneksijos nepripažinimo politiką, priminė sovietų-nacių sandėrį Pabaltijo valstybių atžvilgiu, kėlė Bažnyčios persekiojimą Lietuvoje.

Nuoširdžiai dėkodami p. Zimmermannui, LB atstovai, dalydaujant pačiam dailininkui, įteikė gražaus kolorito ir puikių technikos dail. Romo Viesulo paveikslą. Dovana jis buvo maloniai nustebinamas, paveikslu grožėjosi ir dėkodamas pasisakė esąs didelis meno megejas. Pokalbio metu Zimmermann kėlė sovietų apsilenkimus su Helsinkio baigiamuoju aktu ir pabrėžė Vakarų valstybių užimtos griežtos linijos tęstinumo svarbą. Jis ypač kėlė svarbų Rimo Česonio indėlį JAV delegacijos Madride darbuose ir jo nusimanytą Pabaltijo valstybes liečiančiuose klausimuose.

ST. PETERSBURG, FLA.

Lietuvių klubo naujai išrinktą valdybą sudaro: pirm. A. Karnius, vicepirm. A. Armalis, sekr. A. Krulickienė, izd. J. Kirtiklis ir finansų sekr. J. Linartas. Direktoriai: P. Dalinis — inventoriaus tvarkymas, V. Gruzdienė — salės nuoma, P. Juška — sekmadieninių loterijų tvarkymas, V. Kriaučiūnas — virtuvės reikalai, J. Pupelienė — bilietai pardavinėjimas pietų metu, J. Purtilis — pastato ir kiemo priežiūra, K. Steponka — pagelbiniai reikalai.

Lietuvos steigiamojo seimo 60-ties metų sukakties minėjimas lietuvių klube įvyko sausio 21. Minėjimą ruošė specialiai sudarytas komitetas: M. Peteraitienė, K. Grigaitis, kun. J. Gasiūnas, A. Karnius ir A. Gudonis. Šio minėjimo iniciatorius buvo A. Mačionis. Paskaitą skaitytė Jonas Daugėla. Meninėj daly solistė Juzė Krištolaitytė-Daugelienė padainavo lietuvių ir tarptautinių kompozitorių kūrinių. Už mirusius steigiamojo seimo narius sausio 18 Šv. Vardo bažnyčioje, Gulfporte, kun. K. Butkus ir kun. J. Gasiūnas koncertavo mišias. Ta proga pamokslą pasakė kun. K. Butkus, OFM.

Linksma komedija "Uošvė į namus, tylos nebebus" lietuvių klubo salėje suvaidinta sausio 25. Vaidino: Elena Krasauskienė, Albertas Mateika, Sofija Vaškienė, Stasys Vaškys, Elena Vizbarienė. Režisavo Simas Velbasiš. Vaidinimui daug talkino Alė Valbasienė. Tą pačią dieną klubo mažojo salėje vyko ir lietuvių numizmatikos ir filatelijos parodėlė, kurią suruošė J. Taoras.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimą lietuvių klubas organizuoja vasario 14, šeštadienį, 2 val. popiet. Invokaciją sukalbės kun. K. Butkus, OFM,

Lankomasi darbo unijų centre

Po apsilankymo valstybės departamente LB atstovai (Andriūnas, Česonis, Gureckas) nuvyko į AFL-CIO centro įstaigą, kur pasimatė su darbo unijų tarptautinio skyriaus direktorium dr. E. Lee. LB atstovai jį painformavo, kad, Lenkijoje vykstant demokratiiniam darbininkų judėjimui, esama žinių apie darbininkų judėjimą Lietuvoje ir Vilniuje vykusių darbo sustabdymus. AFL-CIO buvo paprašyta stebėti darbininkų judėjimą Lietuvoje, atitinkamai informuoti Amerikos darbininkus ir visuomenę ir, patyrus apie areštus bei represijas, skubiai protestuoti. Dr. Lee parodė nuoširdų domesį mūsų problemom, prašė jį informuoti ir paruošti straipsnių jo skyriaus leidžiamam biuleteniui. Tenka pažymėti, kad praeity dr. Lee LB atstovus yra priėmęs Simo Kudirkos gelbėjimo reikalu.

Atsiveikinama Baltuosiuose Rūmuose

Vėliau buvo nuvykta į Baltuosius Rūmus pasimatyti su prez. Carterio specialiu patarėju tautybių (etniniam) reikalui dr. Stephen Aiello, jo pavaduo-

toja Victoria Mongiardo ir su jų štabo nariais. JAV LB vardu jiem buvo pareikšta padėka už parodytą ypatingą palankumą Amerikos lietuviams ir suprattimą Lietuvą ištikusios tragedijos. Specialiai iškeltas jų apsilankymas Chicagoje 1980 spalio 25 vykusioj JAV LB tarybos sesijoj, ten perduodant džiugią žinią Lietuvos diplomatinės tarnybos tęstinumo užtikrinimo reikalu.

Vakare, prisijungus Virginijai Gureckienei, lietuviai dalyvavo Baltuosiuose Rūmuose vykusiame atsiveikinimo priėmime. Dalyvaujant daliai kongreso, Baltųjų Rūmų ir valdinių įstaigų bei visuomeninių organizacijų atstovam, buvo išklaudyta įspūdinga prez. Carterio atsiveikinimo kalba, kurią televizija perdavė visam kraštui. Po kalbos jaudinančioj atsiveikinimo nuotaikej pabendrauta, pasivaishinta ir pasidalinta dienos įspūdziais, grojant marinų kapelai. Prezidentas ir ponias Carter su visais atsiveikino, paspausdami ranką ir dėkodami už bendradarbiavimą jam esant JAV prezidentu.

ag

26, ketvirtadienį, 7 val. vak. Programoj dar dalyvavo amerikiečių trio (fortepijonas, smuikas ir violončelė) ir klubo mišrus choras, diriguojamas muz. P. Armono.

St. Petersburgo Balso 143-sis skyrius baigė 1980 m. rinkliavą. Aukų surinko: O. Galvydienė ir J. Valauskas 543 dol., O. Kirdurienė 461 dol., S. Vaškys 368 dol., V. Kriaučiūnas 300 dol. P. Petrikienė 253 dol., R. Plepienė 247 dol. ir D. Bobelienė 130 dol.

LB St. Petersburgo apylinkės valdyba praneša, kad kovo 1, sekmadienį, po pietų klubo salėj LB socialinių reikalų tarybos pirm. dr. A. Butkus iš Clevelando skaitys paskaitą tema "Arteriosklerozė, jos atsiradimo priežastys, pasėkos ir galimybė jų išvengti".

Lietuvos vyčių kuopos valdyba sausio 23 aptarė Vasario 16-osios proga prie miestų savivaldybių Lietuvos vėliavų iškėlimo reikalą. Viktorija Jacobson, vyčių lietuviškųjų reikalų komisijos pirmininkė, susitarė su penkių miestų burmistras ir gavo jų proklamcijas. Lietuvos vėliavos vasario 16 bus iškeliamos: Pinellas Park 8 val. ryto, Treasure Island 9 val. ryto, St. Petersburg Beach 10 val. ryto, South Pasadena 10:45 val. ryto, Gulfporte 11:30 val. ryto. Lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti vėliavų iškėlimo iškilmėse, o moterys prašomos dėvėti tautinius drabužius.

Lietuvių šaulių Romo Kalantos susirinkime sausio 15 išrinkta nauja valdyba: pirm. Antanas Cudonis, vicepirm. Pranas Kraujelis, sekr. Adolfas Aidukas, izd. Kostas Steponka. Kontrolės komisija: Emilija Grušienė, Stasė Štūkienė ir Stasė Steponkienė. Paremųjų vadovė — Irena Račinskienė, jos pagelbininkė Aniceta Miliauskienė ir vėliavų seniūnas Antanas Grabauskas. Susirinkime buvo prisiminta ir Klaipėdos atvadavimo sukaktis. Paskaitą įdomiai paskaitė šaulys, Lietuvos kariuomenės majoras Leonas Virbickas.

Žuvautojų ir meškeriojų klubas sausio 18 išsirikto naują valdybą: pirm. P. Vasiliauskas, vicepirm. B. Bakas, sekr. A. Vidutis, izd. K. Steponka, parengimų vadovas J. Butkus. — L.Ž.K.

Niekšybė nėra vienas ar kitas teigiamas ar neigiamas asmuo, niekšybė yra visas šis ramus ir patogus gyvenimas.

Jonas Aistis

Lietuviai ir žemaičiai, ar galvijai esmė? Argi tėviškos kalbos niekad nebmokėsmė?

Dionizas Poška

RAYMOND KIVITA, lietuvių kilmės nekilnojamo turto prekybininkas, dirba su Century 21 Friendly Realty, 63 West Merrick Rd., Valley Stream, N.Y. 11580. Telef. 516 825-6511. Pasigrožėkit Long Island gamta. Visi modernūs patogumai. Aptarnaujama Valley Stream, Lyndbrook, Malverne, Franklin Square, Woodhaven, Richmond Hill, Queens.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road., East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuve. Gėles įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia. Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA—Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesuojates ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Rezidencinės ir Komerčinės Nuosavybės
Apartmentai • Kondominiumai • Nuomavimas

FLORIDA REAL ESTATE

Angelė E. Karnienė
REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY

3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706
Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738

LORENCE CONTRACTING CO., INC.
Antanas ir Edvardas Lorence atlieka įvairiausių namų įrengimo, patobulinimo ir pataisymo darbus. Įrengiamos modernios Hollywood stiliaus virtuvės, vonios kambariai, atliekami staliaus darbai, namas apklajamas aliuminijaus plokštėmis, taisomi stogai, atliekami dažymo darbai, įdedami aliuminijaus langai, sutvarkomas šildymas ir kiti kanalizacijos įrengimai, įrengiamas rūsys, atliekami cemento darbai ir kitokie patarnavimai. Adresas: 84-52 86th Ave., Woodhaven, N.Y., 11421. Telefonas 212 849-2731 arba 441-2489. Kalbama angliškai, lenkiškai ir ukrainietiška.

NEW JERSEY, NEW YORK — Lietuvos Atsiminimai, šeštad. 4-5 val. popiet WEVD 1330 AM kil, ir 7-8 val. vak. 97.9 FM. Dr. J.J. Stukas, Dir. Naujas adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. 201 753-5636.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MUSŲ VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

KELIONĖS Į LIETUVĄ — 1981

kovo 25 — balandžio 3 — \$977	liepos 6-17 — \$1,068
balandžio 15-24 — \$977	liepos 20-29 — \$1,112
gegužės 2-11 — \$1,019	rugpjūčio 3-14 — \$1,068
gegužės 7-16 — \$1,019	rugpjūčio 3-12 — \$1,112
gegužės 13-22 — \$1,079	rugp. 19 — rugs. 3 — \$1,382
gegužės 13-28 — \$1,136	rugsėjo 3-12 — \$1,148
gegužės 21-30 — \$1,108	rugsėjo 17-26 — \$1,059
birželio 4-13 — \$1,148	rugs. 24 — spalio 3 — \$1,059
birželio 18-27 — \$1,148	spalio 8-17 — \$1,019

Kainos yra iš New Yorko ir Bostono. Iš kitų miestų yra pridėtinis mokestis. Visose kelionėse praleidžiama 5 naktys Vilniuje, 2 ar 3 naktys Maskvoj, kai kurios dar Varšuvoj, Frankfurte ar Helsinky. Kainos gali keistis, keičiantis skridimų kainom.

Taip pat patarnaujama įsigyjant bet kokiom kelionėm bilietus, keliaujant lėktuvais, laivais, traukiniais, autobusais. Užsakomi viešbučiai. Išnuomojamos mašinos.

VYTIS TRAVEL
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
Tel. 212 769-3300

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Publication No. ISSN 0011-6637

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-numerata metams \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuozūra • Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Ištikimybė Lietuvai!

Kilus pirmam pasauliniam karui, Amerikos lietuviai įkūrė Tautos Fondą, kuris ant savo aukų lakštų įrašė — **Ištikimybė Lietuvai!** (Apie tuos lakštus žiūr. 4 psl.)

Tie žodžiai anuo metu visus pagavo ir įkvėpė dideliem žygiam. Amerikos lietuviai surinko didžiulius sumas aukų, važiavo į tarptautines konferencijas ir kėlė Lietuvos klausimą, išlaikė informacijos biurą, siuntė Lietuvai pagalbą ir patys vyko kariauti dėl jos laisvės.

Ir Lietuvoje tas pats šūkis sujaudino mases. Su koku entuziazmu visi stėjo į Lietuvos atstatymo darbą. Tūkstančiai jaunuolių savanoriais išėjo į Lietuvos kariuomenę, kad apgintų krašto laisvę. Ištikimybė Lietuvai šaukė karius ir vedė juos iš pergalės į pergalę.

Atėjo antrasis pasaulinis karas, atėjo ir naujos okupacijos. Ir vėl kaip niekada pasikartojė — **Ištikimybė Lietuvai.** Juk tas šūkis tūkstančius išvedė į partizanų eiles. Tūkstančiai kapų kapelių papuošė Lietuvą ir naujus tūkstančius uždegė naujam gyvenimui, naujai Ištikimybei.

Išblokštėjė iš tėvynės ir Vakaruose ir Rytuose jautė ir pergyveno tą patį. Ir jie kartojė — **Ištikimybė Lietuvai!**

Vasario 16-toji yra ta diena, kada viso pasaulio lietuviai susimąsto apie tautos laisvę ir visi vienaip ar kitaip pergyvena tą patį išpareigojimą — **Ištikimybė Lietuvai.**

Okupuotoje Lietuvoje su kokia propaganda ugdė marksistinę žmogų, kūrė socialistinę tėvynę, bet visame gyvenime dar labiau sustiprėjo lietuviškas patriotizmas. Ištikimybė Lietuvai juk išleido ir slaptą pogrindžio spauda ir davė naujus politinius ir sąžinės laisvės kalinius. Ir ten slapta susirinko jaunuo-

liai, deklamuos patriotines eiles, slapta lankys partizanų kapus, slapta kur pakabins kad ir mažytę trispalvę. Okupantų rengiami ir spaudžiami, jie savo dvasioje prisiekė ištikimybę Lietuvai!

-0-

Amerikos ir kitų laisvų kraštų lietuviai vieni kitus sveikins su Vasario 16-ta. Vieni ir kiti linkės išstvermės iki pergalės.

Bet juk yra ir tokių, kurie sako, kam viso to reikia. Mūsų nedaug, neatvaudosime Lietuvos. Geriau sutapkime su aplinka ir jai dinkime.

Tai bailių galvojimas. Dideli ar maži, — visi turi teisę laisvai gyventi. Laisvė nedaloma. Ji priklauso visiems. Bet laisvę naudojasi tas, kuris ją brangina ir ją gina.

Ištikimybė reikalauja aukų. Ne žodžių, bet įvairių aukų. Vienos tos aukos — pinigines, kitos — kitokias.

Lengviausia sudėti pinigines aukas ir tuo pareikšti Ištikimybę Lietuvai. Būkime čia labai dosnūs. Aukokime pagal savo išgales, kam patogiau ir geriau, nes visi, kurie dirba Lietuvos laisvinimo darbą, yra geri.

Aukokime ir savo darbą. Atgaivinkime ir sustiprinkime lietuvišką draugijų veiklą, įtraukime jaunimą, perduokime jaunimui saugoti brangiuosius tautinius idealus ir laisvės troškimus. Ir dar daugiau — aukokime savo kūrybą. Verškimės į pirmąsias kūrėjų vietas, kad per mūsų darbo vaisius, per kūrybą įvertintų mus ir Lietuvą.

Pareikšime kiekvienas Ištikimybę Lietuvai! Pasakykime sau, kad mes taikiau sugyvensime savo tarpe, kad visa darysime Lietuvos išlaisvinimui. Savo turta, savo mokslą ir savo talentus skirkime tam pačiam bendram tikslui — Lietuvos laisvei. To iš mūsų reikalauja Ištikimybė Lietuvai!

Praskleiskime istorijos lapus ir pasekime, kaip lietuvių tautoje vystėsi ir brendo nepriklausomybės mintis, kaip ji kėlėsi iš vergijos nepriklausomam gyvenimui.

Bajorų mirė Lietuva

Senoji Lietuvos valstybė, buvusi unijojė su Lenkija, žlugo 1795 metais. Abi valstybės pasidalino kaimynai: Austrija, Prūsija, Rusija.

Ne vienas klausia, kodėl gi žuvo senoji valstybė? Atsakymas yra toks — bajorija, tos valstybės vadai, nebesirūpino valstybės reikalais, rūpinosi tik savo laisvėmis, puotavo ir medžiojo, tarp savęs ginčijosi. Jie sukūrė teoriją, kad silpnos valstybės niekas nepuls, nes ji nepavojinga. Bet įvyko priešingai — kaimynai susigundė ir okupavo. Labiausiai Rusija stengėsi užimti kuo didžiausius plotus. Klasta ir smurtu ji siekė savo tikslų, kišosi į Lietuvos-Lenkijos vidaus reikalus, kariuomene net seimą apsupdavo, kad tas nubalsuotų jos naudai.

Prijungus Lietuvą prie Rusijos, bajorai nuvažiavo į Petrapilį ir ten pareiškė ištikimybę Rusijos carei Kotrynai II. Grįžę vėl jie puotavo, medžiojo, džiaugėsi savo laisvėmis, kalbėjo lenkiškai ir lietuviškais reikalais nesirūpino.

Toji bajorija jau buvo seniai sulenkėjusi, tai Balys Sruoga savo dramoje "Kazimieras Sapiega" teisingai sako: "Bajorų mirė Lietuva". Lietuviškas buvo tik kaimas.

Šiuose rūmuose vyko Vilniaus didysis seimas 1905 metais. Lietuvai atgavus Vilnių, čia buvo įkurta Vilniaus filharmonija.

KELIAS Į NEPRIKLAUSOMYBĘ

Kaip Lietuva kėlėsi iš vergijos

Į tamsiausių amžių

Kai Lietuvą okupavo, tai miestai kalbėjo lenkiškai, rusiškai, žydiškai. Tik kur turguje galėjai išgirsti lietuvišką žodį iš kaimiečių ir paprastų darbininkų. Dvarai ir didesnės dalis klebonijų buvo sulenkėję. Lietuviškas žodis laikėsi tik prirūkusiose kaimo trobelėse.

Ir patys žmonės buvo suvargę, baudžiamos prislėgti, nemokyti, nežinojo, net kas jie yra. Kaip koks smėlis, ta lietuviška liaudies pabiro į devynioliktą amžių, į didžiausią tamsumą, nes neturėjo nei savo vadų, nei kitų inteligentų.

Todėl kaimynai ir manė, kad lietuviai gali išmirti, gali žūti ta brangi mokslui lietuvių kalba. Taip vokiečiai net įkūrė draugiją, kuri rūpinosi surašyti lietuvių kalbos paminklus.

Ateina du žemaičiai

Tačiau ši pasiklydusi, neorganizuota palaida tauta nežuvo tamsioje. Ją per laiko gūdumas į šviesesnę ateitį išvedė du žemaičiai, abu kilę iš tos pačios liaudies. Tai buvo Daukantas ir Valančius.

Daukantas buvo pirmas tautinis istorikas, rašęs istoriją lietuviškai broliam lietuviui. Jis nupūtė dulkes nuo praeities ir parodė, kokia didinga ir graži buvo Lietuva. Jis prikėlė pirmuosius tautinės sąmonės

daigelius ir pasakė: lietuvai, čia tavo žemė!

Valančius gi buvo kaip Mozė žydams, jis subūrė žmones į tvirtas, už savo teises kovojančias parapijas, išugdė žmonėse drąsą visom jėgom ginti savo tikėjimą. O kas gynė tikėjimą, tas gynė ir lietuvišką žodį. Valančius lietuvių tautai atliko keturis didelius darbus: tautą išmokė skaityti ir rašyti, ją nublavino, jai nurodė knygnešių kelią ir pirmas atspausdino draudžiamas knygeles ir jas tautoje išplatino. Kaip rašytojas jis padėjo lietuviškos prozos pagrindus ir parašė labiausiai skaitomas knygeles.

Kiti amžiaus įvykiai

Šiame lemtingame lietuvių tautos šimtmetyje buvo dar ir kitų įvykių, kurie palietė lietuvių tautą.

1812 Napoleono žygis per Lietuvą į Maskvą. Žygis sukėlė viltis, kad bus galima atstatyti nepriklausomybę. Bet žygis nepasisekė, žlugo ir visos nepriklausomybės viltys.

1831 metų sukilimas pasibaigė pralaimėjimu. Rusai už baudmę uždarė Vilniaus universitetą ir kitas krašto vidurines mokyklas.

1861 panaikinta baudžiava. Tai turėjo didelės reikšmės, nes mokslas baigti galėjo ir kaimiečiai, ne vien bajorai. Sustiprėjo ir praturtėjo kaimiečiai, ypač

Suvalkijoje, ir galėjo leisti savo vaikus mokytis. Taip išaugo iš lietuviško kaimo kilusi inteligentija.

1864 metų sukilimas, kuris irgi baigėsi pralaimėjimu. Rusai uždarė Valančiaus įkurtas parapijų mokyklas, uždarė didžiulę Blaivybės draugiją, suvaržė Katalikų Bažnyčios veiklą.

1864 metais uždraudė spaudą. Tai irgi buvo kaip baudmė už sukilimą. Tada prasidėjo lietuvių tautos tamsiausių laikai. Poetas Baranauškas rašė:

Anei rašto, anei druko mums turėt neduoda,

Tegu, sako, bus Lietuva ir tamsi ir juoda.

Aušros spinduliai

Su Valančiaus mirtimi 1875 baigėsi žemaičiai vadai, visuomenininkai. Dabar ateina suvalkiečiai, nes Suvalkijos ūkininkai, panaikinus baudžiavą, sugebėjo praturtėti ir turėjo norą vaikus leisti į mokyklą. Iš Suvalkijos, iš Marijampolės gimnazijos, atėjo dr. Jonas Basanavičius, tautinio atgimimo žadintojas.

Jis 1883 metais išleido Aušrą, pirmąjį tautinės minties laikraštį. Su Aušra ir prasidėjo nauji lietuvių tautos laikai — prasidėjo tautinis atgimimas. Jis auga ir stiprėja metai iš metų.

Jei į devynioliktąjį amžių tauta įėjo nemokyta ir tamsi ir pati buvo tamsioje, tai dabar tauta pamatė savo kelią, ji pati buvo šviesesnė ir ėjo į šviesesnį rytą.

Valančius išmokė tautą skaityti ir rašyti ir ją atvedė iki Aušros. Dabar Basanavičius ir kiti tautinio atgimimo vadai tai tautai nurodė kelią ir pasakė, ką ji turi daryti.

Kudirkos pažūra

Po Aušros ėjo kiti laikraščiai: Garsas, Šviesa, Apžvalga, Varpas, Tėvynės Sargas. Visi jie stiprino žmonių patriotizmą, aštrino kovą prieš okupantą. Vincas Kudirka, redagavęs Varpą, jau skatino lietuvišką visuomenę nebijoti ir susidaryti politinius tikslus — ko mes norime, ko mes reikalaujame. Dar buvo per anksti kalbėti apie nepriklausomybę.

Vilniaus didysis seimas

Prasidėjęs naujas 20 amžius atnešė daug pakeitimų. Pirmiausia (nukelta į 4 psl.)

ŽMOGUS — JUDANTI KRYŽKELĖ

KELIONĖS ĮSPŪDŽIAI

Antanas Rubšys
Manhattan College

56

Vakaras karštame Elame

Pajudėjęs iš orausčio, Rebeka nuotaikingai primena, kad Irane visko esama — šalto ir karšto. Sako, šį vakarą karšta, bet rytoj vakarą bus šalta. Rebeka yra gudri moteris, — kalba tik reikalui esant.

Ahwaz yra senas prieškristinių laikų, miestas. Nustembu, kad jis neturi senų pastatų. Naftos pramonė, atrodo, neturi vietos senovei.

Karūn upė skaldo miestą į dvi dalis. Rebeka nori mums jas abi parodyti. Širaz ir Isfahan gatvės buvo spalvingos, o Ahwaz gatvės dar spalvingesnės. Persai, arabai, kurdai, lūrai, baktiarai — vyrai, moterys ir paaugliai — didžiuojasi savo savitumu. Vakaro nuotaika sutraukia žmones į gatves ir aikštes. Neoninės šviesos jau užsidega, dar labiau išryškindamos žmonių savitumą. Rebeka su pasididžiavimu kalba apie daugiatautį Iraną. Skirtingos ir savitos tautos, bet vienas Iranas — Persija. Irano visuo-

menę bando lyginti su Jungtinių Amerikos Valstijų daugiataute visuomene.

Autobusu per daugiatautį miestą važiuoti įdomu. Į mus niekas nekreipia dėmesio. Visi kuša kaip skruzdėlynė. Tik eismo policininkas išbąra mūsų šoferį, kad jis baimingai važiuodamas, nevietoje sustoja.

Tiltas per Karūn upę naujas. Autobusas sustoja ant tilto upės viduryje. Girdisi krantinčio vandens ošimas. Rebeka aiškina, kad netoliese už posūkio yra vandens krioklys. Pasroviui plaukia baltos putos. Kadaiše toje pat vietoje Kiras Didysis buvo pastatęs pontoninį tiltą.

Iš Irano plokščiakalnio į Irano žemumas. Skrydis lėktuvu perkelia staigiai ir dusina. Žemumos šūtra lydi visą naktį net ir vėsinamame viešbutyje.

Į šiaurę

Pakylame 4 val. ryto. Ta pati šūtra. Tik saulės dar nėra. Net po dušo vandeniu šilta. Pusryčiai apstūs: dvejopa duona — arabiškas plokštainis ir europie-

tiškas kepalas, sviestas, uogienė, sūris, kava. Įpratusieji į apelsinų sunką ir keptus kiaušinius veltui žvalgosi. Rebeka eina nuo stalo prie stalo ir ragina valgyti. Diena, sako, bus ilga. Pataria pasiimti duonos plokštainį kelionei.

Ahwaz dar tebemiega. Mūsų autobusas gana triukšmingai rieda tuščiomis gatvėmis į vieškelį šiaurinėje miesto pusėje. Netrukus jį pasiekiamo.

Iš pradžių važiuojame tarp Karūn upės dešinėje ir geležinkelio bėgių kairėje. Upė per krioklius putoja į pietus, o mes vieškeliu — į šiaurę.

Nykį dykynė tampa derlingais laukais. Įmantriai laistomi. Cukrašvendrės ir cukriniai runkeliai stiebtie stiebtieji aukštyn. Anksytvi žemdirbiai jau miklinasi

Elamas. Čoga Zambil — kalnas į dievybę. Nuotr. A. Rubšio

dienos darbams ant mažiukų traktorių. Nematau nei asilų, nei mulų, nei arklių. Vieškeliu eisimas tirštas. Sunkvežimių voros su priekabomis.

Į Elam praeitį laukų keliais

Už 40 km nuo Ahwaz autobusas suka į dešinę ir persirita per geležinkelio liniją. Atsiduriame ant laukų keliuko. Kelrodis sako "Į Čoga Zambil 11 km". Važiuojame per lygius cukrašvendrių laukus.

Saulėtekiu miglose ima ryškėti Zagros kalnų keteros. Suka-liojamės laukų keliuku. Jau kur kas gaiviau negu Ahwaz. Imu atsigausti.

Už 7 km baigiasi dirbami laukai. Esame dykynėje — stepėje. Keliukas senokai matęs ratus. Kelionė autobus darosi nuotykinga. Vaikinas ant dviračio mus

pralenkia. Mat, keliukas griovių neturi, o žemė žiemos liūčių labai suplakta. Pralenkia, pamuoja ir nuvažiuoja sau. Ūmai autobusas sustoja. Pirmieji ratai jau žiemos liūčių išgraužtoje išplovoje. Ji sausa, pavojaus dėl vandens nėra. Bėda, kad autobusas ima visu pilvu remtis ant išplovos šono. Šoferis įjungia atbulinį bėgį ir, žiūrėdamas į išplovą, krapšto pakaušį.

Rebeka pirmoji išlipa iš autobuso. Išplova nėra perdaug gili. Tačiau reikia jos žemumą grumstais pripildyti, o kraštus žulsniai nuspardyti. Rebeka pirmoji imasi darbo. Jos pavyzdžio paskatinti, lipame iš autobuso jai padėti. Vieni tempiame grumstus bei akmenis, kiti su šoferio turėtu kastuvu žulniname išplovos kraštus. Netrukus tuščias autobusas lėtai perrėpioja per išplovą. Smagu nugalėti kliūtis!

Čoga Zambil vis dar nesimato. Priešais vis dar dyka stepė. Toliau ima kilti kalvos. Kur tik žiūri — nėra žmogaus gyvenvietės. Nutolome ir nuo laukų su cukrašvendrėmis.

Nuo mūsų keliuko atsiskiria kitas laukų keliukas. Labai kukli kryžkelė. Akimis bėgu keliuku iki kaimelio su molinėmis trobomis. Molinė mečetė turi žydrią emalio plytelių kupolą. Kur ne kur matau ir žolės lopus ir krūmus, kurie atrodo lyg stagarai. Kelios paauglės skubiai per-

varo avių ir ožkų kaimenę per keliuką. Basos ir gaubtuvuose. Su kaire laiko gaubtuvą prie kaklo, o dešine šmaikščiai valdo botagą. Į kaimą mes nevažiuojame. Piemenės liaujasi kaime ne skubinti, sustoja ir akimis seka autobusą. Moja. Matyt, kas nors mūsiškių mojimū jas prašnekino.

Čoga Zambil: Elamo zigkurat

Kelrodis rodo, kad iki Čoga Zambil yra tik 11 km. O jau važiuota daugiau negu valandą laiko. Kur yra tas Elamo Zigkurat — Kalnas į Dievą?

Pravažiuojame vieną siaurą daubą, pravažiuojame ir kitą. Dešinėje plika kalvų virtinė. Ūmai kairėje atsiveria kita stepės dalis su Čoga Zambil.

Elamo zigkurat likučiai yra labai vieniši. Jie sėdi Ab-i-Dez, kuklūs Karūn upės intako, pakrantėje. Ir akis trina, ir pakaušį krapštau, sunku tikėti, ir tiek, kad čia XIII prieškristiniame amžiuje buvo rydys Elamo imperijos miestas. Dabar aplinkui tik saulėje supleišėjusi stepė. Einu pėsčiomis link zigkurat — Kalno į Dievą. Po kojomis mirusis Elamo miestas. Žemas pylimas tebežymi jo sienas.

(Bus daugiau)

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS BUVĘ PREZIDENTAI

Antanas Smetona
1919.VI.4. - 1920.VI.19.
1926.XII.19. - 1940.VI.15.

Aleksandras Stulginskis
1920.VI.19. - 1926.VI.7

Kazys Grinius
1926.VI.7. - 1926.XII.17.

IDOMŲ IR BRANGŲ PRAEITIES LAPAI

Redakcijos archyvuose stalčiuose ilgai gulėjo vokas, gautas iš Petro Montvilos. Buvau ir pamiršęs, kas jo viduje. Ėmiau ir atidariau ir radau įdomius ir brangius praeities lapus — Tautos Fondo lakštus, prie kurių buvo priklijuoti įvairūs ženklai. Ten buvo įrašyta — 100 dol. 50 dol. auka.

Lakšto viršuje išpausta Lietuva ištikimybė. Žemiau yra piešinys, padarytas pagal dail. Antano Zmuidzinavičiaus paveikslą — Regėjimą. Dešinėje yra lietuviški kryžiai, kairėje medžiai, per vidurį taka upė ir iš ten išjoja vytiš.

Po paveikslu jau yra įrašas, sudėtas eilėraštis, kuris ir graudus ir jaudinantis. Tai anų metų balsas, kai Lietuva buvo pavergta, karų varginama, kai žmogų šūbėju su aukomis jai padėti. Štai tas posmas:

Kada varge buvai, Tėvyne,
Jisai nuo bado tave gynė.
Vergijos pančius rišo, traukė
Ir laisvės tavo troško, laukė.

Užtai, kai būsi tu laisva,
Pridenk jį savo vėliava,
O Lietuva!

Tos eilutės buvo skirtos aukojimui. Tai liudijimas, kad jis yra Lietuvai ištikimas. Pačioje apačioje yra įrašytas Tautos Fondas, Brooklyn, N.Y., U.S.A.

Voke radau bent kelis lakštus. Vienas yra su 1916 metų gruodžio 16 data. Priklijuotas 50 dol. ženklas. Kiti — vėlesnių datų. Ant lakšto, išduoto 1920 spalio 25, priklijuoti du ženklai — vienas 100 dol., kitas 10 dol.

Tie lakštai buvo platinami dar prieš Lietuvos nepriklausomybę. Yra ir kitų lakštų, kurie skelbia — Laisva Lietuva. Ir ten įrašyta — 50 dol. auka.

Lyg pašto ženklai

Visa ši medžiaga yra atspausdinta ir išleista Amerikoje. Iš Lietuvos yra atsiųsti aukų ženklai. Tikriausiai buvo kokios knygelės, kur žmonės tuos ženklus lipino. Ženklai yra kelių rūšių.

1 lito — nupieštas tradicinis Gediminas, 2 litai — Vilniaus vaizdas — universiteto biblioteka, 5 litai — Lietuvos kariuomenė prie Vilniaus, 10 litų — Vytautas Didysis.

Kur tie ženklai buvo spausdinti, kokia proga išleisti, galėtų pasakyti tik specialistas, ano laikotarpio istorikas.

Ką tas reiškia?

Tai reiškia, kad Amerikos lietuviai buvo labai jautrūs savo

Nepriklausomybės pradžioje išleisti įvairūs aukų ženklukai.

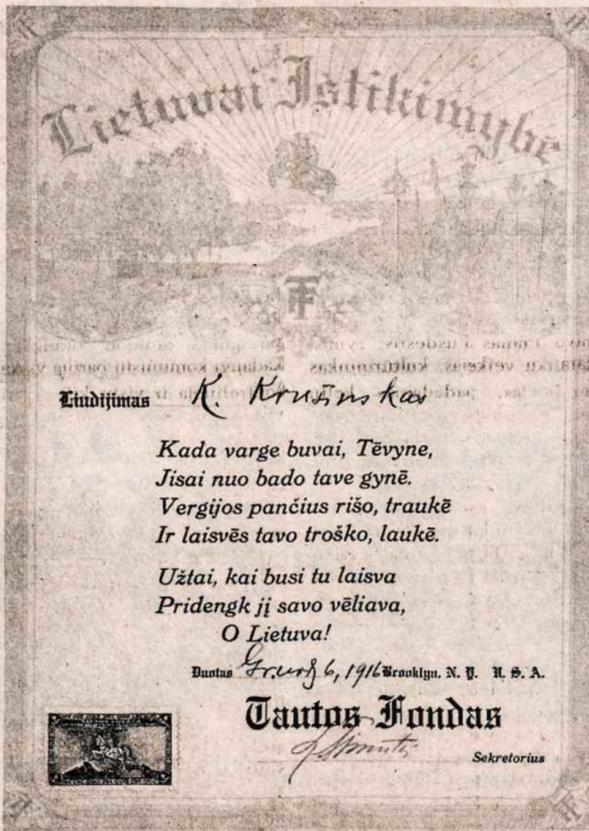
gimtąjį kraštui. Rūpinosi juo, stengėsi išvaduoti iš priespaudos. Kai prasidėjo karas, rūpinosi nukentėjusiais nuo karo. Tam reikalui ir buvo įsteigtas Tautos Fondas. Jis įkurtas Amerikos lietuvių katalikų 1914 rugsėjo 22 Chicagoje. Išsiplėtė visoje Amerikoje. Jo sekretoriais yra buvę Leonardas Simutis, Kazys Pakštas, Kazimieras Krušinskas ir kiti. Fondas visokiais būdais rėmė lietuviškus reikalus, išlaikė informacijos biurus. Prof. K. Pakštas sakydavo, kad jis į Lietuvą nuvežęs milijoną dolerių aukų.

Šie praeities lapai ir mus įgalina dar daugiau aukoti Lietuvos reikalui. Tų aukų niekada nebus per daug.

Apie du žmones

Pradžioje paminėtas Petras Montvila, anksčiau gyvenęs Woodhavene, dabar arkivyskupo Matulaičio namuose Putname, buvo vienas iš tų aktyvių veikėjų. Atvyko į Ameriką prieš pirmąjį karą, veikė įvairiose katalikiškose ir bendrinėse organizacijose. Dabar jau turi gerokai per 90 metų.

Tuos lakštus jam davė Kazimieras Krušinskas. Ant lakštų daug kur jo pavardė įrašyta. Kazimieras Krušinskas, gyvenęs Woodhavene, prieš keletą metų miręs, buvo gimęs 1880, į Ameriką atvykęs 1899. Buvo uolus visuomenininkas, pats gausiai aukojęs Lietuvos reikalui, ejęs visokias pareigas organizacijose. Buvo vienas iš Susivienijimo laikraščio sumanytojas, kaip sekretorius dirbo ir Lietuvos

Tautos Fondo išleistas aukų lakštas 1914 metais

KELIAS Į NEPRIKLAUSOMYBĘ

(atkelta iš 3 psl.)

sia 1904 buvo atšauktas spaudos draudimas. Tai pakėlė tautą lietuviškai kūrybai.

1905 metais Rusijoje kilo revoliucija. Ja pasinaudojo ir lietuviai. Jie 1905 gruodžio mėnesį Vilniuje sušaukė lietuvių seimą, kuriame dalyvavo 2000 delegatų ir dėl to jis vadinamas didžiųjų. Seimui pirmininkavo dr. Jonas Basanavičius ir kiti. Seimas buvo labai audringas, pasisakė prieš rusų okupaciją ir už siekimą autonomijos.

Tačiau valdžia sugebėjo revoliuciją numalšinti. Ėmė persekioti net seimo dalyvius, bet dalis seimo nutarimų turėjo įtakos žmonėms.

konsulate 1923-1935 metais.

Ir sulaukęs gilios senatvės, jis turėjo šviesų protą, gerą atmintį ir visada rūpinosi lietuviškais reikalais ir jiem aukojo.

Tai šviesieji anų laikų žmonės. Ir kiek jų tada buvo, ir kiek jie daug suaukojo, kad Lietuva greičiau atgautų laisvę ir pasikeltų iš vargo. Garbė tiems dosniems aukotojams! (p.j.)

Didysis karas

1914 liepos 29 kilo pirmasis pasaulinis karas. 1915 metų vasarą ir rudenį Lietuvą okupavo Vokietija. Nors vokiečiai drąsiai kariavo, bet karas nesisekė. Todėl vokiečiai ir leido lietuviams Vilniuje sušaukti savo konferenciją.

Toji konferencija buvo 1917 rugsėjo 18-23. Dalyvavo 214 atstovų iš 33 apskričių. Ši Vilniaus konferencija padarė nutarimą, kad Lietuva turi būti demokratinė nepriklausoma valstybė su etnografinėmis sienomis. Konferencija išrinko ir Lietuvos tarybą iš 20 asmenų. Taryba turėjo rūpintis tos nepriklausomybės paskelbimu.

Petrapilio seimas

Karo metu į Rusiją buvo pasitraukę apie 200,000 lietuvių. Jie 1917 gegužės 27 — birželio 3 Petrapilyje sušaukė atstovų seimą. Seimo dauguma nubalsavo, kad Lietuva turi būti nepriklausoma.

Tas nutarimas vėliau ir veikė minėtąjį Vilniaus konferenciją.

Konferencija Švedijoje

Kad būtų suderinti visų lie-

LIETUVA JAV PREZIDENTO INAUGURACIJOJ

Prezidento Reagano inauguracinis komitetas įnešė naujų elementų bei atšvaitų inauguracijos iškilmėse. Tie naujūnai reiškėsi labiau pabrėžiant iškilmingumą bei įspūdingumą su aristokratiška išraiška.

Lietuvos atstovas ir O. Bačkienė, kaip ir visų diplomatinių misijų šefai ir jų žmonos, buvo pakviesti dalyvauti visuose inauguracijos pobūviuose, pagerbiant JAV prezidentą ir viceprezidentą bei ponias Reagan ir Bush. Kartu su visais kitų valstybių ambasadoriais jie atstovavo pavergtai Lietuvai, tuo būdu pabrėžiant jos juridinę egzistenciją. Šiais laikais tai nepaprastas ir nelengvas uždavinys, reikalaujantis didelio apdirimo.

Iškilmės prasidėjo inauguracijos išvakarių renginiais.

Sausio 18 Donald M. Kendall surengė diplomatinių misijų šefams ir jų žmonoms pagerbti pietus. Juose dalyvavo diplomatai ir suvažiavę iš visos Amerikos įvairių pramonės ir prekybos įmonių žmonės bei senatoriai ir kongresmanai. Lietuvos atstovai teko daugiau šnektelti su buvusio Kersteno komiteto nariais (buvusiais kongresmanais), kurie sėdėjo prie to paties stalo. Į pietus atsilankė viceprezidentas su poniu Bush, pasveikindamas diplomatus ir visus kitus atsilankiusius. Tą pačią dieną Bačkiai dalyvavo gubernatorių pagerbti rengtame priėmime.

Sausio 19 John F. Kennedy Center buvo The Distinguished Ladies priėmimas, pagerbiant poniją Nancy Reagan ir poniją Barbara Bush. Diplomatinio korpuso ponios, kurių tarpe buvo ir O. Bačkienė, buvo susodintos Opera House ložėse, kur jos turėjo malonumą išgirsti ponijų Reagan ir Bush žodžius bei sekti programą, kurią atliko orkestras ir baletas.

Tą pačią dieną Lietuvos atstovas ir O. Bačkienė dalyvavo priėmime Smithsonian Institution, pagerbiant viceprezidentą ir poniją Bush. Protokolo pristatyti, Bačkiai pasveikino Lietuvos vardu viceprezidentą ir poniją Bush.

Prezidento inauguracijos die-

tuvių veiksmai, 1917 spalio 18-22 Stockholme, Švedijoje, sušaukta konferencija. Čia susirinko lietuviai iš Rusijos, Amerikos ir iš Lietuvos. Susirinkusieji nutarė eiti prie konkretaus Lietuvos valstybės nepriklausomybės atstatymo.

Amerikos lietuvių veikla

Amerikos lietuviai buvo ypatingai veiklūs. Dar prieš karą jie galvojo, kad Lietuva turi gauti autonomiją, bet karas nukreipė kitur. 1915 balandžio 20 Amerikos lietuvių Taryba išleido peticiją, kurioje reikalavo suvienyti visą Lietuvą su Vilniumi, Gardinu, Tilže, Karaliaučiumi, Gumbine, Klaipėda. Po peticija buvo surinktas milijonas įvairių tautų amerikiečių parašų.

1916 Amerikos lietuvių katalikai suorganizavo fondą, kalbėjo apie Lietuvos nepriklausomybę, Šveicarijoje, Friburgo mieste, įkūrė informacijos biurą, kuris labai uoliai skleidė Lietuvos nepriklausomybės mintį ir visus informavo apie Lietuvą.

Paskelbiama nepriklausomybė

Vilniuje pastoviai veikė Lietuvos Taryba. Gavusi iš visur pritarimus, kad reikia paskelbti nepriklausomybės atstatymą, toji Taryba tai ir padarė. Tai buvo 1918 metais vasario 16, šeštadienį, 12:30 val. popiet. Taryba paskelbė, kad atstato nepriklausomybę ir atsisako bet kokių ryšių su kitomis valstybėmis. Aktą pasirašė 20 Tarybos narių. Dr. Jonas Basanavičius, seniausias signataras, tą aktą iškilmingai perskaitė.

Taip iš vergijos kėlėsi tauta ir vėl atstatė savo nepriklausomybę, nesisąjaldama nei triušo, nei aukų, pasižymėdama dideliu kūrybingumu ir dinamizmu. (p.j.)

na, sausio 20, visų iškilmių metu diplomatinį korpusą globojo valstybės departamento protokolo tarnyba. Ji parūpino autobusus diplomatams nuvežti į National Capitol, rūpinosi ten jų susodinimu diplomatinių misijų šefams ir jų žmonoms skirtose vietose, arti prezidento tribūnos, ir po iškilmių autobusais parvežė juos atgal į valstybės departamentą.

Prezidentas po priesaikos pasakė turiningą kalbą, pabrėždamas pagrindinius JAV laisvės principus ir žmogaus teises, kuriais vadovaudamasi Amerika grindė daugiau kaip 200 metų savo valstybinę santvarką ir politinę veiklą.

Iškilmėm teikė nepaprastai gražų įspūdį jų suorganizavimas Capitol vakarinėje pusėje, iš kur matėsi Amerikos istoriniai, didingi paminklai: George Washington, Jefferson ir Lincoln.

Po prezidento priesaikos ir kalbos diplomatinis korpusas buvo pakviestas protokolo šefo ir ponios Valdez į Blair House pietų, po kurių diplomatai galėjo stebėti parodą jiems rezervuotose vietose.

Sausio 20 vakare 9 val. diplomatinis korpusas dalyvavo inauguracijos balių Pension Building, kur susirinko tūkstančiai iškilmių asmenų. Tai buvo tikras Amerikos diduomenės paradas, kur išorinis turtingumas ryškino jų dvasinius polėkius. Į tą balių atsilankė viceprezidentas ir ponija Bush, o kiek vėliau — prezidentas ir ponija Reagan. Viceprezidentas ir vėliau prezidentas savo trumpuose žodžiuose pasidžiaugė, kad diplomatinis korpusas, čia dalyvaujdamas, išreiškia pasaulinės bendruomenės solidarumą ir parodo, jog visos valstybės kartu su amerikiečiais dalyvauja inauguracijos iškilmėse.

Paskutinis inauguracinis renginys buvo suruoštas prezidento ir ponios Reagan Baltuosiuose Rūmuose diplomatams pagerbti. Tuo buvo pareikšta pagarba jiems ir jų atstovaujamiems kraštams. Tai įvyko 1981 sausio 27 vakare. Priėmimo dalyvavo 114 ambasadorių, 20 charge d'affaires, jų tarpe Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovai su poniomis, be to, Amerikos Valstybių Organizacijos atstovai.

Priėmimo Baltuosiuose Rūmuose viskas praėjo labai gražiai. Aukštieji svečiai buvo vaišiniami šampanu, lengvais gėrimais bei šaltais užkandžiais.

Prezidentui ir poniai Reagan atėjus, diplomatinis korpusas ir jo atstovaujami kraštai buvo išvardinti per garsiakalbį ir pristatyti prezidentui ir poniai Reagan, viceprezidentui ir poniai Bush, valstybės sekretoriui ir poniai Haig.

Tuo ir baigėsi inauguracijos iškilmės, įvairinamos entuziastiškomis įkaitų grąžinimo išraiškomis.

Sausio 18 lietuvių respublikonų pirmūnai lankėsi Lietuvos pasiuntinybėje. Lietuvos atstovai ir O. Bačkienė buvo malonus susitikimas su lietuviškos respublikonais, kurių tarpe buvo: Milūnas, Oksai, Talandžiai, dr. J. Genys, dr. Aldona Valienė, Eva Migonytė, Grumulaitienė ir sūnus. Atsilankiusieji buvo kukliai pavaišinti garbės vynu.

— Tėviškos Aidai, Australijos lietuvių katalikų savaitraštis, vasario 11 mini 25 metų sukaktį. Pirmas numeris pasirodė 1956 vasario 11. Laikraštis yra gerokai paaugęs turiniu, sustiprėjęs forma ir skaitytojų skaičiumi. Leidžia Lietuvos katalikų federacija, redaguoja kun. Pranas Daukšys.

— L. Tomkus ir A. Grakauskaitė sutiko įsijungti į Los Angeles Lietuvių Fondo komitetą. Asta yra studentė farmaceutė, buvusi Jaunimo Sąjungos skyriaus pirmininkė, dabartinė JAV LB tarybos narė.

KONKREČIAI APIE LITUANISTIKOS STUDIJAS

Nejučiomis pavasaris nutirdys susikrovusį sniegą, priartės mokslo metų pabaiga, ir šimtai mūsų jaunuolių planuos savo studijas ateinančiam metam ar net vasaros semestram. Mūsų spaudoje apstu diskusijų dėl lituanistinės katedros steigimo, kalbant apie astronomišką sumas ir didelius, toli siekiančius projektus. Tuo tarpu Kento valstybinė universitete jau eilę metų egzistuoja įvairių mokslų studija lietuviškai kultūrai apibūdinti, už kurią universitetas skiria 18 semestro valandų kreditus. Taip pat veikia plati lituanistikos programa, jau turėjusi net penkis studentus, siekusių magistro ar daktaro laipsnių (bibliotekos moksle, geografijoje, viduramžių ir ankstyvo 20-ojo amžiaus istorijoje). Šiuo metu lituanistikos tyrinėjimui Kento universitete yra skiriamos dvi stipendijos. Suinteresuotieji gali kreiptis iki š. m. balandžio 15 šiuo adresu: Prof. Dr. John F. Cadzow, Director of Ethnic Heritage Studies, K.S.U., Kent, Ohio 44242.

Dr. John F. Cadzow pastangų ir energijos dėka Kento universiteto bibliotekoj jau sukatalogizuota daugiau kaip 10,000 tomų lietuviškų knygų, kurių tarpe randami reti archyvinės vertės leidiniai, grožinė literatūra, politiniai, istoriniai ir moksliniai veikalai. Lituanistikos archyvas, saugomas specialiose patalpose, pasižymi tokiais eksponatais, kaip originaliais Varpo žurnalo numeriais, Simano Daukanto "Lietuvių būdu", išleistu 1894 metais, Adomo Jakšto "Dainų knygele", išleista pereinamo šimtmečio gale Tilžėje, ir daugeliu kitų. Tarp universiteto kompiuterio pagalba ta reta istorine medžiaga gali naudotis ištisas universiteto tinklas, ir praktika parodė, kad tokios medžiagos paieška yra. Gi Kente studijuojantieji turi priemonę bet kurio metu.

Šiuo metu Clevelande yra susidaręs komitetas Kento lituanistinėm studijom remti ir padidinti esamą stipendijų fondą iki \$50,000 sumos, kad vien iš palūkanų būtų galima apmokėti pagrindines studentų pragyvenimo išlaidas. Kovo 7 Lietuvių Namuose įvyks iškilmingas banketas, kurio pelnas skiriamas stipendijų fondui. Banketo šūkis "Vivat Academia" dar ir tuo patiseisina, kad pagrindiniu kalbėtoju yra pakviestas prof. dr. Ivar Ivašk, modernių kalbų ir literatūros profesorius, "World Litera-

ture Today" redaktorius ir artimas Nobelio premijos komisijos bendradarbis. Tai intelektualus, dinamiškas kalbėtojas, kuris savo paskaitoj "Trys Pabaltijo balsai" nagrinės lietuvių, estų ir latvių kūrinius, jų ištraukas skaitydamas originalia kalba. Banketą rengia LB apylinkė ir komitetas bendromis pastangomis. Dėl vietų ribotumo siūloma bilietus įsigyti iš anksto pas Jurgį Malskį (tel. 216 486-9165), dr. V. Stankų (tel. 216 513-9587) ar dr. Augustiną Id-

LIETUVIŲ KATALIKŲ CENTRAS ADELAIDĖJ

Ligi II-jo pasaulinio karo lietuvių Australijoje buvo nedaug, bet esantieji buvo veiklūs, palaikė ryšius su savo tėvyne Lietuva. Po II-jo pasaulinio karo lietuvių skaičius žymiai padidėjo — pagal oficialią statistiką — iki 10,000. Iš jų apie 1,500 atvyko į Pietų Australijos sostinę — Adelaidę. Nežiūrint nedidelio skaičiaus, sunkių kurdinimosi sąlygų, tie pionieriai palaikė tarpusavyje ryšius, puoselėjo savo papročius, brangino savo kultūrinį turtą, savo tikėjimą ir netektos tėvynės meilę.

Tuometinio Adelaidės jugoslavų kilmės arkivyskupo M. Beovich kun. dr. P. Jatulis (tuo metu gyvenęs Romoje) buvo paskirtas aprūpinti lietuvių kolonijos dvasinius reikalus. Pamaldos buvo laikomos Šv. Juozapo bažnyčios, o prie jos esančioje salėje įsikūrė lietuvių savaitgalio mokykla. Čia ir buvo kukli Adelaidės lietuvių parapijos pradžia, bet ta parapija dar nebuvo legalizuota. Vis dėlto ji buvo religinio, pastoracinio ir socialinio gyvenimo pradžia ir branduolys. 1956 kun. dr. P. Jatulio rūpesčiu buvo veikiamas toliau, oficialiai įsteigta ir registruota "Lithuanian Caritas, Inc." Ši draugija įsigijo gabalą žemės ir pastatė laikinus trobesius — jaunimui. 1959 buvo nupirka butas, Hardwicke College, kurią atremontavus, ark. M. Beovich davė šiam pastate leidimą įsteigti tautinę koplyčią. 1960 lapkričio 20 ark. konsekrovo pastatą, duodamas Šv. Kazimiero vardą ir čia buvo įsteigtas Lietuvių Katalikų Centras. Dabar plėtimo darbas vykto toliau: savaitgalio mokyklai ir vaikų darželiui patalpos, klebonui butas, įvairiom organzacijom būstinės. Visi remonto, plėtimo darbai buvo vykdomi savanoriškai, vadovaujant B. Di-

zelį (tel. 216 531-6546). Tikimasi svečių iš kitų miestų, nes tai reto turinio banketas, kuriame dalyvaudami ne tik pagerbsim lituanistinių studijų rėmėjų pastangas, bet ir patys praturtėsime dvasioje, išgirdę tokį retą ir garbingą svečių.

Vyresniąją kartą kviečiu susidomėti Kento valstybinio universiteto lituanistine programa, kad su galimybėmis būtų supažindinta ir jaunoji karta, kuri ne visada sąžiningai perskaito mūsų spaudoje pasirodantią vertingą ir naudingą informaciją.

Aurelija Balašaitienė

čiūnui ir padedant Lietuvių Caritas draugijai.

Kun. dr. P. Jatuliui išvykus į Romą, o kun. Pr. Kungui mirus, pastoracinė veikla koplyčioje buvo perduota tėvam marijonam. Iš Londono atvyko kun. A. Kazlauskas, o vėliau ir kun. Pr. Dauknyš. Tame laikotarpyje pristatyta nemaža salė, skaityklos ir bibliotekos patalpos. Po kelerių metų kun. Pr. Dauknyš pakeitė kun. A. Spurgis. Pristatyta dar keli reikalingi pastatai, įstatyti penki vitražo langai, patalpos vizituojantiems kunigams ir svečiam, pajūry pastatyta vasarvietė. Viskas vykdo koordinuotai ir todėl pateisino naujai parinktą vardą — Lietuvių Katalikų Centras.

Pereitų metų pabaigoj Adelaidės lietuviai šventė Šv. Kazimiero bažnyčios ir Lietuvių Katalikų Centro 20 m. sukaktį. Be daugelio kitų sukakties minėjimo būdų buvo išleista knyga — "Lietuvių Katalikų Centras". Knyga gražiai išleista, 110 puslapių, daug istorinių Šv. Kazimiero bažnyčios ir Lietuvių Katalikų Centro kūrmosi veikėjų ir jų darbų paveikslų. Knygą redagavo Pranas Pusdešris, žymus katalikų veikėjas, kultūrininkas ir poetas, padedamas kelių bendradarbių (atitinkamiems skyriams). Knygą išleido Šv. Kazimiero lietuvių katalikų parapijos taryba. Surinkta Teviškės Aidų spaustuvė, nuotraukos A. Budrio. Ieškant knygos tinkamo apibūdinimo būtų galima ją pavadinti gausiai iliustruota Adelaidės lietuvių katalikų ir jų veiklos enciklopedija.

Pirmiausia vyr. red. Pr. Pusdešris pateikia Adelaidės lietuvių katalikų Šv. Kazimiero parapijos apžvalgą. Beskaitant šį kronikinį skyrių, tarsi, žengiami žingsnis po žingsnio į nemažą rūmą, kurio kiekvienoje vietelėje atsispindi parapijos, Centro ir jų veikėjų istorija. Čia išryškėja pasisventėliai žmonės, jų darbai — vis ryškiau, vis plačiau, kol įsitvirtina savo laimėjimuose.

Kaip anksčiau minėta, dabar Lietuvių Katalikų Centras globia savyje visokeriopą lietuvių veiklą. Pirmiausia paminėtina Lietuvių katalikų moterų draugija, kurios pradžia siekia 1960. Moterys uoliai dalyvavo parapijos ir Lietuvių Katalikų Centro kūrime, moterys siuva bažnytinius drabužius, altoriaus uždangalus, puošia bažnyčios ir patalpų vidų ir erdvę šventorių, palaiko švarą. Moterys turi pilną virtuvės įrengimą, pamaitina talkininkus, per iškilmes — jų dalyvius; remia biblioteką, parapijos archyvą, palaiko parapijos laikraštį Šventadienio Balsą. Moterys rūpinasi lietuvių jaunimo reikalais; šelpia patekusius į gyvenimo sunkumus, lanko ligonius. Moterys remia kenčiančią Lietuvos Katalikų Bažnyčią, Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikų leidimą, katalikų spaudą, radijo valandėlę, Tautos Fondą, A. Lietuvių Fondą, rengia kultūrinius rengimus, parodėles...

Moterys turi savo kvartetą "Nemuno Dukros", kuris yra gana populiarus. Adelaidės Lietuvių Katalikų Centre įsikūrė ateitininkai, savaitgalio mokykla. Parapija turi stiprų chorą, kurio steigėjas yra Vacl. Šimkus, dabar vadovaujantis Nemyra Masiulytė-Stapleton.

Prof. Ivar Ivašk, poetas, kritikas, "World Literature Today" redaktorius, Baltijos studijų puoselėjimo draugijos steigėjas, kalbės Clevelande "Vivat Academia" bankete kovo 17 d. 7 v.v. Lietuvių namuose.

IŠ PAVERGTO LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Komunistų partija visiškai pavergė Lietuvos rašytojų sąjungą. Sausio 14-15 Vilniuje įvyko pavergtos Lietuvos rašytojų suvažiavimas. Spaudoje paskelbtame sovietinės Eltos pranešime nepasakoma, kiek rašytojų dalyvavo savam suvažiavime, bet pavardėmis išskaičiuojami komunistų partijos ir valdžios pareigūnai, tituluoti "draugai". Kadangi komunistų partija viską kontroliuoja ir visur kišasi, tai visai suprantama ir natūralu, kad partijos centro komitetas suvažiavimui atsiuntė sveikinimą. Natūralu, kad kultūros kūrėjų suvažiavime dalyvavo kultūros ministeris J. Bielinis, taip pat ir partijos CK kultūros reikalų viršininkas Sigizmundas Šimkus... Bet, be šių, į rašytojų suvažiavimą sugužėjo ir partijos sekretoriai P. Griškevičius, L. Šepetyš, komjaunimo sekretorius V. Baltrūnas, CK svarbus pareigūnas J. Kuolelis, valdžios atstovai — A. Barkauskas, V. Sakalauskas, A. Cesnavičius, E. Miezėlaitis (šis dalyvavo ne kaip rašytojas, bet kaip aukščiausios tarybos pirmininko pavaduotojas). Į suvažiavimą atvyko ir maskvinės kompartijos veikėjas C. Gocus, rusų rašytojų sąjungos sekretorius R. Roždestvenskis, taip pat "broliški" respublikų rašytojų ir partijų atstovai. Bet tikra Stalino laikų komedija buvo pakartota, kai į garbės prezidiumą buvo pakviestas suvažiavime nedalyvaujantis maskvinis komunistų partijos politbiuras. Šituo komišku kvietimu Lietuvių rašytojų sąjungos vadovybė pasirodė visiškai praradusi lietuvišką savigarbą ir laizanti padus okupantui (o gal taip buvo sovietinio saugumo įsakyta, nes

Lituanistiniai kursai, veikę nuo 1976, oficialiai pripažinti. Išlaikę egzaminus prie Public Examination Board, mokiniai gauna lietuvių kalbos pažymį atestate.

Čia tik bendrais bruožais paliestas knygos Lietuvių Katalikų Centras turinys. Apskritai tai istorinė knyga, lietuvių, o ypač katalikų bendruomenės Australijoje dalies istorinis šaltinis, kuriuo naudosis dabarties ir ypač ateities istorikai, tirdami lietuvių katalikų gyvenimo pėdsakus šiame krašte. Jei panašūs darbai būtų paskelbti visur, kur tik yra lietuvių katalikų misijos (nors ir parapijos teisių neturinčios), būtų atliktas didelis ir naudingas darbas.

J. Slavėnas

dabar vėl yra sugrįžę partinio kulto laikai).

Kažkodėl suvažiavimą atidarė ne pirmininkas A. Maldonis, bet eilinis valdybos narys poetas Justinas Marcinkevičius. "Garbingieji" svečiai pasakė sveikinimo kalbas. Tik tada pirmininkas Alfonsas Maldonis padarė atskaitinį pranešimą apie penkmečio literatūrinis laimėjimus, ugdant socialistinį žmogų. Apie organizacinę rašytojų veiklą kalbėjo sąjungos sekretorius A. Pocius. Revizijos komisijos pranešimą padarė jos pirmininkas R. Budrys. Pasidžiaugta draugyste su "broliški" respublikų rašytojais. Diskusijose kalbėjo: K. Koršakas, A. Bučys, V. Arelka, M. Sluckis, E. Matuzevičius, M. Martinaitis, A. Bieliauskas, A. Baltakis, V. Palčinskaitė, V. Martinkus, V. Sveticckas, J. Lankutis, K. Saja, A. Polis, R. Vanagas, J. Baltušis, L. Jacinevičius, A. Zūba, J. Nekrošius, redaktoriai — J. Macevičius, V. Radaitis, O. Aleksa, rusas J. Kobrinus, suvažiavimas dar kartą nusilenkė okupantams, pasiūsdamas sveikinimą Maskvos politbiurui ir diktatoriui L. Brežnevui.

Rašytojų sąjungos vadovybė palikta beveik nepakeista. Pirmininku paliktas Alfonsas Maldonis, jo pavaduotojais tapo buvęs sekretorius A. Pocius ir beletristas A. Zūba (V. Bubnys neteko pavaduotojo pareigų). Sekretoriumi liko P. Bražėnas, antrojo sekretoriumi tapo politinis rašytojų vadovas R. Klimas. Revizijos komisijos pirmininku paliktas tas pats R. Budrys. Kai partiečiai taip užgriuvo Rašytojų sąjungą, tai ar jos nariai rašytojai gali tikėtis kūrybinės laisvės? Atrodo, kad partinės replės vis labiau veržia ir spaudžia. Taigi nelinksma rašytojų padėtis pavergtoje tėvyneje.

— Rusų literatūrinis laikraštis "Literaturnaja gazeta" už aktyvų bendradarbiavimą tame laikraštyje premiją paskyrė rašytojui Jonui Dovydaičiui.

— M. K. Čiurlionio kvartetas pr. metų gruodžio mėnesį koncertavo Gardine, Lydoje, Breste, Minske, Programoje buvo L. v. Beethoveno, P. Čaikovskio, B. Bartoko, M. K. Čiurlionio ir J. Tamulionio kūriniai.

— Taip pat gruodžio mėnesį Lietuvos kamerinis orkestras koncertavo tolimuosiuose Sibiro miestuose (Vladivostoke ir miestuose prie Amūro). Grojo G. F. Haendelio ir J. S. Bacho kūrinius. (nukelta į 9 psl.)

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Jonas Puzinas — PROFESORIUS MEDICINOS DAKTARAS PETRAS AVIŽONIS (1875-1939). Jo visuomeninė, kultūrinė ir mokslinė veikla. Čikaga — 1979. Išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos leidykla. Knygos mecenatai: dr. Vytautas ir Valerija Avižoniai ir dr. Petras ir Liūda Avižoniai. Aplankas Petro Aleksos. Iliustruota nuotraukomis. Tiražas 1000 egzempliorių. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. Kietais viršeliais. 224 psl. Kaina 12 dol.

Šios monografijos autorius prof. dr. Jonas Puzinas, mokslininkas, kultūrininkas ir visuomenininkas, mirė 1978 (g. 1905). "Prieš mirtį pabaigė rašyti šią europinio masto mokslininko, vieno iš pirmųjų lietuvių kalbos puoselėtojų prof. P. Avižonio monografiją. Deja, jos pasirodyti prof. Puzinas pastatė vėjo ir lietaus, melo ir teroro neniokojamą paminklą tiek prof. Avižoniui, tiek ir sau. Gyvenimas paaugotus savo tėvynei — laisvai Lietuvai — nedings laiko užmaršty." (Citata iš knygos aplanko.)

"Reikšmingas buvo P. Avižonio gyvenamasis laikotarpis, įvairus ir jo paties gyvatės kelias, kurį čia tenka kiek išsamiau apžvelgti", rašo monografijos autorius jos pratarmėje.

Knygoj yra šie skyriai: Teviškė ir Avižonių šeima, Į mokslą žengiant, Aukštojo mokslo besiekiant, Pirmieji visuomeninio darbo žingsniai, Lietuvių bendrinės rašomosios kalbos puoselėtojas ir jo "Lietuviška gramatikė", Spaudos ir literatūros baruose, Žmonių sveikatos sargyboje ir visuomeninio darbo stūriose, Nepriklausomą Lietuvą atstatant, Darbas Lietuvos mokslo šventovėje, P. Avižonio bibliografija.

Dr. Vytautas Avižonis po autoriaus pratarmės knygoj tarija savo žodį leidėjų vardu.

Balys Gaidžiūnas — MANO KARTOS LIKIMINIAI METAI. Eilėraščiai. 1980. Išleido BNG and Co. Leidinio mecenatai: dr. Vladas Bložė, Nastutė Gaidžiūnienė. Grafinį meną sukūrė ir paruošė spaudai dail. Jonas Račila. Atspausdinta 1000 egz. Spaudė Draugo spaustuvė. 104 psl. Kaina 5 dol. Gaunama ir Darbininko administracijoje.

Tai eilėraščiai, kaip jų lydrašty sakoma, išleisti Lietuvos pavergimo keturių dešimtmečių skausmui ir viltim paryškinti. Tai skausmo ir vilčių patriotinė poezija.

Ankstesnės šio autoriaus poezijos knygos: Jaunystė arimuose (1936), Žaliuojanti žemė (1937), Rūpesių dienos (1946), Septyni paskutiniai Kristaus žodžiai lietuvių maldose (1980) — minėta Darbininke.

Naujoji B. Gaidžiūno poezijos knyga nėra pranašesnė už ankstesniąsias, ir atrodo, kad platus ir neklusus formatas jai visai netinka: lyg ir pirštų eilėraščiui pretenzingumą, kurio jie neturi. Autorius, kurį pažįstam kaip nepriklausoma Lietuvos tebetikintą lietuvių kovotoją, nenusienukusį okupantam ir dėl to kalintą, mum yra savas su tokiais eilėraščiais, kaip šis:

Senolių pėdomis
Iš kur bepastų skaudus vėjai,
Kaip beraudotų mano sesės,
Per kalnus, lygumas ir pelkes
Senolių drąsus žingsniai
tėšias.

Ir kviečia jie tolyn, ir liepia
Nukirsti svetimą erskėti,
Kad ir suklypus pasikelti,
Ateinančia diena tikėti.

Svenčių progai, kai ieškoma
dovanų, prisiminkime lietuvišką
knygą. Daug lietuviškų knygų
turi Darbininko administracija.

Clevelande vasario 1 buvo pristatyta prof. dr. T. Remeikio knyga "Opposition to Soviet Rule in Lithuania 1945-1980". Nuotraukoje autorius autografuoja knygą K. Civinskiui, V. Rociūnui, J. Malskiui. Knygos sutikimą rengė vyr. skaučių draugovė Clevelande. Nuotr. V. Bacevičiaus

Clevelande kultūrinėje popietėje kalbėjo prof. dr. T. Remeikis tema — Disidentinis judėjimas Sovietų Sąjungoje. Nuotraukoje — paskaitos klausytojai. Nuotr. V. Bacevičiaus

BRONYS RAILA IR VAIVOS RYKŠTĖ

Paskaita, skaityta 1980 spalio 11 Kultūros Zidinyje
Vaižganto Kultūros Klubu vakaronės metu, kai buvo aptarta
nauja Bronio Railos knyga "Vaivos rykštė".
Antraštes sudėjo Darbininko redakcija.

ST. SANTVARAS

3
(Tęsinys iš pereinamo nr.)

Tatai tik rodo, kad nepr. Lietuvoje buvo pakankamai įvairių, laisvųjų. "Trečias Frontas", kaip Bronys Raila aiškina, pradžioje buvo tik literatūrinis sąjūdis, tik literatūrinė ir gan veržli srovė (Vaižgantas maždaug tada pasakė: "pasišlapino po savim — ir jau srovė!"), gal net mėginimas kai kuriuo požiūriu tęsti "Keturių Vėjų" sukeltą atsiauninimą.

Bet netrukus Petras Cvirka, mano kaimynas iš Veliuonos krašto, per daug dažnai pradėjo bėgioti į Sovietų Rusijos pasiuntinybę Kaune, o kai tą "kryptį" pamatė ir pajuto — iš "Trečio Fronto" pasitraukė Kazys Boruta, Kazys Jakubėnas ir, galima sakyti, kardu ryšius su Cvirkos grupele perkirtęs, pasišalino ir Bronys Raila, už tą ryžtingą jauno lietuvių apsisprendimą buvusių draugų tuoj aprėmtas fašistu, žvalgybininku ir kitais to pobūdžio pravardžiamais. "Trečias Frontas", pasiviręs savo tautos idealus išduoti, savaime turėjo užgesti. Betgi tas žurnalas egzistavo, jo buvimas buvo gan dramatiškas ir permainingas, tad mūsų gyvenime liko ir jo pėdsakai.

Iš prancūziškos mokyklos

Bronys Raila, kaip rašytojas ir publicistas, grožinės literatūros ir kitų kultūros apraiškų kritikas, visuomeninių ir politinių problemų apžvalgininkas, tautinių idealų gynėjas ir lietuviškojo essay rašytojas, tegu jis mian atleidžia, jeigu pradėsiu klaidžioti, yra prancūzų literatūrinės mokyklos vyras. Prancūzai, kaip daugelis žinom, yra ne tik geros formos ir išdailinto stiliaus mėgėjai, bet ir tų menų meistrai. Bronys Raila, Paryžių ejęs aukštųjų mokslus, antrojo pas. karo metu keletą metų gyvenęs Prancūzijoje, iš ten mum parvežė nemenką dovaną — lanką, dailią, gyvbingą literatūrinio, publicistinio ir essayistinio pasisakymo formą, ironiją, satyrą ir sąmoju išgražintą stilių. Savaime aišku, vienos mokyklos neužtenka, reikia dar sugėbėti iš savo prigimties daug ką pasisemti. Broniui tų sugėbimų iš tikro nestinga.

Stilistiniai nuopelnai

Railos nuopelnų lietuvių rašto formalistikai ir stilistikai tuo tarpu niekas dar nė nemėgino pasverti. O tie jo nuopelnai akivaizdūs, pro daugelį bokštų jie prasiveržia. Mūsų kalbos kultūrai Bronys Raila iš tikro yra daug ir sunkiai pašarabavęs. Jo kalba ir gramatikos dėsnų įvairumo apvaldymu, ir kalbinės dvasios jautriū jūtumu, ir žodingu ir turtinga, vaizdinga, įtaigi ir ne vienu atveju — dainuojanti, o tai liudija, kad rašytojui ir liet. kalbos fonetika nėra nepasiekiamas padangė. Maža to, Bronys Raila gerai pažįsta ir retorikos meną, kuris pataria, kad kiekvienos prakalbos pabaiga turi būti nelaukta, netikėta, įspūdinga ir efektinga. Nelengva tuo retorikos pamokymu groti, jis tinka ne tik prakalbai, bet ir eilėraščiui. *Vaivos rykštės* prakalbos gan dažnu atveju yra baigiamos tokiom "codom", o tai dar vienu požiūriu praturtina Bronio Railos stilistiką.

Kalbos bangavimas

Daug neieškiosiu, pacituosiu pirmą atverstą puslapio *Vaivos rykštės* pastraipą, kad išgirstumėt Railos rašto kalbos bangavimą, kad netyčia nepagalvotumėt, jog mano aiškinimai yra

tik muilo burbulai:

"Šią sverbią paskirtį suprastamos, Maskva ir visasjunginės kompartijos Lietuvos sekcija Vilniuje todėl labai rūpestingai pasistengė, kad sovietinės imperijos interesų visuma, sovietiškas ideologinis tikėjimas, komunizmo dogmos, kultūrinė rusiškumo hegemonija, netgi senosios slavofilų mesianizmo fantazijos kotvirčiausiai aprėmintų, aptvindytų — kaip sakiau, mus permerktų — ir svetimos civilizacijos putose paskandintų lietuvių tautos savaimingumo pavidalus."

Sakinys atsivertė didžiai ilgas ir sudėtingas, bet ar buvo čia kas neaišku ir nesuprantama? ..

Pabaigos stilistika

Užbaigdamas savo prakalbą, autoriui panaudojo įvairias stilistines ir retorines priemones minties ryškumui pabrėžti. Dažnai panaudojama ironija, emocija ar šiaip kokia skaudesnė mintis efektyviai užbaigia.

Pavyzdžiui prakalba apie moralinio bankroto dugną užbaigiam: "Tauta mokėdavo atskirti ir visada atpažinti išgamas ir išdavikus... Ir ilgu dešimtmečių grobuoniška priespauda nepajėgs užpūsti laisvės žaizdos kibirkšties."

"Menincnkai išėivijoje nesu-gniužo", sako *Vaivos* autorius, faktais atremdamas sovietinę propagandą, esą visi lietuvių kultūrininkai išėivijoje medžiagiškai ir dvasiškai skursta: — "Juose bene mažiausiai tebus prigesusi kūrybinės aistros liepsna... Jie gyvi ir tiki Lietuvos laisvės prisikėlimą".

O štai apie Liudą Girą, tarybinį poetą, lietuviško žvalgybos viršininką, krikščionių, "fašistų", lenkų ir sovietų agentų, pagaliau Raudonosios armijos kapitoną, Bronys baigia prakalbą tik dviem trumpais sakiniais: "Beveik gaila Dul-duldūdėlės autoriaus. Nes vienam žmogui tiek garbės vainikų tikrai per daug"...

Prakalboje apie naująją tarybinę buržuaziją, jos medalius, rangus ir gausybę įsivestų titulų ir privilegijų jis konstatuoja pabaigoje: "Tokios titulomanijos ir rangų gausumo nežinojimo nė pačios seniausios feodalinės Lietuvos bajorai bei jos šunbajorai..."

VIENOS KELIONĖS PRISIMINIMAI

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

35

Kadangi praeity rūmai yra ne kartą nukentėję nuo gaisrų, pasakojama, kad visa jų konstrukcija dabar esanti ištisai iš akmens, o vietomis sienų storis siekia net ketvertą metrų. Juose puotavo ir gyveno Hapsburgų dinastijos atžalos, popiežių nuncijai, Ispanijos monarchai ir Europos valdovai, sveičiavosi visos Europos karūnuotos ir nekarūnuotos galvos. Čia buvo priimtas Amerikos prezidentas, ir šiuo metu, mums viešint Madride, neseniai lankėsi Venecuelos prezidentas, lydimas Danutės Statkutės de Rosales, Venecuelos lietuvaivaitės, kuri yra oficiali asmeniškai prezidento vertėja prancūzų, anglų ir ispanų kalbomis.

Erdivaus priekinio vestibulio į dvi puses išsišakojusių laiptų grožį yra sunku nupasakoti. Kiekvienas laiptas yra pagamintas iš vieno ištiso marmuro gabalo, arti penkių metrų ilgio. Turėklus dabina liūtų galvos ir didžiulės vazos su medžioklių vaizdais. Kiekvienas langas, rozetė ar turėklas buvo pagaminti garsių skulptorių rankomis, o sienose portarpiais matosi Burbonų ir Farnezjų šeimų herbai. Sveičiai iš karto įeina laiptais į

riai... Tuo atžvilgiu tarybinė dabartis buržuazinę praeitį tikrai pavijo ir pralenkė".

Knygos skyruije apie soc-realizmą, primindamas citatomis iš šaltinių, kaip politrukas Preikšas niekino Balį Sruogą, Putiną-Mykolaitį ir kitus po karo Lietuvoje pasilikusius rašytojus, jis taip pat užbaigia prakalbą su skausminga emocija: "Toks įžymiųjų Lietuvos rašytojų išniekinimas kompartijos ir despotinės valdžios vardu, priverčiant juos pačius nusižeminti, apskaltinti ir teisintis, amžiam liks juoda gėdos dėmė Lietuvos kultūros istorijoje. Dėmė ne paskutinė. Niekados neapgaileta. Savo replėm ir įsakais tebetrukanči"...

Ironija sau pačiam

Pagaliau Bronys kartais nevengia ir sau pačiam ironijos grūdą. Pavaizduodamas apgailėtiną atvejį, kaip tarybiniai rašėjai ir broliai išėiviai pamėgo "santykiauti" dažnai tik per pikčiausių keiksmažodžių kalbą, tą savo prakalbą jis užbaigia: "Ir aš, kaip žinoma, šiuo atžvilgiu ne be dėmės. Bet rimčiau prisipyręs gal dar pajėgčiau pasitaisyti... O reikėtų, o jau metas".

Iš kur Vaivos vardas

Bronys Raila prisipažįsta, kad Vaivos vardą jis pasiskolino iš Vinco Krėvės. Vaiva yra laumė, kuri geriam žmonėm gali būti labai gera ir dosni, bet, kai ją kas paniekina ar užgauna, gali pavirsti Vaivos rykšte. Bet, kaip man dingojasi, Vaivos rykštė nebūtinai turi nusikaltėlius plakti. Ji gali kalbėti į žmogaus širdį, sąžinę ir protą. Na, o gal Bronio Railos Rykštės veikėja yra ne Vaiva, o Temidė, tik ne užrištom, bet atvirom akim ir galingu balsu reikalaujanti teisingumo ir laisvės Baltijos pakrančių tautai, turinčiai savo žmones, savo būdą, savo kultūrą, savo žemę ir dangų, miestus, kaimus ir istorijos glūdimose tebešviečiantį nepriklausomo gyvenimo netrumpą amžių.

-o-

Sūkurinę upę vargais negalais pavyko perplaukti. Ji buvo gili, plati ir verpetinga — dugno tikrai nepasiekiami. Jei Bronys Raila, mūsų dailiojo rašto meistras, o taip pat mano skaitytojai, pastebės, jog dar nesu pasiskendęs, tai ir man gal nubirs keli paguodos lašai.

Lietuviška Kalėdų eglutė Colorado Heritage Centre, Denver. Prie eglutės stovi Vytautas Beliajus ir Adelė Mikelevičienė. Lietuviška programa šiame Centre buvo gruodžio 13.

DENVER, COLORADO

Praejusiu metų gruodžio mėnesyje Vytauto Beliajus pastangomis buvo išrūpinta vieta Colorado Heritage Center lietuviškai eglutei ir programai. Adelė Mikelevičienė jau antri metai moko jaunimą gaminti lietuviškus kalėdinius papuošalus ir organizuoja lietuviškų dirbinių parodėles. Šiame Colorado Centre lankytojai galėjo nusipirkti šiaudinukų, juostelių ir įvairių medžio dirbinių. Kalėdų švenčių metu, nuo gruodžio 6 iki sausio 6, per vieną savaitę apsilankė per 3000 lankytojų. Dviejuose pagrindiniuose Denverio dienraščiuose buvo įdėtos lietuviškos eglutės nuotraukos su aprašymais kalėdinių papuošimų Lietuvoje.

Gruodžio 13, šeštadienį, buvo įvairių tautybių kalėdinės programos. Lietuviam buvo skirta viena valanda. Žodį tarė V. Beliajus, "Rūtos" šokėjai pagiedojo kalėdinių giesmių ir pašoko tautinių šokių pynę. Didžiulė salė buvo pilnutėlė žmonių!

ėję "Geltanajam kambari", kuris taip vadinasi todėl, kad jo sienos yra padengtos geltono šilko ir sidabro mišiniu, patekom į oficialų valgomąjį. Mum buvo leista eiti šalia stalo išilgai didžiulės salės, kurios centre stovi ilgas balto šilko staltiese padengtas stalas su 145 kėdėmis. Ant žvilgančio parketo rikiavosi dramblio kaulo spalvos šilku dengtos kėdės. Ties stalu kaba milžiniški kandeliai. Kampuose ant stovų stovi neįkainojamos vertės Ming dinastijos kuniškos vazos, o sienas dengia brangūs senoviški gobelenai. Plačiašakės sidabro žvakidės su lieknomis baltomis žvakėmis ir gyvos gelių girliandos išbaigė karališkai puotai paruošto stalo vaizdą.

Matėm dar ir privačią karališką koplyčią, ir karaliaus Alfonso VIII darbo kambarį, ir karališką miegamuosius, ir karalienės Viktorijos Eugenijos muzikos kambarį... Viskas susilieja į beveik kaleidoskopišką įspūdių mišinį, iš kurio iškyla nuostabaus grožio pajautimas, meninės harmonijos išgyvenimas, kurio negalima atpasakoti, o reikia pačiam išgyventi.

Tačiau kasdieninis gyvenimas rieda savo keliu, ir, atsidūrę autobuse, netoliese vėl sustojom, turbūt sąmoningai kelionių agentų atgabenti į suvenyrų parduotuvę gatvę. Čia buvo parduojami didžiuliai bulių kautyinių plakatai, į kuriuos už nedidelę sumą pinigų tuoj pat į

Tos pačios dienos vakare buvo tradicinė Denverio lietuvių Kalėdų Eglutė, ruošiama Lietuvių Bendruomenės. Čia susirinko dauguma Denverio ir apylinkės lietuvių su šeimomis ir mažais vaikais. Buvo tikrai jauki ir šventiška nuotaika, visi giedojo kalėdines giesmes, patys jauniausi ir mažiausi berniukai pašoko Oziukus. Ir čia "Rūtos" šokėjai visus palinksmino, darniai pašokdami keletą tautinių šokių.

Ta pačia proga buvo LB Colorado apylinkės valdybos rinkimai. Naujų valdybą sudaro: Arvidas Jarašius — pirmininkas, Stasys Mickus — vicepirmininkas vidaus reikalams, Algirdas Liepas — vicepirmininkas jaunimo ir ryšio su amerikiečiais ir etninių grupių reikalams, Charles Kowalis — izdininkas, Julius Bulota — sekretorius.

Nepriklausomybės šventės minėjimas įvyks vasario 22, sekmadienį, 1 val. popiet Applewood Inn patalpose, 14001 West 32nd Ave. Programos metu bus paminėtas LB Colorado apylinkės dvidešimtmetis.

jpb

spausdavo pavardes ties kovin-gai atrodančiais matadorais. Ir aš, prisiminusi savo sūnų Clevelande, nupirkau plakatą apie bulių kautynes, kuriose dalyvaus "pasaulinio garso matadoras Rimas B."... Dar įsigijau matadorą — lėlytę ir keletą kitų suvenyrų. Turistų buvo daug. Visi juokėsi, spietėsi apie plakatų parduotuvę ir diskutavo Madrido grožybės įvairiausiomis pasaulio kalbomis. Mudu su bičiuliu, apsikrovę suvenyrais ir dovanomis, pradėjom dairytis mūsų "Julijus".

Staiga pastebėjau, kad mūsų autobusas pajudėjo ir pradėjo nykti už posūkio. Aš pasileidau bėgti, mojavau rankomis, bet autobusas nestojė. Vidurdienis. Karšta. Nežinom, kur esą... Mano bičiulis pradėjo pykti. Ne geriau jaučiausi ir aš. O mūsų bendrakeiviai tuo metu skriejo modernaus Madrido gatvėmis šaldytame autobuse garsiojo Prado link. Dingo ir kiti autobusai. Aikštė ištuštėjo, tarsi būtų burtininko lazdelės moji-mo ištuštinta. Pradedu krautuvej teirautis kelio į Pradą. Vietiniai bando išaiškinti, kad Prado tolokai, tačiau nurodo kryptį. Nutarėm eiti...

Ėjom labai ilgai, tačiau, sustabdžius gatvę vieną kitą pra-eivį, atrodė, kad iki vakaro dar Prado muziejų pasieksim. Pagaliau tulomų pamatėm jau iš paveikslų pažįstamą pastatą. O priešais jį, šakotų medžių pavėsy, stovėjo tuščias "Julijus" au-

tobusas... Reiškia, mūsų bendrakerieiviai baigia apžiūrėti muziejų, o mes net nepradėjom. Kas daryti?

Po kiek laiko, eidami nuo vienu durų prie kitų ir bandydami sužinoti, kurioj vietoj yra Julijos grupė (čia Julija populiari ir visiem gerai pažįstama agentūra), susidūrėm akis į akį su mūsų gidu. Aš gerokai išsibariau, prieš tai pasiklausiusi, ar jie nesuskaičiuoja keleivių, prieš keliaudami toliau. Pasirodo, kad keleivių skaičius buvęs teisingas, bet viena pora įsėdusi į mūsų autobusą per apsirikimą... Su grupe patekti į muziejų buvo neįmanoma. Gidas mum sugrąžino dalį pinigų, ir mudu nužygiavom į muziejų. Prieky stovi garsiojo Gojos paminklas.

Sunku pasakoti apie Pradą jau vien todėl, kad nesam pratę matyti tiek daug garsių meno paveikslų vienoj vietoj, arti vienas kito. Jei Romoj ir Florencijoj ar Venecijoj besilankant, kartais save didybe slėgdavo garsių nemirtingų meno kūrinių išdėstymas bažnyčiose ar rūmuose, tai vis dėlto ispaniško stiliaus muziejus palieka lankytoją beveik pritrenktą tiek meno kūrinių gausybe, tiek jų savotišku išdėstymu. Jie Amerikos moderniuose muziejuose esame pratę gėrėtis italų kilnojamosiomis parodomis ar pačių muziejų įsigytais kūrini-kais, tai jų išdėstyme jaučiama savotiška pagarba. Meno kūriniui suteikiama daug vietos sienoj ar salės vidury. Jam teikiama apšvietimas, kad jis būtų matomas pačioj geriausioj padėty ir kad juo galima būtų grožėtis, neišblaškant savo susikaupimo. Prado muziejų visi paveikslai yra arti vienas kito. Prie jų galima prieiti visai arti, beveik juose palytėti. Kai kuriose patalpose stinga šviesos... Tačiau ir dabar dar svaigsta galva prisiminus Goją, El Greco ir kitus...

Vaikščiojom po muziejų tol, kol nešė kojas. Pagaliau pasijutom nuvargę ir alkani. Išėję į gatvę, dairėmės banko, kad galėtume kiek išsikeisti pinigų. Pastebėjom vieną, žvilgančio marmuro fasadą. Viduj nematyta prabanga, o banko patalpa, kurioj klientai tvarko savo asmeninius reikalus, panaši į prabangaus viešbučio vestibulį su minkštomis pliušinėmis sofomis, staliukais, kojas klampinančiais kilimais. Visi kasininkai už tamsaus stiklo sienų, o tų kasininkų net kelios dešimtys, ir niekur nereikia stovėti eilėj. Mum patarnavo greitai ir mandagiai.

Išėję iš banko, pradėjom ieškoti restorano. Patyrėm, kad vis dėlto yra įdomiausia eiti ten, kur nėra specialiai turistams. Viena lange pastebėjom iškabin-tą valgių sąrašą. (Bus daugiau)

WORCESTER, MASS.

Nepriklausomybės šventė

Worcesterio lietuvių organizacijų taryba Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimą rengia vasario 15, sekmadienį.

10 val. iškilmingos mišios Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje už Lietuvą ir kenčiančius lietuvius. Giedos parapijos vyrų choras, vadovaujamas muz. Z. Snarskio. Pamokslą pasakys vysk. Bernardas Flanagan. Organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis ir uniformomis. Moterys prašomos dėvėti tautinius drabužius.

Tą patį sekmadienį ir ta pačia intencija 7 val. ryto mišios bus aukojamos Aušros Vartų parapijos bažnyčioje.

Po mišių bus padėtas vainikas prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę. Paminklas pastatytas Šv. Kazimiero parapijos šventoriuje.

3 val. popiet Maironio Parko salėje kalbės prof. dr. V. Mantautas. Meninę dalį atliks lituanistinė mokykla. Aukos renkamos pagal aukotojo laisvą apsisprendimą Lietuvos Bendruomenėi, Vlikui arba Altai. Jas galima įteikti per minėjimą ar pasiųsti Lietuvos organizacijų tarybos išdiminkui adresu: K. Podolskis, 275 Massachusetts Rd., Worcester, Mass. 01604.

Po minėjimo taryba Maironio Parke visiem rengia vakarieni. Auka tik 4 dol. Bilietai gaunami pas valdybos narius ir organizacijų pirmininkus.

Užgavėnių vakariene

Naujosios Anglijos šaulių rinktinė Lietuvos Piliiečių klubo didžiojoje salėje, 67 Vernon gatvė, vasario 28, šeštadienį, 7 val. vak. rengia su įvairiausiu lietuvišku maistu užgavėnių vakarienię ir šokius.

VASARIO 16 PHILADELPHIJOJ

Philadelphijos ir apylinkių lietuvių Vasario 16-ąją minės vasario 15. Sekmadienio rytą visose trijose lietuviškose parapijose bus aukojamos mišios už Lietuvą ir sakomi šventei pritaikyti pamokslai. Šv. Kazimiero parapijoje mišios bus 10:30 val., Šv. Jurgio — 11:30 val., Šv. Andriejaus — 10:30 val., kur organizacijų atstovai dalyvaus su vėliavomis ir mišių metu giedos "Vilties" choras.

Pagrindinis minėjimas įvyks 2 val. popiet Lietuvos Namuose, 2715 E. Allegheny Avenue. Dalyvaus valdžios bei kaimyninių pavergtų tautų atstovai. Invokaciją sukalbės prel. Pranciškus Statkus, Philadelphijos arkivyskupijos kancleris. Anglišką prelegentą bus seselė Gloria Coleman, Philadelphijos arkivyskupijos ekumeninių reikalų tarybos direktorė ir Koalicijos Petkui ir Gajauskui išlaisvinti garbės komiteto narė. Seselė Coleman yra žymi darbuotoja žmogaus teisių srityje ir keliomis progomis yra užtarusi mūsų politinius kalinius.

Padėkos dienos savaitgalį jau trečius metus iš eilės Philadelphia Lietuvos Namuose įvyko mugė. Philadelphia miesto tarybos atstovė Joan L. Krajewski burmistro William Greene vardu Lietuvos Namams įteikia Laisvės varpo reprodukciją. Ją priima G. Surdėnas. Nuotr. Aušros Bagdonavičiūtės

Bilietai jau iš anksto gaunami pas šaulius.

Labdaros draugijos veikloje

Lietuvių Labdaros draugijos valdybos narius ir direktorius sausio 18 Maironio Parko salėje prisiekdino Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. A. Miciūnas, MIC.

Valdybą sudaro: pirm. K. Adomavičius, vicepirm. J. Pipiras, protokolų sekr. J. Miliauskas, finansų sekr. O. Keršienė, išd. M. Scigla, izdo globėjos K. Kuzmeckienė ir A. Lozoraitienė. Revizijos komisija: E. Vallon ir St. Valinskas Sr. Tvarkos prižiūrėtojas — V. Pajėda.

Direktoriai: A. Glodas, V. Ivaška, P. Molis, A. Klimas, R. Jankauskas, W. Karytais, B. Naras. Ilgametis reikalų vedėjas — A. Kauševičius. Šeimnininkė E. Kauševičienė su savo padėjimais pamaitina tūkstančius žmonių.

Po priesaikos pietūs pradėti su kun. A. Miciūno, MIC, malda. Pietų metu gausius svečius linksmino orkestras. Programai vadovavo R. Jakubauskas. Kai kurie garbės svečiai tarė sveikinimo žodį. Pabaigoje kalbėjo 17 metų pirmininko pareigas einęs Kazys Adomavičius.

Spaudoje skaitom, kaip organizacijos nyksta dėl narių trūkumo. Ši Labdaros draugija gausių narių skaičiumi, ir tas skaičius beveik per kiekvieną susirinkimą paauga. Įstoja nariais ne tik vyresnio amžiaus žmonės, bet ir jaunimas. Graži veikla parodo, kad draugijai vadovauja sumanus pirmininkas, kuris kartu su direktoriais vienigai dirba lietuvišką darbą. Finansškai remiami visi prašantieji paramos. Praėjusiais metais paaukota 500 dol. Amerikos Lietuvių Kultūros

Archyviui Putname, 300 dol. Balvui, 200 dol. lietuvių radijo valandai, 250 dol. Putnamo seselių statybai. Kiekvienais metais lituanistinė mokykla paremiama nemažesne kaip 300 dol. auka. Nepamiršta ir Šv. Kazimiero parapijos mokykla. Pereitais metais apdovanoti jubiliečiai kunigai A. Miciūnas ir J. Bakanas. Šiomet Vasario 16 proga Lietuvos laisvinimo kovai paskirta 300 dol. Čia paminėtos tik stambesnės aukos. Teikiamos stipendijos studentams.

Tai gražūs ir kilnūs darbai. Jie būtų dar kilnesni, jei būtų remiama ir lietuviška spauda. Jei lietuviškos spaudos neturėtume, visa mūsų veikla pasiliktų tik tarp salių sienų. Tėvynės okupantai tuo būtų labai patenkinti.

Neturėtų būti užmiršta ir Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos leidimas įvairiomis kalbomis. Kun. K. Pugetičius su grupele talkininkų siunčia Kronikos

vertimus laisvojo pasaulio valstybių vadams, šio krašto vadovybei, senatoriam, kongresmanam, vyskupam. Labdaros draugijos vardas, kaip ir kitų organizacijų, galėtų būti įrašytas į Kronikos mecenatų eiles.

Šaulių metinis susirinkimas

Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos metinis susirinkimas įvyko sausio 10 Lietuvos Piliiečių Draugijos Gintaro kambary. Paminėta Klaipėdos krašto atvadavimas. Prisiminti žuvę šauliai. Pirmininkas ir valdybos nariai apžvelgė praėitų metų veiklą. Revizijos komisijos pirm. V. Ilgūnas pranešė, kad atskaitomybės knygos išd. F. Spirauskienės tvarkomos pavyzdinčiai.

Lietuvos laisvinimo reikalams paskirta 25 dol. Vlikui.

Apgailėstauta, kad praėjusiais metais susirgęs darbštus brolis E. Meilus Sr. dar nėra pasveikęs. Pabuvęs keletą savaitių namuose, vėl grįžo į Šv. Vincento ligoninę.

J.M.

Ingrida Bublėnė savo įstai-goje

LIETUVAITĖ IŠ CLEVELANDO

Clevelando amerikiečių populiarus biznio žurnalas Cleveland 1981 sausio numeris (184 puslapiai) spalvingame viršely talpina 38 asmenų nuotraukas, kaip dabar įdomiausių žmonių Clevelando mieste. Jų tarpe šypsosi ir viena lietuvaitė — Ingrida Bublėnė.

Žurnalo puslapiuose aprašomi ir vėl nuotraukomis parodomi 81 įdomiausias asmuo Clevelando visuomenėje: rašytojai, menininkai, profesoriai, direktoriai, kunigai, rabinai ir kitų profesijų žmonės, aprašant ir dabartinę JAV LB Kultūros tarybos pirmininkę Ingridą Bublėnė. Ji pristatoma kaip anksčiau buvusi tyrinėjimų chemikė, o dabar, nuo praėjusių metų, vadovaujanti karjerą pradėjusios nuosavoj "I. B. Consultants in Public Relations" firmoj.

Žurnalas toliau mini, kad Ingrida greta intensyvaus darbo savo firmoj dar randa laiko padėti Vizituojančių Slaugų draugijai, daug dirba Lietuvos Bendruomenėje ir augina 5 vaikus.

Zinant Ingridos Bublėnės sugebėjimus ir energiją, nenuostabu, kad ji pateko į įdomiausių Clevelando piliiečių tarpą. Tas suteikė garbę ne tik jai, bet ir visiem lietuviams.

Br.J.

Reikia tikėtis, kad ark. Jurgis Matulaitis bus kasmet Baltimorėje prisimenamas, ir jo sekmadienis taps tradicija.

Rasa

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimą

Baltimorės Lietuvos Taryba ir Lietuvos Bendruomenės apylinkė. Vasario 15, sekmadienį, 8:30 val. ryto mišios Šv. Alfonso bažnyčioje. Lietuvių Postas 154 ir legionierių padėjėjos, lietuviškas jaunimas dalyvaus su tautiniais drabužiais ir savo vėliavomis. Daina, Baltimorės mišrus choras, giedos per mišias. 1:30 val. įvyks banketas, į kurį pakviestas Marylando gubernatorius Harry Hughes, Baltimorės burmistras William D. Schaeffer, senatoriai ir kongresmanai. Vasario 22 programa bus tęsiama 2 val. popiet Lietuvos Svetainės salėje su paskaita ir menine dalimi.

Amerikos legionierių organizacija vasario 8 Šv. Alfonso bažnyčioje prisiminė keturis karo laivyno kapelionus, kurie paaukojo savo gyvybes už jūrininkus. Mišiose dalyvavo legionieriai iš viso miesto. Pamokslą pasakė kapelionas kun. A. Dranginis, Parkville legionierių Balladiers choras giedojęs per pamaldas.

Šv. Alfonso parapijos Šv. Vardo draugijos vyrai ir jaunuoliai vasario 8, sekmadienį, per 8:30 val. mišias buvo apdovanoti ištikimybės dovanomis. Jas gavo 40 narių. Mišias aukojo dvasios vadas kun. A. Dranginis. Draugijos nariai ir jų svečiai vasario 1 dalyvavo jautienos kepsnių baliuj, kuris praėjo nuotaikingai.

Jonas Obelinis

TARTASI PLB REIKALAIS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos posėdy sausio 28 Chicago, Jaunimo Centre, dalyvavo pirm. Vytautas Kamantas, valdybos nariai A. Juodvalkis, V. Kleiza, D. Kojelytė, S. Kuprys, A. Paulius, Z. Žiupsnys, PLJS vicepirm. S. Čyvas, Pasaulio Lietuvių redaktorius R. Kasparas, reikalų vedėjas D. Korzonienė ir S. Girmius. Posėdy dalyvauti negalėjo R. Sakadolskis, G. Aukštuolis ir kun. Ant Saulaitis.

Posėdžio metu pirm. V. Kamantas ir Z. Žiupsnys pranešė apie 1980 gruodžio mėnesį įvykusias Australijos Lietuvių Dienas, kuriose abu dalyvavo. Kaip dažnai būna, kelionė buvo su nuotykiomis. Beskrendant į Australiją, lėktuvas pametė vieną ratą, o lėktuvo bendrovė — trijų sportininkų lagaminus. Grįžtant dingo Z. Žiupsnio lagaminas, kuriame buvo sudėti išfotografuoti filmai. Australijoje kaip tik vasara — temperatūra normaliai siekė 100 laipsnių F su viršum. Kadangi salės nevesi namos, tiek sportininkams, tiek kitiems ALD dalyviams teko nemažai paprakaituoti.

Ekskursija aplankė penkis miestus: Sydneį, Melburną, Adelaidę, Geelongą ir Canberą. ALD vyko Adelaidėje gruodžio 26-31. Programa buvo labai įvairi: priėmimai bei pietūs, literatūros ir dainos vakaras, sporto šventė, jaunimo koncertas, lituanistinio švietimo konferencija, meno, tautodailės ir foto paroda, St. Santvaro vaidinimo "Žvejai" spektaklis, tautinių šokių šventė, dainų šventė, lietuvių kapelionų posėdis ir Australijos Lietuvių Bendruomenės tarybos suvažiavimas. Dienos baigėsi iškilmingu Naujų Metų sutikimu. ALD metu išrinkta nauja ALB krašto valdyba.

Australijos sportininkai gerai susiorganizavę, geriau negu kitos jaunimo organizacijos. Sporto šventėje dalyvavo 400 su viršum jaunimo. Iš JAV ir Kanados buvo atvykę 24 sportininkai, kurie sudarė tris komandas — vyrų krepšinio, moterų tinklinio ir vyrų tinklinio. Taip pat dalyvavo ir viena lauko tenisinistė. Šiaurės Amerikos atstovai dalyvavo 32-ose rungtynėse, jų laimėjo 27-ias, o pralaimėjo tik 5-ias.

Į Australiją buvo vežamas naujausias Pasaulio Lietuvių numeris, kuriame kaip tik aprašyta Australijos lietuvių veikla. Pasaulio Lietuvos Australijoje labai vertinamas.

V. Kleiza trumpai pranešė apie kultūrinės komisijos posėdžius. Komisijos nariai yra V. Kleiza, R. Kasparas, D. Valentinaitė ir L. Rimkus. Žadama paremti Algirdo Landsbergio kelionę į Europą dalyvauti PEN kongrese Danijoje. Algirdas Landsbergis taip pat žada aplankyti lietuvius Anglijoje ir Vokietijoje. V. Kleiza taip pat suminėjo eilę kitų šios komisijos planuojamų darbų.

Atsižvelgiant į nuolat kylančius kainas, ypač užsienio pašto, nutarta nuo 1981 pakelti Pasaulio Lietuvių prenumeratą į 8 dol. Prenumeratoriai, aukoję 20 dol. ar daugiau, bus skelbiami garbės prenumeratoriais. Posėdžio metu buvo iškeltas administracijos nepasitenkinimas, kad Pasaulio Lietuvių redaktorius jau kelintais numeris nėra įdėję aukotojų sąrašo.

Dėl susidariusių aplinkybių V. Kamantas nedalyvavo vasario mėn. įvykstančiame Pietų Amerikos lietuvių kongrese Buenos Aires. PLB atstovaus ten jau esąs vicepirmininkas kun. Ant. Saulaitis. Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungai atstovaus Paulius Kuras iš Kanados.

Sausio 17 įvykusio banketo paremti PLB kultūriniam darbui galutinės sąskaitos dar nesuveistos. PLB valdyba išreiškė ypatingą padėką banketo ruošos komiteto pirmininkui dr. Petruui Kisieliui ir komiteto nariams už tikrai puikų vakarą, kuriame dalyvavo beveik 400 asmenų. Dr. A. Paulius taip pat pranešė, kad gruodžio mėn. įvykusi ekskursija po Karibų salas atnešė maždaug 2,000 dol. pelno, kuris skirtas paremti ateinančiam jaunimo kongresui. Jau yra prašymų panašias ekskursijas ir vėl suorganizuoti.

dk

BALTIMORE

Pagerbtas ark. J. Matulaitis

Sausio 25 baltimoriečiai pagerbė Dievo Tarną arkivyskupą Jurgį Matulaitį, ir toji diena buvo vadinama Jurgio Matulaičio sekmadieniu. Jo tikslas buvo ne tik paminėti arkivyskupo mirties metines, bet ir pasimelsti, kad jis greičiau būtų paskelbtas šventuoju.

Dar prieš pamaldas parapiečiam buvo dalijami J. Matulaičio paveikslėliai. Lietuviškos mišios įvyko 8:30 v. ryto. Celebravo jas klebonas kun. Antanas Dranginis. Savo pamokslu klebonas išskėlė, kokią didelę reikšmę turi šventieji tautų gyvenime ir kaip jų reikia mūsų kenčiančiam tautai. Apibūdino arkivyskupo gyvenimą, kurs buvo pilnas skausmo, jo darbus, pasiukojimą artimui ir jo asmeninį šventumą. Baltimorės mišrus choras Daina giedojęs mišių metu, suteikdamas pamaldom iškilmingumo Antrosios mišių rinkliavos dalis paskirta kanonizacijos reikalams.

Prieš tą šventę per du sekmadienius, sausio 11 ir 18, jos idėja buvo populiarinama radijo bangomis. Per vietinę lietuvių radijo valandą kalbėjo klebonas kun. A. Dranginis lietuviškai ir angliškai, Birutė Gailienė angliškai ir A. Radzius lietuviškai. Radijo valandos vedėjas Kęstutis Laskauskas ir Albertas Juškus maloniai bendradarbiavo.

— PLB valdyba planuoja Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, JAV LB, Kanados LB ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos, JAV LJS ir Kanados LJS valdybų bei institucijų darbo konferenciją 1981 kovo mėnesį. Jos metu vėl bus aptarti ir pasidalinti bendri darbai, klausimai, II-ųjų Pasaulio Lietuvių Dienų ir V-ojo pasaulio lietuvių jaunimo kognreso 1983 metais ruošia ir kiti švietimo, kultūros, laisvinimo veiklos, socialiniai ir panašūs reikalai.

— Pietų Amerikos lietuvių septintąjį kongresą tenka ruošti Argentinai. 1981 vasario 5-11 vyks P. Amerikos jaunimo stovykla, vasario 11-14 pats kongresas.

— Tautinių šokių šventė Hartford rengiama gegužės 30-31 Trinity kolegijos salėje. Visų bilietų kaina 8 dol. Juos galima įsigyti pas Birutę Monaco, 25 Richard Rd., Manchester, Conn. 06040. Čekius rašyti "Lithuanian Folk Dance Festival" vardu.

— Kompozitorius Bronius Budriūnas, Los Angeles, Calif., sausio 26 turėjo gana stiprią širdies ataką ir buvo paguldytas Northrich ligoninėje. Dabar jau išimtas iš ypatingos priežiūros skyriaus, bet dar turės ilgiau gydytis.

— Chicagos ir apylinkių dailininkų meno paroda, ruošama Vasario 16-osios proga Čiurlionio galerijoje Jaunimo Centre, bus atidaryta vasario 13, penktadienį, 7:30 val. vak., ir tęsis iki vasario 22. Parodą ruošia Čiurlionio galerijos direkcija.

— Snieguolė Jurskytė, Philadelphia, Pa., atnaujindama Darbininko prenumeratas sau ir broliui, Darbininko sukakties proga pridėjo ir 65 dol. auką. Nuoširdus ačiū.

— Palm Beach, Fla., LB apylinkė Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimą rengia vasario 14, šeštadienį, Metodistų bažnyčioje, Juno Beach. 2 val. popiet bus paskaita, meninė dalis, aukų rinkimas, nepažeidžiant aukotojo valios. Vasario 15, sekmadienį, 2 val. popiet St. Paul of the Cross bažnyčioje bus aukojamos mišios už žuvusius ir kankinamus dėl Lietuvos laisvės. Pamaldas atliks kun. Vytautas Pikturna. Mišias užprašė LB apylinkės valdyba.

— Aukuras, Hamiltono lietuvių dramos sambūris, vasario 21, šeštadienį, 7:30 val. vak. Dievo Motinos parapijos salėje vaidins Birutės Pūkelevičiūtės dramą "Antroji Salomėja painiavose". Režisuoja Elena Dauguvietytė-Kudabienė. Šis pastatymas penktame teatro festivalyje Chicagaj laimėjo pirmą premiją. Vakarą rengia JAV LB Kultūros taryba.

— Tėv. dr. Tomas Žitūraitis, OP, iš Washingtono bus išvykęs nuo vasario 17 iki kovo 12.

— Solistas Rimas Strimaitis, Toronto, Ont., sėkmingai pasirodęs "Čičinske" irskituose operiniuose veikaluose, yra pakviestas dainuoti Chicagos lietuvių operos pastatyme "I Lituanii".

— Nauji Darbininko skaitytojai: M. Menčiūnas, Woodhaven, N.Y. Užsakė kitiems: Z. Kundrotienė — A. Žadeikienei, abi iš Brockton, Mass., J. Gelguta, Brooklyn, N.Y. — V. Gelgutai, Baltimore, Md. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiam skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 10 dol. Atnaujinant — visiem 13 dol. metam.

VLIKO IR ALTO ATSIŠAUKIMAS

Minint Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šventę — Vasario 16-tąją, mus gaubia gilus liūdesys, kad mūsų tėvų žemė Lietuva jau daugelį metų yra kolonialinio Maskvos imperializmo auka.

Lietuva pavergta, bet ji tebėra gyva, stipri, kovojanti dėl laisvės. Mūsų ryžtingieji patriotai kalinami vergų stovyklose Sibire, chemikalais nuodijami beprotnamiuose, įvairiais būdais žiauriai persekiojami, bet jie pasilieka nepalaužiamai ryžtingi žmogaus teisių ir tautai laisvės siekimuose.

Okupuotoje Lietuvoje kovojančių nuostabus ryžtas mus įpareigoja vieningomis jėgomis, nenuilstamu pasišventimu perduoti pasauliui pavergtos mūsų tautos laisvės šaukimą.

Amerikos Lietuvių Taryba J.A. Valstybėse ir Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas visame pasaulyje jau penktą dešimtmetį vadovauja politinei mūsų

laisvės kovai ir visus kviečia jungtis į šią gyvybinę veiklą. Mus remia galingiausi pasaulio valstybė — JAV. Džiugu, kad JAV, V. Vokietijos ir eilės kitų šalių vyriausybės nepripažįsta Lietuvos brutalaus inkorporavimo. JAV kongresas savo rezolucija skelbia lietuvių tautos laisvo gyvenimo teisę ir reikalauja, kad okupantas atitrauktų savo įgulas. Madrido konferencijoje labai stipriai iškelto lietuvių tautos teisės į laisvę. Šios prašaitės skatina mus dar daugiau burtis į VLiko ir ALto vedamą laisvinimo kovą. Paremkime VLiką įnašais į Tautos Fondą, o ALtą aukomis Vasario 16 d. proga. Ateities priklausomai, bet ne kolonialinės vergijos nešėjams.

Dr. Kazys Bobelis
VLiko Pirmininkas

Dr. Kazys Sidlauskas
ALto Pirmininkas

Rimas Polikaitis ir Danutė Barauskaitė (žemai, kairėj) kongresmano Dornan perrinkimo kampanijai Century City Plaza viešbuty, Los Angeles, Calif. Nuotr. Antano Mažeikos

Laiškas redakcijai

JAUNESNIO RINKĖJO POŽIŪRS
Į VASARIO 16-OSIOS AUKAS

Kiekvienais metais įvairiose Amerikos vietovėse Vasario 16-osios proga renkamos aukos. Jos bus renkamos ir šiemet. Bus kviečiami visi lietuviai gausiai suvažiuoti ir dosniai aukoti. Deja, dar Amerikoje yra likę keleta vietovių, kur nerespektuojamas aukotojo laisvas apsisprendimas kam aukoti — VLikui, ALtui ar Lietuvių Bendruomenei. LB rengiamuose nepriklausomybės atkūrimo minėjimuose aukos, kurios skiriamos kitiems veiksniams, persiunčiamos sąžiningai. Deja, ALto rengiamuose minėjimuose pasitaiko ir tokių atvejų, kad LB-nei renka aukų rinkėjai yra prievarta varomi iš koridorių. Ir vis tai mūsų mielosios Lietuvos vardu... Juk į Vasario 16-osios minėjimus yra kviečiama visa lietuviškoji visuomenė, o ne vien tik kokio privataus klubo nariai ar pavienio klikos.

Vasario 16-oji visiem lietuviams yra jautri diena. Paliktos tėvynės prisiminimas, ten praleistos dienos sužadina jausmus ir ragina pareigą tokiuose minėjimuose dalyvauti, tėvynės laisvės atgavimo pastangom skirti aukas. Tokiuose minėjimuose sutinkami ir tie lietuviai, kurie kituose rengimuose nesirodo dėl atstumų ar kitų priežasčių.

Lietuviai, eidami į ALto Vasario 16-osios minėjimus, turėtų gerai pagalvoti kam jie atiduoda pinigus ir kur tie pinigai eina. Ar kartais ALto surinkti pinigai nenuveina ir tom organizacijom, kurios ardo mūsų tautinį veimimą. Pvz., Chicago Jau-nimo Centro langų daužymas, skundimas ir niekinimas jauno, sąmoningo lietuvio JAV Valstybės departamento pareigūnui už jo paskyrimą kaip JAV visuomenės atstovo į Madrido konferenciją, apšaukimas tautiniu šokių grupių komunistinėmis ir t.t. Visa tai daroma ALtui ne tik žinant ir tylint, bet dar ir įsileidžiant ir ALto centrinę vadovybę nuo Lietuvos teismo organų pabėgusių žmogžudžių ir Amerikoje išbujojusių šmeižikų...

ALto ruošiami Vasario 16-osios minėjimai daug kur, o ypač Detroito, yra pasidarie tokie trafaretiniai, kad jų tikslas yra belikęs tik pasipinigiavimas. Metai iš metų kartojamos tos pačios jausmų sudėjimo pasenusios kalbos. Pagrindiniais kalbėtojais, ypač Detroito, dažnai pakviečiami tokie mūsų "veikėjai", kurie išnaudoja tą progą paburnoti ant Bendruomenės.

Bendruomenė tairaujasi kur eina ALto pinigai, nes per mažai yra parodoma veiklos už tuos surinktus pinigus. Tuo tarpu ALtas puola L. Bendruomenę, kad ji per daug veikia. Kitaip pasakius, ALtas nepatenkintas, kad LB daug dirba ir daug padaro. Klausimas: o kas čia blogo? Ar ALtas bijo, kad yra per daug lietuvių, dirbančių tautos naudai?

Užuot kad pagyrus ir finansiskai parėmus Lietuvių Bendruomenę, LB oficialūs atstovai išvadinami kiaučėmis ir išvaromi iš VLiko posėdžių...

Jauni žmonės, kurie renka aukas Lietuvių Bendruomenei Vasario 16-osios minėjimuose, ALto žmonių koliojami ir varomi lauk iš koridorių. Net grasoma su policija. Ypač Detroito tuose pasiryžėjus. Tuo tarpu ALto ir VLiko suvažiavimuose ir kongresuose su malonumu klausomasi iš nepriklausomos Lietuvos atbėgusio žmogžudžio sveikinimų...

Atrodo, kad ALtas tik tada sutiks taikiai sugyventi su Lietuvių Bendruomene, kai Bendruomenė klausys to, ką jai ALtas diktuoja, rūpinsis tik vaikų darželiams, sutiks reorganizuoti mokyklas ir toliau griauti lietuvišką veiklą bei savintis Lietuvių Bendruomenės vardą, ir kai Lietuvių Bendruomenė pripažins, kad visa politinė išmintis glūdi tik ALto ir VLiko smegeninėse. Kitaip sakant, kas gerai ALtui, turi būti gerai ir visiem lietuviams. ALtas tai lyg būtų tėvelis su išmintimi, o Lietuvių Bendruomenė — tik vaikai. Deja, pamirštama, kad studentai nebūna studentais visą gyvenimą, bet taip pat tampa ir profesoriais. Vaikai irgi nelieka vaikais, bet užauga, subręsta ir dažnai pralenkia tėvus. Ir tai be blogos valios. Tokia jau gyvenimo tēkmė.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė yra sujungusi visus lietuvius visame pasaulyje taip, kad jau šiandien yra paruoštų jaunų žmonių, bet kokiam pragai atėjus atstovauti Lietuvai. Tam paruošti ir išlaikyti lietuvių tarpe sąmoningumą, kovos dvasią, leisti brandžius veikalus anglų ir kitomis kalbomis, ginančius Lietuvos bylos reikalą, atsilipti

ATVIRAS LAIŠKAS
VLIKO PIRMININKUI

Vliko seime, kuris įvyko 1980 gruodžio 12-13 Toronte, Vliko pirmininkas dr. Kazys Bobelis savo pranešime pareiškė:

"LB atsisakymą dalyvauti veiksnių konferencijoje New Yorke 1980 m. dėl pasirošimo Madrido konferencijai. Pagaliau kaip PLB ir JAV LB galėjo dalyvauti Lietuvos laisvinimo konferencijoje, kuomet jų vadovų pono Kamanto ir Gečo dukters tuo laiku buvo komunistinio okupanto vašinamos mūsų pavergtoje tėvynėje, švedžiams kartu su okupantu 40 metų Lietuvos pavergimo šventę."

Dr. Bobeli, Jūsų faktai yra visapusiškai klaidingi. Veiksnių konferencija New Yorke vyko 1980 birželio 23. Tuo metu tikrai nebuvau mūsų pavergtoje šalyje ir nešvenčiau 40 metų okupacijos sukakties. Lietuvoje lankiausi kovo pabaigoje ir balandžio pradžioje. Vienintelė šventė, kurią tuo metu privačiai su giminėmis švenčiau, buvo Kristaus prisikėlimo šventė Velykos.

Į Vilnių nuvažiavau traukiniu iš Vakarų Vokietijos, kur tuo metu lankiau Vasario 16-osios gimnaziją. Gimnazija su kelione nieko bendro neturėjo. Kelionę apsimokėjau iš savų santaupų. Vykau pamatytį su susipažintu su nematyta tėvų šalimi ir giminėmis. Po kelionės Lietuva man jau nebebuvo pasakų šalis, o dalis mano kasdieninių jausmų, tautiško ir laisvės ilgesio. Grįžau tautiškai sustiprėjęs. Pasiryžus dirbti Lietuvos gerovei, skleisti tiesą apie mūsų pavergtą šalį. Lietuvoje gėdos tėvams nei lietuviams Amerikoje nepadariau.

Be to, noriu Jus painformuoti, kad Vasario 16-osios gimnazijoje mokslo metai baigėsi birželio 31. Kada liepos pradžioje sovietai pavergtoje Lietuvoje šventė 40 metų okupacijos sukaktį, aš buvau Italijoje. Ten buvau apsisijęs Lietuvos kolegijoje. Iš ten nuvažiavau į Šveicariją, kur susitikau su prof. Juozu Eretu ir aplankiau dr. Albertą Gerutį ir jo žmoną. Amerikon sugrįžau liepos mėnesio gale.

reikiamame momente tinkamomis priemonėmis — visam tam reikalingos lėšos. Tad būkim sąmoningi lietuviai ir aukokim tokiom organizacijom, kurios geriausiai panaudoja mūsų aukas pavergtos Lietuvos laisvinimo reikalui.

Linus Stonys,
Southfield, MICH.

Labai apgailestauju, kad Jūs, dr. Bobeli, kariaudamas su Lietuvių Bendruomene, puolate netik Bendruomenės veikėjus, bet ir jų šeimas. Ką Jūs pasiekiate, mane ir Dainą Kamantaitę taip apšmeiždamas? Kodėl Jūs nepastebite pozityvios jaunimo veiklos? Pavyzdžiui, Daina Kamantaitė ir aš, dalyvaudamos 1979 moksleivių ateitininkų vasaros stovykloje Vermonte, p. Krokytei-Stirbienei vadovaujant, buvome pagrindinės organizatorės žmogaus teisių demonstracijos Brattleboro miestelyje. Tą demonstraciją pastebėjo amerikiečių ir lietuvių spauda, radijas ir televizija. Komunistams palankios tokių demonstracijų tikrai neruošia.

Prieš baigdam, noriu pareikšti, kad aš būčiau buvusi pereinotos vasaros Washingtono demonstracijos dalyvių tarpe, jei tuo metu būčiau grįžusi iš Europos. Gailiuosi, kad toj demonstracijoj nedalyvavau, tačiau ateityje bus progų pasireikšti savo darbais.

Prašau Jus parodyti daugiau pasitikėjimo lietuvišku jaunimu ir jo meile Lietuvai.

Su pagarba,
Aušra Gečytė

LOS ANGELES, CALIF.

Šv. Kazimiero lietuvių parapija šiais metais mini 40 metų veiklos sukaktį. Sukaktį numatoma atšvęsti iškilmingai, tam ruošiantis įvairiais būdais. Metinėm rekolekcijom balandžio 8-12 vadovaus Tėv. Antanas Saulaitis, SJ. Rekolekcijos baigiamos religiniu koncertu ir religinės poezijos skaitymais. Šiai daliai sutiko vadovauti poetas Bernardas Brazdžionis. Tradicinė Lietuvių Diena, rengiama parapijos, įvyks birželio 20. Vyks iškilmingos pamaldos, parodos, koncertas bei minėjimas. Taip pat jau tradicinis parapijos rudens balius vyks spalio 24. Tai bus daugiau visuomeninės atvangos pramoga.

Užgavėnių balius įvyks vasario 28, šeštadienį, 7:30 val. vak. Šv. Kazimiero parapijos salėj. Programą atliks jaunimas. Bus tiekiami lietuviški blynai. Po vakarienės — šokiai. Informaciją teikia O. Razutienė. Jos telefonas: 661-0041.

Dail. Jurgio Račkaus, Kanados lietuvių, kūrybos paroda vasario 7 — kovo 3 vyksta Brand Library galerijoje, 1601 W. Mountain St., Glendale, Calif. Parodą globoja Kanados konsulas Los Angeles mieste. L.Ž.K.

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1981 METAIS
AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

1-os SAVAITĖS KELIONĖS — \$975.00 IŠ NEW YORKO (GYVENANT DVIESE KAMBARYJE)

Balandžio mėn. 26 d.
Gegužės mėn. 3 d.
Gegužės mėn. 11 d.

Rugsėjo mėn. 20 d.
Rugsėjo mėn. 28 d.
Spalio mėn. 4 d.

Gruodžio mėn. 21 d.

1-os SAVAITĖS KELIONĖS — \$1099.00 IŠ NEW YORKO (GYVENANT DVIESE KAMBARYJE)

Birželio mėn. 14 d.

Liepos mėn. 6 d.

Liepos mėn. 26 d.

Rugpjūčio mėn. 2 d.

Rugpjūčio mėn. 9 d.

2-ju SAVAIČIŲ KELIONĖS — IŠ NEW YORKO (GYVENANT DVIESE KAMBARYJE)

Birželio mėn. 21 d. — Vilnius, Ryga, Leningradas, Helsinkis \$1,375.00
Liepos mėn. 13 d. — Vilnius, 5 dienos Romoje \$1,475.00

SKUBĖKITE REGISTRUOTIS!!! VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS!!!

Kiekviena ekskursija aplankys vienai dienai KAUNĄ. Patyrę ekskursijų vadovai lydės ir globos grupes kelionėje. Keleiviams iš visų Amerikos ir Kanados miestų bus parūpinti skridimai į Chicago ar New Yorką pagal pageidavimą, su papildomu mokesčiu. Prašome teirautis dėl kelionės kainų iš Chicago!

Informacijai ir registracijai kreiptis į:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 SOUTH WESTERN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60643

TEL. (312) 238-9787

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU — pirmoji lietuviška kelionių agentūra Amerikoje jau 21 metus sėkmingai organizuoja keliones į Lietuvą ir kitus kraštus. Visuomet sąžiningas ir nuoširdus patarnavimas klientams; teikiama įvairios informacijos; daromi iškvietimai giminių iš Lietuvos; parduodami lėktuvų bilietai skridimams Amerikoje ir į visas kitas šalis; sutvarkomos kelionės laivais ir t.t.

A.A. GENEROLAS S. PUNDZEVIČIUS

PETRAS JURGĖLA

Stasys Pundzevičius buvo gimęs 1893 rugpjūčio 21 Laibiškių vienkiamy, Skapiškio valsč., Rokiškio apskr. 1913 baigęs Panevėžio realinę mokyklą, išėjo tris kursus Kijevo komercijos institute. 1916 buvo mobilizuotas į rusų kariuomenę. Baigęs Orenburgo karo mokyklą, buvo pakeltas į karininku ir tarnavo įvairiuose pulkuose fronte.

Karui pasibaigus, 1918 grįžo į Lietuvą. Pašauktas Lietuvos kariuomenės, buvo 1-osios pėstininkų brigados (vėliau divizijos) štabo rikiuotės adjutantu nuo 1919 liepos 4 iki 1921 balandžio 5. Jam dažnai teko laikinai eiti šio štabo viršininko pareigas. Kai 1919 lapkričio mėn. buvo įvesti karių laipsniai, Stasiui Pundzevičiui buvo nustatytas vyresniojo leitenanto laipsnis su vyresniškumu nuo 1917 birželio 7.

1920 jis pagelbėjo 1-osios divizijos štabo viršininkui kapitoniui J. Lanskoronskiui paruošti Giedraičių kautynių planą, kuris buvo aukštosios vadovybės patvirtintas ir sėkmingai įvykdytas. Už tai šie du karininkai buvo apdovanoti Vyčio Kryžium su kardais.

1921 balandžio 5 vyr. ltn. S. Pundzevičius buvo paskirtas 4-osios pėstininkų divizijos štabo viršininku, o 1922 labai gerai baigė aukštuosius karininkų kursus A. Panemunėj. 1922 lapkričio 30 buvo paskirtas laikinai eiti vyresniojo štabo operacijų skyriaus viršininko pareigas. Nuo 1923 lapkričio 1 iki 1925 spalio 1 Čekoslovakijoje lankė karo akademią, kurią baigęs įgijo generalinio štabo karininko teises.

1925 lapkričio 4 gen. štabo pulkininkas leitenantas S. Pundzevičius buvo paskirtas 5-ojo pėstininkų Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Kęstučio pulko vadu, o 1927 kovo 12 — aviacijos viršininku. Šį pulką ir aviaciją jis gerokai patobulino, pakėlė drausmingumą, vieningumą, aviacijos dalinių vadais paskyręs gabesnius lietuvius. 1934 gegužės 8 plk. Pundzevičius buvo paskirtas 2-osios divizijos vadu ir Kauno įgulos viršininku.

Gyvendamas Kaune, karo taktiką dėstė karo mokykloje ir Vytauto Didžiojo aukštojoje karo mokykloje.

1934 birželio 16 plk. Pundzevičius buvo paskirtas 3-osios divizijos štabo viršininku Šiauliuose, dažnai ejęs šios divizijos vado pareigas. 1935 rugpjūčio 29 buvo paskirtas 1-osios divizijos vadu Panevėžyje.

1935 lapkričio 23 pakeltas į generolo leitenanto laipsnį, nuo 1936 gruodžio 28 laikomas brigados generolu, nuo 1938 lapkričio 23 — divizijos generolu.

1936 generolas Pundzevičius buvo paskirtas egzaminuoti karininkus pulkininko laipsniui

įgyti, o 1938-39 paskirtas žiūrėti divizijos dalių manevrus, Vytauto Didžiojo aukštosios karo mokyklos 3-iosios laidos klausytojų pratimus ir atskirų pulkų lauko pratimus.

1939 balandžio 5 generolas Pundzevičius buvo paskirtas kariuomenės štabo viršininku, dažnai pavadavęs kariuomenės vadą.

1919 ir 1920 dalyvavo kovoje prieš rusus, bernontininkus ir lenkus.

1923 vedė Teofiliją Oną Chmieliauskaitę. 1928 gimė sūnus Rimantas Kazimieras.

Šis veiklus ir narsus karys buvo apdovanotas: 1921 — Vyčio Kryžiaus ordinu 5-ojo laipsnio, 1927 — Čekoslovakijos Baltojo Liuto ordinu, 1928 — Gedimino ordinu 3-ojo laipsnio, 1929 — Latvijos atvadavimo kovų 10 metų sukakties medaliu, 1930 — Italijos Corona d' Italia ordinu komendatoriaus laipsnio, 1933 — Vytauto Didžiojo ordinu 3-ojo laipsnio, 1935 — Latvijos Trijų Žvaigždžių ordinu 3-ojo laipsnio.

1940 generolas S. Pundzevičius buvo Lietuvą okupavusių rusų atleistas iš kariuomenės.

1941 birželio 23 įvyko mūsų tautos sukilimas prieš okupantus. Laikinė Lietuvos vyriausybė birželio 24 paskyrė krašto gynimo tarybą ginkluotom partizanų pajėgom vadovauti. Šią tarybą sudarė generolas S. Pundzevičius, generolas M. Rėklaitis ir pulkininkas J. Vėbra.

1944 Pundzevičių šeima pasitraukė į Vokietiją, 1949 atvyko į Ameriką ir apsigyveno Great Neck, N.Y.

Prasidėjo vargai, ligos. Žmona sunkiai sirgo eilę metų. Stasys dirbo sodininkystėj. Prieš keliolika metų sunkiai nukentėjo sunkvežimio nelaimėje. Ilgai nesveikavo. Nepaisydamas įvairių trūkumų, rėmė lietuviškąją spaudą.

BROCKTONE MIRĖ KUN. V. ŠIRKA

Kun. dr. Vacys Širka, Nukryžiuotojo Jėzaus Sopolingiosios Dievo Motinos seserų vienuolyno ir Šv. Juozapo senelių globos namų kapelionas, Brockton, Mass., nuo širdies smūgio mirė sausio 14.

Velionis buvo gimęs 1913 spalio 5 Šėtoj, Jono ir Marijos Širkų šeimoje. Aukštesnio mokslo siekė Kauno Kunigų seminarijoje, studijavo teologiją Vytauto Didžiojo universitete. Į kunigus įšventintas 1939 birželio 3 Kaune. Artėjant antrai bolševikų okupacijai, pasitraukė į vakarus. Čia dirbo pastoracinį darbą, o vėliau išvyko į Romą. Gregorijanumo universitete gilino teologijos studijas ir gavo daktaro laipsnį.

1953 atvyko į JAV ir dirbo pastoracijos Albany, N.Y., vyskupijoje. Nuo 1977 kapelionavo Brocktone.

Nuliūdime liko sesuo Bronė Azukaitienė, sesers dukra Vilija Lutkevičienė Vilniuje. Amerikoje liko keleta tolimesnių giminių kurie dalyvavo laidotuviuose.

Brocktono lietuvių seselės savo kapelioną palaidojo labai iškilmingai. Motinos ses. Anunciatos pavedimu ses. asistentė Rūta Jermenis pakvietė du vyskupus, daug kunigų, mirusio gimines, draugus, bendradarbius.

Kun. V. Širka buvo pašarvotas vienuolyno svečių kambary, o sausio 18, sekmadienį, 4 val. popiet buvo atlydėtas į koplyčią. Visas ceremonijas tvarkė kun. Richard Crowley, Brocktono ligoninės kapelionas. Muzikos ir giesmių vadovas — kun. James Sullivan iš Brocktono.

Sausio 19, pirmadienį, 12 val. vienuolyno koplyčioje už velionį

Kun. Vacys Širka, miręs sausio 14 Brocktone, Mass., kur jis buvo Nukryžiuotojo Jėzaus seserų kapelionu.

koncelebruotas mišias aukoją Albany diecezijos vyskupus Howard J. Hubbard, mirusio seminarijos kurso draugas klebonas kun. J. Pakalniškis iš New Yorko ir kun. dr. M. Čyvas iš Albany, N.Y. Dalyvavo Bostono vysk. Daniel A. Hart, keli prelatai, 35 lietuviai kunigai ir keli amerikiečiai vyskupų palydovai, bendradarbiai, daug vienuolių seselių, giminių ir draugai. Pamokslus lietuvių ir anglų kalbomis pasakė kun. J. Pakalniškis. Dar žodį tarė ir Albany vyskupas. Vargonais palydint kun. Art Coyle, giedojo kunigai ir seselės.

Po gedulo pietų ilga mašinų vilkstinė išlydėjo kun. Vacį į Jamaica Plain, Mass., Šv. Mykolo kapines, kur nuo 1960 jau ilsisi jo brolis. Kapinėse maldom ir atsisveikinimui vadovavo mokslo draugas kun. J. Pakalniškis.

E. Ribokienė

Ukrainos nepriklausomybės 63-osios metinės New Yorke paminėtos vasario 1. Iš k.: Michael Spontak — Ukraine American Congress prezidentas, Very Rev. Wolodymyr Bazylevsky — ukrainiečių ortodoksų Šv. Volodymyr katedros klebonas, JAV senatorius Al D'Amato, Peter Wytenus — American Friends of Anti-Bolshevik Bloc of Nations Inc. prezidentas, Zanya Mucha — senatoriaus asistentė. Nuotr. Wallace B. Rodgers

IŠ PAVERTGOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

(atkelta iš 5 psl.)

— Taip pat gruodžio mėnesį į Archangelską, Petrozavodską ir kitus tolimosios šiaurės miestus dainuoti buvo pasiūsta solistė Nijolė Ambrazaitytė. Jai akomponavo rusė J. Jelesina.

— Irkutsko koncertavo vargonininkas G. Kviklys. Gruziijoje, Armėnijoje ir Azerbaidžane koncertavo vargonininkė N. Dainienė. Taip pat Sibire koncertavo smuikininkas E. Paulauskas.

— Kompozitoriaus Antano Račiūno 75 m. amžiaus sukaktis buvo paminėta (pusmečiu pavėluota) jo sukurtos X-osios simfonijos koncertu. Buvo pagroti ir kiti kompozitoriaus kūriniai: trys simfoniniai sokiai, koncertas fortepijonui ir orkestrui. Kūrinis atliko Valstybinės filharmonijos simfoninis orkestras, diriguojamas A. Šulčio.

— Vilniuje ir Kaune buvo paminėta vengrų kompozitoriaus Belos Bartoko 100 metų gimimo sukaktis. M. K. Čiurlionio kvartetas atliko B. Bartoko styginių kvartetų ciklą.

Balandžio 26, sekmadienį, LMK Federacijos rengiama Atvelyko popietė.

Gegužės 2, šeštadienį, 10 val. ryto, Tautos Fondo metinis suvažiavimas.

Gegužės 2, šeštadienio vakare, Laisvės Žiburio sukaktuvinis pavasario koncertas — vaidinimas.

Gegužės 3, sekmadienį, Balfo rengiama madų paroda.

Gegužės 9 ir 10, šeštadienį ir sekmadienį, dail. K. Zoromskio paroda mažojo salėj.

(nukelta į 12 psl.)

RENGINIAI KULTŪROS ŽIDINYJE

Vasario 14, šeštadienį, rašytojo Stepo Zbarsko pagerbimas ir literatūros vakaras. Rengia Vaizganto Kultūros Klubas.

Vasario 15, sekmadienį, Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimas.

Vasario 21 ir 22 — patalpos neužimtos.

Vasario 28, šeštadienį, Užgavėnių kaukių balius.

Kovo 1, sekmadienį, Lito bendrovės narių metinis susirinkimas.

Kovo 7, šeštadienį, pasirošimas Kaziuko mugėi.

Kovo 8, sekmadienį, jaunimo pamaldos ir Kaziuko mugė.

Kovo 14, šeštadienį, Izidoriaus Vasilūno smuiko koncertas mažojo salėj.

Kovo 14 ir 15, šeštadienį ir sekmadienį, dail. N. Alperio paroda didžiojo salėj.

Kovo 15, sekmadienį, KASOS kooperatyvo metinis narių susirinkimas ir vaisės mažojo salėj.

Kovo 21, šeštadienį, dr. Tomo

Remeikio knygos apie lietuvių opoziciją prieš sovietus pristatymas mažojo salėj.

Kovo 21 ir 22, šeštadienį ir sekmadienį, Rytų apygardos sporto žaidynės.

Kovo 28, šeštadienį, Aleksandro Vakselio 65 metų minėjimas ir pagerbimas.

Kovo 29, sekmadienį, jaunimo pamaldos ir Ateities žurnalo sukakties minėjimas.

Balandžio 4 ir 5, šeštadienį ir sekmadienį, dail. Ados Montvydienės apžvalginė paroda velionės atminimui.

Balandžio 11, šeštadienį, Hartfordo dramos artistų vaidinimas "Ku-ku". Rengia LK Fondo jaunimo sekcija.

Balandžio 12, sekmadienį, jaunimo pamaldos ir iškilminga skautų sueiga šv. Jurgio šventės proga.

Balandžio 18 ir 19 patalpos neužimtos — Velykų savaitgalis.

Balandžio 25, šeštadienį, patalpos neužimtos.

Hartfordo tautinių šokių grupė Berzelis prieš porą metų jų surengtam užgavėnių vakare. Berzelis ir toliau palaiko šią tradiciją. Šių metų užgavėnių vakaras įvyks vasario 21, šeštadienį, 7 v.v. Lietuvių klube (Tauro restorane), 227 Lawrence St., Hartford, CT. Šokėjai suvaidins Eglę Žalčią karalienę. Po vaidinimo visi svečiai galės linksmiai pasižokti, pasivaisinti. Įėjimo auka — suaugusiems 6 dol., studentams — 3 dol., moksleiviams — nemokamai. Bilietus įsigyti ir stalus užsisakyti pas K. Šerkšnienę, tel. 568-4630. Laukiame visų.

— "Amerikos Balso" lietuviškos transliacijos jau 30 metų kasdien transliuojamos be jokių sutrikimų. Sukaktis minima vasario 16.

— Muz. Izidorius Vasyliūnas, nepailstantis smuikininkas ir lietuviškos muzikos puoselėtojas, sveikindamas Darbininką sukakties proga, pridėjo ir 50 dol. dovaną. Nuoširdus ačiū.

— Vytautas Marijošius, Hartt simfoninio orkestro dirigentas ir Hartt muzikos mokyklos profesorius emeritas, įstaigos vadovybės buvo pagerbtas specialiu fondu, įsteigtu jo vardu. Iš šio fondo gaunama procentų bus skiriamos stipendijos studentams, studijuojantiems dirigavimą. Vietiniame laikrašty "The Herald" aprašoma, kaip muzikas ir kompozitorius iš Lietuvos atvyko į Hartfordą ir per 30 metų dirbo Hartt muzikos mokykloje.

— Andrius Bačkis, Ričardo ir Živilės Bačkų sūnus, iš Paryžiaus dalyvavo jungtiniame 13-kos valstybių 7000 berniukų chore, kuris giedojo šv. Petro bazilikoj, popiežiui aukojant mišias už pasaulio taiką ir žmonių laisvę. Andrius priklauso prie "Petits Chanteurs" choro ir buvo vienintelis lietuviukas šiame chore, susidariusiame berniukų giesmininkų kongreso Romoje proga.

— Prof. Juozo Brazaičio raštų antras tomas sulaužytas į puslapius ir baigta skaityti trečia korektūra. Šiame tome "Nuo Maiorionio iki Brazdžionio" surinkti spausdinti ir nespausdinti Brazaičio straipsniai ir studijos apie septyniolika mūsų rašytojų. Raštus redaguoja Alina Skrupskelienė ir Česlovas Grincevičius. Leidžia I Laisvę fondas lietuviškai kultūrai ugdyti.

— Solistė Genė Ugiaskienė atliks naujų dainų programą vasario 28 Waterbury rengiamame tradiciniame Užgavėnių baliuje.

— Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijos (kuri atstovauja Lietuvių Bendruomenei) naują valdybą sudaro pirm. Vytautas Dorelis, vicepirm. Antonio Grigorio Šleivys, sekr. Silvina Šapokaitė, antrasis sekr. Pranas Baliukonis, išd. Janė Trakimienė, antrasis išd. Julio Alberto Siniauskas ir narys Bronislavas Staponius. Kontrolės komisiją sudaro Adolfas Kaušinis, Stasys Goda ir Antanas Gudynas.

— Stud. Arn. Kungys, Hacienda Hts., Calif., yra išrinktas Lietuvių Jaunimo Sąjungos Los Angeles skyriaus pirmininku.

— Anglijos Thames televizijos programoj "Other Peoples' Christmas" buvo rodoma, kaip lietuviai švenčia Kalėdas. Buvo rodoma lietuviška eglutė, papuošta šiaudiniais papuošalais, tautiniais drabužiais apsiirengęs Londono bei Nottinghamo jaunimas, kuris sugiedojo tris lietuviškas kalėdines giesmes. Šios transliacijos iniciatorė ir vykdytoja buvo V. Jurienė. Jos pagelbininkai Londone buvo P. Senkuvienė ir V. O'Brien, o Nottinghamame V. Gasperienė. Projektą finansiškai parėmė LAS skyrius ir DBLS skyrius.

— A. a. dr. Jonas Gliudelis M. K. Čiurlionio galerijai, kuri yra Chicago Jaunimo Centre, paliko 15 įvairių dailininkų darbų. Galerijoj saugojami lietuvių dailininkų darbai yra skirti laisvai ir nepriklausomai Lietuvai.

— "Dainos" sambūrio choras Lietuvių Namuose Melbourne suruošė metinį savo koncertą, į kurį susirinko daugiau kaip 400 lietuvių ir jų svečių kitataučių. Dirigavo trys jauni dirigantai: Danutė Levickienė, Birutė Prašmutaitė ir Vytautas Straukas. Sambūrio vadovas — Kęstutis Lynikas.

ATSAKYMAI Į TEISINIUS KLAUSIMUS

Klausimas. Esu vyresnio amžiaus ir neturiu šeimos nei giminių Amerikoje. Norėčiau padaryti testamentą Lietuvos esantiems tolimiems giminiams. Bet, kur tik einu, tai žmonės gąsdina, kad komunistinė valdžia viską paims, o gimines nieko negaus. Priklausau prie Romos Katalikų Susivienijimo. Buvau manęs tai organizacijai savo turimą palikti, bet pakeičiau nuomonę.

Atsakymas. Tamsta gali daryti testamentą "trusto" forma. Nors jis yra truputį komplikuoatas, bet tai yra apsauga, ir niekas nepašalins tamsos turto, išskiriant nurodytus gimines. Patarčiau kreiptis į lietuvių advokatą, kuris žinotų, kaip padaryti testamentą "trusto" forma. Advokatas tamsai turėtų paaiškinti, ką tai reiškia.

Klausimas. Du broliai ir svaiznis norim įvesti į industrinį biznį. Mes buvom pas advokatą, kuris mum daug pripasakojo, sakydamas, kad sudarytume korporaciją arba "partnership". Prašom paaiškinti šias sąvokas lietuviška forma. Kuri būtų mum geresnė?

Atsakymas. Nežinodamas, kurioj valstijoj jūs gyvenat, negaliu jum duoti tikslaus atsakymo. Illinois valstijoj aš patarčiau, kad jūs biznį inkorporuotumėt. Tokiu būdu, jei jum biznis nepavyktų, jūs nebūtumėt atsakingi asmeniškai už skolas. Bet, sudarę "partnership", jei biznis nepavyktų, veikiausiai būtumėt atsakingi asmeniškai.

Adv. C.P. Kal

Šypsniai iš anapus geležinės uždangos

Batas

Raudonąją aikštę Maskvoje eina pilietis, dėvįs tik vieną batą.

— Draugas, tur būt, vieną batą pametai? — klausia policininkas.

— Ne, tik vieną pametę raudau, — atsako pilietis.

Prie statybos darbų

Lietuvų vykdančių statybos darbų, iš daugiaaukščio pastato nukrito viena plyta ir tiesiai pataikė vienam ruseliui, einančiam šaligatviu, ant galvos.

Viena moteriškutė, eidama pro šalį, pamąčiusi nebegyvatą ruselį, persižegnojo ir tarė:

— Dieve mano, tiek privežė rusų, kad net plytai nebeliko vietos.

Kitur dar ilgesnė eilė

Du draugai labai palengva stumiamis eilėse prie maisto krautuvės Vilniuj.

Pagalvius vieną jų netenka kantrybės ir sako:

— Man jau to užtenka. Eisiu į centrinį komitetą ir išbarsiu juos.

— Manau, kad to neišdrįsi padaryti, drauge!

— Neišdrįsiu? Na, tik palauk! Po kiek laiko tas vyrukas grįžta ir vėl atsistoja eilėn.

— Na, ir ką? Išbarei juos visus?

— To tai nepadariau.

— Aha, aš žinojau, kad tu esi bailys.

— Iš tikrųjų nesu bailys. Tik eilė žmonių, stovinčių su skundais prie centrinio komiteto, yra daug ilgesnė, negu prie šios krautuvės. Todėl ir nutariau sugrįžti.

NAUJAUSI LEIDINIAI

Pr. Šulas, Kaip sudaromi testamentai (turto paveldėjimas, palikimai). 3 dol.

Pr. Naujokaitis, Kalbininkas J. Senkus. 5 dol.

Antanas Jasmantas, Ir niekad ne nemolei. Eilėraščiai. Įrišta. Kaina 6 dol.

Aleksandras Radzius, Priimk mane, mėnuli. Eilėraščiai. 5 dol.

Algirdas Landsbergis, Muzika įžengiant į neregėtus miestus. Novelės. Su kietais viršeliais. 6 dol.

Algirdas Landsbergis, Trys dramos (Barzda, Paskutinis piktikas, Sudiev, mano karaliau). Su kietais viršeliais. 8 dol.

Br. Kviklys, Telšių vyskupija. 20 dol.

J. Kapačinskis, Spaudos baruose. 8 dol.

A. Tyruolis, Novolio himnai naktčiai. 6 dol.

Opposition to Soviet Rule in Lithuania 1945-1980, by T. Remekis — 15 dol.

Lithuanian Pioneer Priest of New England, by W. Wolkovich — 6 dol.

Eternal dream, by L. Andriekus — 6 dol.

Merkelis Giedraitis. 7 dol., kietais viršeliais 11 dol.

J. Puzinas, Prof. P. Avižonis, kietais viršeliais. 15 dol.

A. Budreckis, Rytų Lietuva, kietais viršeliais. 15 dol.

N.A. Dičpetris, Trys dienos pasauly, kietais viršeliais. 8 dol.

P. Gaučys, Ispanų novelės. 10 dol.

P. Naujokaitis, Kalbininkas J. Senkus. 5 dol.

A. Vaičiulaitis, Ir atlekė volungė, eilės, 4 dol.

V. Frankienė, Pasakų pasaulis. 3 dol.

Rinktinė jaunimui Nr. 1 ir Nr. 2 po 1.50 dol. Rašytojų kūrybos ištraukos.

Persiuntimui pridėdama 50 arba 1 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, NY 11207.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųsdami prenumeratos mokestį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

37 dol. — kun. dr. prof. P. Ragažinskas, Central, N.M.

Po 17 dol. — K. Bružas, Home-wood, Ill., F. Stumbris, Woodside, N.Y., J. Fronckus, Met-

Pakeitęs adresą, rašyk administracijai, drauge pridėk ir savo seną adresą.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Kai skrido baltos burės. Įvairūs solistai dainuoja B. Gorbulskio 14 estradinių dainų. 8 dol.

Aš tau saulėtos vasros linkiu. S. Klimaitė-Pautėnienė dainuoja B. Gorbulskio dainas. 8 dol.

Valio jaunystei. Los Angeles LB jaunimo ansamblys Spindulys įdainavo 11 įvairių lietuviškų dainų. 8 dol.

Lik sveikas. Raisa Urbonienė dainuoja B. Gorbulskio 16 estradinių dainų. 8 dol.

Visas šias plokšteles išleido Gintaras, Hollywood, Calif. Persiuntimui pridėdama 1 dol. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LITHUANIAN COOKERY, by Iz. Sinkevičiūtė
(In English, 316 pages, 8 dol., postage 50 c.) Graži dovana Kalėdų proga lietuviškai nekalbantiems draugams. Darbininkas, 314 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

"LAIŠKAI LIETUVIAMS" ORGANIZUOJA ĮDOMIĄ EKSKURSIJĄ į Egiptą, Šventąją Žemę ir Graikiją. Išskrendame balandžio 25, grįžtame gegužės 14 d. Pakeliui sustosime Romoje. Dar yra laisvų vietų. Skubėkite registruotis "Laiškų lietuviams" adresu arba rašydami tiesiog kelionių biurui: American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Gavę jūsų laišką, tuoj atsiųsime smulkesnių informacijų.

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION
KASA
LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
LIETUVIAMS
Ateikite, arba raštu kreipkitės šiuo adresu:
86-01 114 St. Richmond Hill, N.Y. 11418
arba paskambinkite (212) 441-6799
Čia mokamos aukščiausios palūkanos:
7% už nuolatinės santaupas
ir šiuo metu **12.5% už Share Certificates,**
arba **14.72% už Money Market Certificates**
Čia taip pat lengvomis sąlygomis duodamos paskolos ir suteikiami finansiniai patarimai visiem lietuviams.
Kasoje kiekvieno asmens santaupos Federalinių Įstaigų apdraustos iki 100,000 dolerių sumos.
Kasos įstaiga savaitės dienomis veikia iki 9 val. vakaro, o penktadieniais iki 6 val. ir šeštadieniais iki 5 val.
Kasoje kiekvienas lietuvis yra laukiamas svečias.

ATIDARYTAS NAUJAS DANTŲ GYDymo CENTRAS
Dr. Donatas Aleksandravičius, Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.
116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418
Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.
SKAMBINTI: (212) 441-0909
Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

huen, Mass., dr. A. Goeldnerienė, Flushing, N.Y.

Po 12 dol. — B. Kaslas, Wyoming, Pa., J. Mikonis, Richmond Hts., Ohio, I. Maladra, Morristown, N.J., B. Liogys, Lanham, Md., E. Witkus, Sanibel, Fla.

Po 10 dol. — St. Raštikis, Los Angeles, Calif., A. Tumas, Newsbury Park, Calif., P. Minkūnas, Woodhaven, N.Y., P. Juska, Ho-Ho-Kus, N.J.

Po 8 dol. — A. Garbačiauskas, Chicago, Ill., A. Tadzevich, Amsterdam, N.Y.

Po 7 dol. — K. Bačauskas, Woodhaven, N.Y., S. Yeremskis, Holdbrook, N.Y., V. Amisėjus, Cleveland, Ohio, M. McGovan, Clarks Summit, Pa., S. Kontrimas, Centerville, Mass., G. Liuberskis, Richmond Hill, N.Y., V. Zelenis, Reseda, Calif., V. Yomant, St. Petersburg, Fla., A. Liudvinaitis, Lakewood, Co., E. Širvinis, Cleveland, Ohio, V. Noreika, So. Boston, Mass., J. Navickas, Woodhaven, N.Y., O. Rekešius, Butler, N.J., dr. A. Stankaitis, Wetherfield, Conn., E. Aleliūnas, Pittsburgh, Pa., J. Olkovičs, Manchester, N.H., kun. prof. St. Yla, Putnam, Conn., V. Skladaitis, Waterbury, Conn., A. Skrupskelis, Chicago, Ill., F. Stankus, Hartford, Conn., A. Sakaitis, Woodhaven, N.Y., L. Kukanauza, Providence, R.I., M. Veliuona, Baltimore, Md., J. Mackevičius, Lynbrook, N.Y., P. Kuras, Waterbury, Conn., A. Drazdys, Baltimore, Md., J. Andrius, Santa Monica, Calif., S. Luinis, Sommerville, Mass., A. Molis, Worcester, Mass., J. Suopys, Detroit, Mich., P. Gruodis, Chicago, Ill., B. Jasinskis, Riverside, N.J., J. Skladaitis, Philadelphia, Pa., A. Landsbergis, Upper Marlboro, Md., W. Markalonis, Reynoldsville, Pa., M. Vasys, Philadelphia, Pa., J.

Kuprionis, Van Nuys, Calif., A. Balsis, Rego Park, N.Y., C. Karbočius, Amsterdam, N.Y.

6 do. — P. Grinkevičius, So. Boston, Mass.

Po 5 dol. — V. Gureckas, Oxon Hill, Md., F. Andriūnas, Wyncote, Pa., dr. K. Čampė, Highland, Md., The Writer's Club Trojan, Inc., Los Angeles, Calif., J. Juodvalkis, Chicago, Ill., R. Bielkevičius, Brockton, Mass., J. Gailevičius, Baltimore, Md., P. Evans, Massapequa Pk., N.Y., A. Balchunas, So. Boston, Mass., J. Strazdas, Sunny Hills, Fla., L. Tvirbutas, So. Boston, Mass., B. Sidzikauskas, Pompano Beach, Fla., A. Mažeika, Treasure Island, Fla., V. Sadukis, So. Boston, Mass., J. Bagdonas, Woodhaven, N.Y., B. Babušis, Atlantic Beach, N.Y., F. Swilpa, Hot Springs, Ark., K. Teleisa, Bethpage, N.Y., V. Tumelis, Linden, N.J.

Po 2 dol. — V. Gedmintas, St. Petersburg Beach, Fla., C. Pralėika, Little Falls, N.J., K. Bernotas, Elizabeth, N.J., V. Abraitis, Palm Coast, Fla., J. Paliulis, Southbury, Conn., V. Bulkaitis, Omaha, Nebr., J. Raštikis, Dayton, Ohio, A. Stepaitis, Arlington Hts., Ill., V. Savukynas, Woodhaven, N.Y., P. Čepkauskas, Brockton, Mass., T. Banys, Cambridge, Mass., O. Fidleris, Deep River, Ont., Canada, M. Jankauskienė, Drexel Hills, Pa., M. Žukauskienė, Woodhaven, N.Y., A. Butas, Woodhaven, N.Y., P. Grušas, Agoura, Calif., L. Baker, High Falls, N.Y., W. Bajerčius, So.

Boston, Mass., J. Davalga, Gulfport, Fla., M. Rumkevičius, Philadelphia, Pa., M. Norkūnas, Dorchester, Mass., R. Kontrimas, Mission Viejo, Calif., J. Apanavičius, Easton, Pa., J. Chapukas, Sunny Hills, Fla., O. Linartas, Elizabeth, N.J., I. Baršašius, Williams Twn., N.J., F. Boreišis, Lakewood, N.J., A. Pieri, Mt. Carmel, Pa., kun. B. Kaunas, Santa Cruz, Calif., A. Vaitekūnas, Providence, R.I., J. Vaičiūnas, Chicago, Ill., T. Slapšys, Bellerose, N.Y., A. Strazdis, Rochester, N.Y., V. Gaver, Doylestown, Pa., M. Pakštys, Niantic, Conn., J. Masionis, Chicago, Ill., V. Čyvas, Cleveland, Ohio, V. Kaupas, Concord, N.Y., S. Janušas, Sea Cliff, N.Y., E. Katilus, Belmar, N.J., J. Lukošius, Brooklyn, N.Y., V. Kriwickas, Richmond Hill, N.Y., J.

Vaitkunas, Canton, Mass., J. Gedrimas, Somerville, Mass., J. Tamultus, Clearwater, Fla., A. Mankus, Whiting, N.J., A. Škudziuskas, Dorchester, Mass., N. Arminas, Kearny, N.J., A. Strazdas, Roselle, N.J., B. Juodelis, Downers Grove, Ill., Kazlauskis, New Hyde Park, N.Y., A. Skarulis, Brooklyn, N.Y., A. Gaigalas, Philadelphia, Pa.

Po 1 dol. — P. Zaranka, Redford, Mich., J. Bertsa, Kearny, N.J., A. Milauckas, Hicksville, N.Y., S. Bagdonavičienė, Philadelphia, Pa., E. Shimankas, Brooklyn, N.Y., G. Babrauskas, Chicago, Ill.

Visiem aukotojam nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

Arrangements Now Have Been Made for You to Travel Nearly Two Thousand Years in Only Eleven Days to the **HOLY LAND** with the Bible as your guide-book, under the direction of **FATHER PETER F. ZEMEKIS** Pastor, SS. Peter and Paul Parish, Elizabeth

\$1499 from to **March 23rd**
Holy Scripture comes alive for you as you walk the Way of the Cross. Your faith takes deeper meaning as you pray where stood the stable in Bethlehem or kneel in the Garden of Gethsemane. You will gaze out over the Jordan Valley from atop the Mount of Jericho, visit Nazareth, Cana, Mount of Beatitudes, many other places.

PAPAL AUDIENCE
On your return you'll stop for a pilgrim's visit to Rome and a thorough tour of the Vatican and the Eternal City. The first step is to send in this coupon today. By return mail you will receive a fact-packed folder which tells you what you can expect every moment of an unforgettable experience.

Rev. Peter F. Zemekis (phone) 352-2271
SS. Peter and Paul Rectory
211 Ripley Place
Elizabeth, N.J. 07206
Dear Father
Please send your colorful folder
Name _____
Address _____
City _____ Zip _____

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

ORBITAIR INTERNATIONAL LTD. IR JONAS ADOMENAS RUOŠIA ATOSTOGAS PRIE BALTIJOS

- Penkios kelionės
- Pirmos klasės sąlygos
- Prieinamos kainos
- Via Finnair — CSA
- Palyda iš JAV

• Tarptautiniai skrydžiai iš New Yorko su pilnu patarnavimu
• Pirmos klasės viešbučiai su vonia (du kambariai)
• Trys valymai dienai Lietuvoje, Baltijos srity, Rusijoje
• Intourist vadovo patarnavimai
• Miestų lankymas, įskaitant bilietus į muziejus
• Transportacija į aerodromus

- Amerikos lietuvis lydės 15 ar daugiau keleivių grupės iš New Yorko
- Teatru lankymas
- Oro susisiekimas Rusijoje
- Parūpinamos vizos į Rusiją
- Vaikam papigintos kainos
- Depozitas 100 dol. asmeniui
- Kelionėse lankoma Vilnius, Ryga, Tallinas, Maskva, Leningradas, Roma ir Praha

Dienos ekskursija į Kauną ir pusės dienos vizitas į Trakus

ORBITAIR INTERNATIONAL, LTD.
20 EAST 46TH STREET
NEW YORK, NEW YORK 10017
Please send me your "free" brochure giving complete information including rates and dates on your five touring programs to the Baltics.

Name _____
Address _____
City & State _____

TOLL FREE (800) 223-7953
NY STATE (212) 986-1500

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N.Y. 10019. TEL.— 581-6590; 581-7729. Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidaryt. kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland, Ohio 44134 — 5689 State Rd.	(216) 845-6078
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Herkimer, N.Y. McKennan Rd.	315-866-3939
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Chester, Pa., 19013 — 2819 W. 3 St.	215-497-2382
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 3, N.Y. — 324 E. 9th St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19123 1013 N. Marshall St.	215 WA 5-8878
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746

Massachusetts gubernatorius Edward J. King pasirašo Vasario 16-osios proklamaciją. Iš k.: Aleksandras Čaplik, Ona Ivaškienė, Felicija Grendal ir Algirdas Budreckis. Vidury sėdi gubernatorius E. J. King.

BROCKTON, MASS.

Vasario šešioliktoji

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimas, rengiamas visų lietuviškų organizacijų, Brocktone įvyks vasario 15, sekmadienį.

10 val. ryto vyks iškilmingos pamaldos Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje, dalyvaujant organizacijoms su vėliavomis. 11 val. nuo bažnyčios automobilių vilkstinė veš Lietuvos vėliavą į miesto centrą, kur ji bus iškelta Legion Parkway, pavadinta Mindaugo aikšte.

3 val. popiet Šv. Kazimiero parapijos salėje vyks akademija. Pagrindines trumpas kalbas angliškai pasakys Jūratė Aukštikalnienė, o lietuviškai Eligijus Sužiedėlis. Bus renkamos aukos Lietuvos reikalui pagal aukotojo laisvą apsisprendimą. Meninę programą atliks Šv. Kazimiero parapijos choras, vadovaujamas komp. J. Gaidelio, ir jaunimo ansamblio Sūkurio šokėjai, vadovaujami Vyt. Bruzgio. Po programos vaišės su miesto aukštąsiais pareigūnais ir kitais svečiais.

Kalėdinė vakaronė

Šv. Kazimiero parapijos choro nariai su antrosiomis pusėmis ir kviestais svečiais gruodžio 13 susirinko į Sandaros salę pasivaikšinti ir pasidalinti kalėdinėmis nuotakomis. Sandaros salė šį vakarą buvo labai jauki, kalėdiniais motyvais išpuošta choristės Vidos Sužiedėlienės, choro valdybos pirm. Pr. Šimkaus ir A. Šeduikio.

Vakaronės šeiminkas Pr. Šimkus vakarą pradėjo svečių pasveikinimu. Helmutas Lingertaitis paskaitė savo kūrybos du eilėraščius. Vyrų sektetas, vadovaujamas komp. Juliaus Gaidelio, linksmai padainavo: Lauksiu tavęs ateinant — Raudonikio, Aras — kun. Gorino, Pūkelis — Vaitkevičiaus, Ten už kalnų — Gorbulsio ir priedui — Batukas. Sekstete dainavo: N. Lingertaitis, H. Lingertaitis, Br. Banaitis, Vyt. Bruzgis, Pr. Šimkus ir Vyt. Eikinas. Choras šį vakarą nedainavo, o sudarė linksmą auditoriją.

Klebonas kun. P. Šakalys prieš vaišes sukalbėjo maldą. Choro ir

vyrų sekteto vadovui komp. J. Gaideliui įteikta dovana.

Vaišės gražiai, skaniai ir gausiai paruošė St. Gofensienė su talkininkėmis.

Parapija ir choras

Šv. Kazimiero lietuvių parapijos choras stiprėja choristais ir repertuaru. Surošius koncertus Brocktone, yra kviečiamas pasirodyti ir kaimyninėse kolonijose. Sekmadieniais 10 val. Šv. Kazimiero bažnyčioje Brocktone gieda lietuviškas mišias su mielom lietuviškom tradicijom: pašlakštymu, Pulkim ant kelių. Chorui dažnai talkina M. Bizinkauskaitė ir kiti solistai. Didžiųjų bažnyntinių ir tautinių švenčių metu pamaldos tampa didingais koncertais.

Šv. Kazimiero bažnyčia lietuvių statyta, lietuvių maldininkų išpuošta. Šv. Kazimiero gyvenimą vaizduojančiais vitražais, aprūpinta galingais vargonais. Deja, lietuvių parapičiai sekmadieniais ne visi lankosi į 10 val. mišias. Kai kurie pasirenka kitataučių bažnyčias. Koks mūsų vaikam pavyzdys?

Po pamaldų Šv. Kazimiero parapijos salėje Irenos ir Stasio Eivų pasišventimu lietuvių vaišinami kava, arbata, pienu su skaniais kepiniais. Gera proga be-

LIETUVOS GENERALINIS KONSULAS NEW YORKE PRANEŠA

New Yorko miesto finansų komisyonierius skelbia paiešką poros tūkstančių asmenų, kurie gali reikšti pretenzijas į jo globoje esantį turtą, kurio savininkų adresai šiuo metu nežinomi. Tarpe ieškomųjų yra kelios dešimtys asmenų su lietuviškom pavardėm, kurių kilimo ar pasikutinė žinoma gyvenamoji vieta nurodyta Lietuva:

Cedronas, Antanas
Čeronas, Benė (Benediktas?)
Čerokas, Julija
Demereckienė, Anelė ar Anna
Digrys, Pranciškus
Inčiūrienė, Eugenija
Kasperaitė, Benedikta
Kazlauckas, Marijona
Klova, Teklė

BOSTONO ZINIOS

Nepriklausomybės šventės minėjimas

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šventės minėjimas Bostone įvyks vasario 15. 10:15 val. ryto Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone pamaldos už pavergtą ir kenčiančią Lietuvą. Per mišias giedos solistas Benediktas Povilavičius, o vargonais gros muz. Jeronimas Kačinskis. Organizacijos dalyvauja su vėliavomis.

2 val. popiet minėjimas vyks So. Bostono Lietuvių Piliiečių D-jos auditorijoje. Kalbės istorikas Vincas Trumpa iš Washingtono, D.C., o meninę programą atliks solistė Marytė Bizinkauskaitė ir Ivaškų vadovaujami tautinių šokių šokėjai.

sisvečiuojant susitikti pažįstamus, aptarti bendrus reikalus.

Kad lietuvių išėivija nepaskestų svetimoji jūroje, būtina puoselėti lietuvišką dainą, giesmę, žodį per lietuviškas mokyklas, radijo valandėles, lietuviškas pamaldas, lietuvišką spaudą. Visų talka laukiama. Visiems tai atneš naudos.

E. Ribokienė

Kneita, Augustinas ir Kazimieras

Liubičienė, Chana Tobė
Malinauskas, Veronika
Menkauskai, Jonas ir Vincas
Menkauskienė, Anelka
Navackai, Ambrozė ir Antanas
Papučkos, Kazimieras, Liudvikas ir Sebastijonas
Posacevičius, Jeronimas
Šakalis, Veronika
Šilevičienė, Petronėlė
Šiušis, Amelia
Taleckienė, Ona
Valeras, Chaimas
Viecėlga, Martha
Voketaitis, John

Pavardės paduotos taip kaip jos surašytos New York Times 1981.1.19 laidos skelbime. Iš kai kurių moterų pavardžių kaip Julija Čerokas, Marijona Kazlauckas, Klova Teklė ir t.t. neišku ar jos panelės ar ponios. Anksčiau suminėtieji asmenys arba apie juos žinantieji turi kreiptis iki š.m. kovo 31 dienos ne į Lietuvos Generalinį Konsulatą, bet betarpiai į tų asmenų ieškančią įstaigą:

Commissioner of Finance of the City of New York, Court and Trust Fund Division, Municipal Building, Rm. 2200, Chambers and Center Streets, New York, N.Y. Telephone 566-5770.

LCK

Atgaivins Kultūros klubą

Į mūsų žinutę, kad nieko nebesigirdi apie Bostono lietuvių Kultūros klubą, atsiliepė LB Bostono apylinkė. Vienas apylinkės valdybos narys yra paskirtas rūpintis Kultūros klubo reikalais. Jau ieškomas pirmininkas ir kiti valdybos nariai. Bostono Lietuvių Bendruomenės apylinkės pirmininku yra Aloyzas Astravas. Labai energingas ir bando išjudinti silpstantį Bostono lietuvių veikimą. Jis ėmėsi iniciatyvos padėti lietuvių radijo valandėlei Laisvės Varpas. Su dideliu užsipyrimu ir energija pradėjo rūpintis lietuviškų parapijų atgaivinimu. To pasekmėje L. Bendruomenės krašto v-bos pirm. V. Kutkus ir Kunigų vienybės pirm. kun. A. Kontautas išleido tuo reikalu atsišaukimą. Tikimasi, kad šie metai bus paskelbti Lietuviškos parapijos metais. Manykime, kad Astravo energija atgaivins ir Kultūros klubą.

Ekskursija į Washingtoną

Kovo 30 — balandžio 3 organizuojama keturių dienų ekskursija į Amerikos sostinę Washington, D.C. Bus lankomos žymesnės vietos, Baltieji Ršmai, Smithsonian Institutas ir daugybė kitų istorinių ir įdomių vietų. Kelionė su viešbučiu ir maistu asmeniui 190 dol. Norį vykti į šią ekskursiją prašomi kreiptis į Aleksandrą Moriarty (Daukantienę) tel. 773-4693 iki vasario mėnesio pabaigos.

Moterų klubo susirinkimas

Lietuvių Moterų Federacijos Bostono klubo susirinkimas įvyks vasario 21 d., 2:30 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliiečių D-jos direktorių kambary. Prelegentas — rašytojas Stasys Santvaras.

Aukos spaudai

Kaip anksčiau buvo skelbta, So. Bostono Lietuvių Piliiečių D-ja paskyrė aukų lietuviškai spaudai. Darbininkui, mininčiam 65 metų sukaktį, paskirta 65 dol. auka. Direktorių Stanley K. Griganavičius kartu su visos So. Bostono Piliiečių D-jos valdybos sveikinimais at-

siuntė ir minimą čekį. Ačiū labai.

A. a. Stasio Lušio atminimui Tautos Fondui aukojo:

Po 50 dol. — Vytautas ir Skolastika Stelmokai, Juozas ir Leonilda Giedraičiai, dr. K. Valiūnas ir šeima.

40 dol. — Romas ir Reda Veitai.

35 dol. — Gerimantas Penikas.

Po 30 dol. — Antanas ir Eugenija Bačiuliai, Antanas ir Aniceta Januška.

Po 25 odl. — Teodora Penikienė, Aloyzas Astravas, Jurgis ir Roma Štuopai, Lionginas ir Danutė Izbičkaitė, Česlovas ir Irena Mickūnai, Romas ir Rima Bričkai, Romas ir Birutė Šležai.

Po 20 dol. — Raimundas ir Liuda Šukiai, Jonas ir Aleksandra Čereškai, Jurgis ir Stasė Gimbutai, Edmundas ir Stasė Cibai, Petras ir Irena Navazelskiai, Vytautas ir Felicija Izbičkaitė, Eligijus ir Viktorija Sužiedėliai, Ernesto ir Liuda Waingortin, Jonas ir Bronė Kuodžiai, South Bostono Lietuvių Piliiečių Draugija, Povilas Martinkus, Lietuvių Karių Veteranų Sąjunga "Raimovė" — Bostono skyrius, Bronius ir Irena Galiniai. Andrius ir V. Keturakiai, Vytautas Žiaugra, Valteris ir Otilija Beržinskai, Juozas ir Irena Rasiai.

Po 15 dol. — Stasė Smitienė, Bronius Paliulis, Vytautas ir Dana Eikiniai, Česlovas ir Laima Kiliuliai, Kostas ir Ina Nenortai.

Po 10 dol. — Ona Ivaškienė, Eugenijus Kleinas, Ona Vileniškiene, Sofija Galdikiene, Aldona Andriusienė, Jeronimas ir Aldona Dabrilai, Juzė Lapšienė, Birutė ir Bronius Banaičiai. Algirdas Budreckis, Vytautas ir Danutė Dilbai, Edvardas ir Valerija Austrai, Danutė Baltienė, Jeronimas ir Elena Kačinskai, Teresė Stankūnaitė, Pranas ir Lilija Šimkai, Vytautas ir Aldona Jurgėlai, Gintaras ir Valentina Čepai, Jonas Mikalauskas, Juozas Kapočius, Ona Merkienė, Aleksandras ir Gražina Danasai, Viktoras ir Bronė Kubiliai, Kazys ir Alina Šimėnai, Petras ir Janina Ambraziejai, Jonas Starinskas,

Antanas Andriulionis, Antanas Mažiulis, Jonas ir Elena Valiukonai, Juozas Vembrė, Juozas ir Elena Kuncaičiai, Sofija Jasaitienė.

8.50 dol. Antanas Vasaitis

Po 5 dol. Leonas Lendraitis, Irena Ulpaitė, Teofilus Janukėnas, Aleksandras Lileikis, Antanas Matjoška.

BOSTONO PARENGIMŲ KALENDORIUS

Kultūrinis Subatvakaris įvyks vasario 14, šeštadienį, 7:30 val. vak. Tautinės S-gos namuose. Prelegentas — istorikas Vincas Trumpa iš Washington, D.C.

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas įvyks vasario 15. 10:15 ryto mišios Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje, o 3 val. p.p. tolimesnis minėjimas S. Bostono lietuvių Piliiečių D-jos salėje.

Minkai vasario 16 nuo 6 iki 6:30 val. vak. perduos programą anglų kalba FM banga 101.7.

Bendruomenės užgavėnių balius bus vasario 21, šeštadienį, 6:30 v. Sandaros salėje Brocktone.

Susipažinimas su Joe Casper, kandidatu į Bostono miesto tarybą, įvyks vasario 22, sekmadienį, nuo 2 iki 6 val. popiet Lietuvių Piliiečių D-jos auditorijoje.

Vyčiai minės Šv. Kazimierą kovo 1. 10:15 val. ryto Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje mišios, o po mišių bendri pūsryčiai salėje po bažnyčia.

Smuikininko Izidoriaus ir pianisto Vytenio Vasyliūno koncertas įvyks kovo 1 d. 3 val. p.p. First and Second Church salėje, Bostone, Marlboro St. 66.

Minkų radijo valandos renginys, kuriame bus vaidinimas, įvyks kovo 29 d., 3:30 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliiečių D-jos salėje.

Valentinos Balsienės iš Toronto, Ont., Kanados, Keramikos darbų paroda balandžio 4-5 rengia Lietuvių Tautodailės Instituto Bostono skyrius.

Dail. Alfonso Dargio kūrinių parodą balandžio 25-26 rengia Bostono vyr. skaučių židyns.

Laisvės Varpo koncertas įvyks balandžio 26, per Atvelykį, So. Bostone Lietuvių Piliiečių D-jos salėje.

Brocktono Šv. Kazimiero lietuvių parapijos choro koncertas įvyks gegužės 10, sekmadienį, 3 v. popiet North Junior High School auditorijoje, 108 Oak St., Brockton, Mass.

LAISVĖS VARPAS Sekmadieniais 11:30-12:10 val. 740 banga iš WCAS 12:10-1:00 val. 1460 banga iš WBET Vedėjas Petras Viščinis 173 Arthur St., Brockton, MA 02402 Telef. (617) 586-7209

BOSTON, MASS. — WLYN 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

Kviečiame visus į UŽGAVĖNIŲ BALIŲ Šeštadienį, 1981 vasario 21

Sandaros salėje, Brocktone

Vakarienė * programa * šokiai

Bilietų (6 dol.) ir stalų užsakymus priima:

BROCKTONE L. Šukienė 583-2830
BOSTONE A. Astravas 662-8261
CAPE CODE V. Židžiūnas 771-0075
WORCESTER P. Babickas 756-5395

Iki linksmo pasimatymo 6:30 baltųjų!

BROCKTONO LB APYLINKĖ

"Amber Holidays"

1981 M. ESKKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO/NEW YORKO

MASKVA/VILNIUS:

kovo 25 —	— \$977.00	liepos 6 —	— \$1068.00 (su Varšuva)
balandžio 15 —	— \$977.00	liepos 20 —	— \$1112.00
gegužės 2 —	— \$1019.00	rugpjūčio 3 —	— \$1068.00 (su Varšuva)
gegužės 7 —	— \$1019.00	rugpjūčio 19 —	— \$1382.00 (su Ryga)
gegužės 13 —	— \$1136.00 (su Ryga)	rugėjo 3 —	— \$1148.00
gegužės 21 —	— \$1108.00	rugėjo 17 —	— \$1059.00
birželio 4 —	— \$1148.00	rugėjo 24 —	— \$1059.00
birželio 18 —	— \$1148.00	spalio 8 —	— \$1019.00

Visos grupės aplankys KAUNĄ IR TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

PRAŠOME REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU —

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, p.o. box 116, So. Boston, Mass. 02127,
tel. 617 268-8764

Istaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS
Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

A.A.

PETRONELEI STRIJAUSKIENEI

mirus, jos vyrui Jonui ir giminaičiui Gasparui Veličkai reiškiu gilią užuojautą

Apolinaras Vebeliūnas

A.A.

EDVARDUI SNIŠKAI

mirus, jo brolių dr. Antaną ir šeimą giliai užjaučiame.

Juozas ir Modesta Blažaičiai

Lietuviai pranciškonai leidžia šiuos laikraščius bei žurnalus: Darbininką — savaitinį laikraštį, Aidus — kultūros žurnalą, Šv. Pranciškaus Varpelį — religinio turinio žurnalą.

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spaustuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židiny šį savaitgalį: vasario 14, šeštadienį, 7 v.v. rašytojo Stepo Zobarsko pagerbimas ryšium su jo 70 metų sukaktimi ir literatūros vakaras; vasario 15, sekmadienį, 3 v. popiet Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas.

Rašytojo Stepo Zobarsko pagerbimas ryšium su jo 70 metų sukaktimi bus vasario 14, šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židinio mažojoje salėje. Stepas Zobarskas drauge yra ir Manyland Books leidyklos organizatorius ir jos vadovas. Apie jį kaip rašytoją ir leidėją kalbės poetas Stasys Santvaras iš Bostono.

Literatūros vakaras ryšium su rašytojo Stepo Zobarsko 70 metų sukaktimi rengiamas vasario 14, šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židinyje. Programoje dalyvauja pats sukaktuvininkas Stepas Zobarskas, poetas Stasys Santvaras, poetas Leonardas Andriekus, rašytojas Vytautas Volertas. Po programos kavutė. Rašytojo pagerbimą ir literatūros vakarą rengia Vaizganto Kultūros Klubas.

Lietuvos nepriklausomybės šventė minima vasario 15 sekmadienį. Iškilmingos pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje bus 11 val. Mišias koncelebruoja kun. Jonas Pakalniškis, kun. Antanas Račkauskas, Tėv. Placidias Barius, OFM, kuris pasakys ir pamokslą. Tikinčiųjų žodį skaito Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis. Gieda Apreiškimo parapijos ir Perkūno jungtinis choras, vadovaujamas Viktoro Ralio. Minėjimo akademinė dalis bus 3 val. Kultūros Židinyje. Vadovauja N.Y. Altos pirmininkas Apolinaras Vebeliūnas. Invokaciją sukalbės kun. Kazimieras Pugevičius. Sveikinimo žodį tars Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, kalbas pasakys senatorius Al D'Amato ir VLIKO garbės pirmininkas dr. Kęstutis Valiūnas. Antroje programos dalyje pasirodys Maironio lituanistinė mokykla, tos mokyklos vaikai padainuos penkias daineles. Fleita pritaria Rasa Bobelytė. Vadovauja muzikė Nijolė Ulėnienė. Tautinių šokių šoka N.Y. tautinių šokių ansamblis Tryptinis. Vadovauja Jadvyga Matulaitienė. Akordeonu palydi Antanas Razgaitis. Rengėjai prašo pranešti, kad minėjimas ilgai neužsities.

V. Atsainavimo parapijos bažnyčioje Maspetho Lietuvos nepriklausomybės šventės proga vasario 15 iškilmingos pamaldos bus 11 val. Mišias aukos kun. Pranas Bulova, pamokslą pasakys kun. Stasys Raila. Vyčiai dalyvauja organizuotai. Tuoj po mišių parapijos salėje bus trumpas minėjimas. Vyčiai visus atsilankiusius pavaišins nemokamai.

Liet. Rašytojų Draugijos sudaryta komisija posėdžiauja vasario 14, šeštadienį, 4 v. Kultūros Židinyje ir paskirs draugijos premiją už praeitais metais išleistą geriausią grožinės literatūros knygą. Tą vertinimo komisiją sudaro: Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, Paulius Jurkus, Nelė Mazalaitė, Stasys Santvaras ir Vytautas Volertas. Kam paskirta premija, bus paskelbta literatūros vakare.

Moteryų Sąjungos 29 kuopa užgavėnių blynų balių rengia kovo 1, tuoj po sumos Apreiškimo parapijos salėje. Drauge bus ir susipažinimas su naujais parapiečiais.

Perkūno choras šį penktadienį, vasario 13, repeticijom renka ne į Kultūros Židinį, bet į Apreiškimo parapijos bažnyčią. Ten bus pasirengta sekmadienio, Lietuvos nepriklausomybės šventės, giedojimui. Repetacijos pradžia 7:30 v.v.

New Yorko jaunimo chorelis, vadovaujamas muzikės Dalios Sakaitės, sėkmingai atliko dalį programos moksleivių ateitinių šeimoms šventėje. Šiuo metu jie ruošiasi programai Vasario 16 šventės proga Patersone. Chorelis taip pat pasirodys ir kaukių baliuje vasario 28.

"Tarptautiniai žvaigždynai" yra tema šių metų kaukių balius. Kadangi tema yra ne tik tarptautinė, bet ir tarptautinė, tai rengėjai tikisi, kad dalyviams bus lengva sugalvoti kaukes. Visi kviečiami šiais metais dalyvauti su kaukėmis. Premijos bus pinigines.

Užgavėnių kaukių baliuje vasario 28 pasirodys jaunimo chorelis, vadovaujamas muzikės Dalios Sakaitės. Šį mišrų vienetą sudaro 13 asmenų.

Dail. Česlovas Janušas vasario 9 paguldys St. Vincent ligoninėje, Manhattane, kur jam vasario 11, trečiadienį, padaryta sunki širdies operacija.

Jaunimo pamaldos Kultūros Židinyje bus per Kaziuko mugę kovo 8 ir per jaunimo kolekcionijas kovo 29.

Lietuviai saleziečiai Brazilijoje yra išleidę patriotinio-religinio turinio kalendorių, pavadintą "1981 m. Tautinis Almanachas". Per Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą Kultūros Židiny šių kalendorių bus galima gauti prie įėjimo. Auka laisva.

Tryptinis, Lietuvių jaunimo tautinių šokių ansamblis New Yorke, vadovaujamas Jadvygos Matulaitienės, dalyvaus Amerikos rytinio pakraščio lietuvių tautinių šokių šventėje, kuri įvyks Hartforde gegužės 30-31.

Rezoliucijos, priimtos New Yorke senate Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimo proga, iniciatorių buvo senatorius Martin Knorr ir assemblymanas Joseph Lenton. Gubernatorius Carey irgi išleido specialią proklamaciją.

Jonas Brazdžionis, 82 metų, mirė vasario 8. Paskutinius du mėnesius buvo prieglaudėje. Anksčiau gyveno Jamaicoje. Palaidotas vasario 10 Mt. St. Mary's kapinėse, Flushinge. Liko duklė Joana White.

IŠVYKA Į ATHOL, MASS.

Perkūno choras vasario 8 anksčiau ryta išvyko autobusu į Athol, Mass., kur buvo rengiamas Lietuvos nepriklausomybės minėjimas. Išvyko labai anksti, kad suspėtų į lietuviškas mišias, bet pakelį rado sniegą ir ledą, taip net teko truputį pasivėlinti į pamaldas.

Jie giedojo bažnyčioje ir minėjime atliko koncertinę programą. Publika labai šiltai sutiko svečius. Į New Yorką choras grįžo 11 val. vakare.

RINKS PARĄŠUS PETICIJAI

Vasario 16-osios proga JAV LJS skyriai rinks parašus peticijai, kuri kreipiasi į Vakarų Vokietijos vyriausybę, prašydama ją atšaukti bei pasmerkti Molotovo-Ribbentropo paktą, kuriu Lietuva buvo atiduota Maskvos globai.

Šia peticija norima atkreipti dėmesį į neteisėtą Lietuvos okupaciją, raginant Vakarų Vokietijos vyriausybę pripažinti padarytą skriaudą Pabaltijo valstybėm bei iškeliant viešumon 45 pabaltiečių pastangas kovoti už žmogaus ir tautos teises.

Asmenys, kurie pasirašė 45 pabaltiečių pareiškimą, smerkiantį šį Sovietų Sąjungos slapta ir nelegalų sandėrį su nacine Vokietija (jų tarpe Vladas Sakalys), dabar yra Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje persekiojami bei areštuojami. Visi yra raginami prie parašų rinkimo prisidėti.

Leonardui Kiaušui Fairleigh Dickinson universitetas, Rutherford, N.J., suteikė magistro laipsnį — Master of business administration. Leonardas yra miškų inžinieriaus Jono ir Natalijos Kiaušų sūnus, solistės Angelės Kiaušaitės brolis. Leonardas lankė lituanistinę mokyklą Kearny ir Elizabeth. Jis yra baigęs muzikos mokyklą piano skyrių, o taip pat baigęs Upsalos kolegiją E. Orange, N.J., bakalauro laipsniu — Bachelor of Arts. Vėliau lankė Fairleigh Dickinson universitetą. Leonardas Kiaušas yra vedęs ir augina dvejų metų dukrelę.

Marilyn F. Šlapikaitė sausio 17 moterystės sakramentą priėmė su Ričardu A. Deasy Šv. Juozapo bažnyčioje, Yorkville, N.Y. Apeigas atliko Msgr. H.J. Byrne. Kadangi Marilyn pasireiškia parapijos veikloje, tai žmonių prisirinko pilna bažnyčia. Jaunoji dabar yra mokytoja, o jaunas — miesto ugniagesių skyriaus leitenantas. Vaisėse Towers Suite restorane dalyvavo apie 100 giminių ir svečių. M.F. Šlapikaitės tėvai yra Marytė ir Petras Šlapikai, Maspetho lietuvių parapijos veikėjai. Dabartiniu laiku jie gyvena Floridoje. Povestuvinei kelionei jaunavedžiai išvyko į Grand Caymon, B.W. Indies.

Kultūros Židiniui aukojo a.a. Onos Bilerienės atminimui šie asmenys: 20 dol. — Stefa ir Adolfas Dimai, po 10 — E. Legeckienė, A. ir R. Markevičiai, Virgilija ir Evaldas Remežis, Z. ir B. Rimai, Elena Ruzgienė, Stefa ir Vincas Savukynai, Liucina ir Vytautas Vilkutaičiai. Lietuvių Kultūros Fondas reikią užuojautą velionės šeimai ir gilią padėką aukojusiems dėl Kultūros Židinio išlaikymo.

Šiaurinės New Jersey radijo stotis WKER 1500 AM banga vasario 15, sekmadienį 10:05 val. ryto Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimo proga perduos Lietuvos Bendruomenės paruoštą 25 minučių programą anglų kalba su lietuviškais dainomis. Programa bus girdima New Jersey, New Yorko ir artimosiose Pensilvanijos apylinkėse. Programą radijo stotyje išrūpino Antanas Masionis.

BATUNAS, New Yorke veikianti Pabaltiečių organizacija prie Jungtinių Tautų, pasiuntė savo atstovus į 37-ąją žmogaus teisių komisijos sesiją, vykstančią Ženevoje vasario 9-13. BATUNO atstovai išvyko su tikslu iškelti Pabaltijo tautas liečiančius klausimus dalyvaujančių kraštų delegatam bei spaudos korespondentam. Šia proga BATUNO direktoriato nariai paruošė dokumentinę medžiagą, liudijančią persekiojimo faktus Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. Lietuviam atstovauja Narcizas Priekšas iš Ženevos ir dr. Jonas Norkevičius iš Stuttgarte. Estam atstovauja jauna visuomenininkė, dabartinė BATUNO pirmininkė Jūta Ristsoo iš New Yorko, o latviams — Julijus Kadelis iš Vakarų Vokietijos, vadovavęs latvių informacijos centrui Madride. PLJS ir PLB paskyrė po 250 dol. bendrom BATUNO delegacijos išlaidoms padengti.

NEWARK, N.J.

Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba patikslina, kad nepriklausomybės šventės minėjimo akademinė dalis Švč. Trejybės parapijos salėje vasario 15, sekmadienį, įvyks tik po 12 val. mišių, o ne po 10:30 val. mišių, kaip anksčiau buvo skelbta.

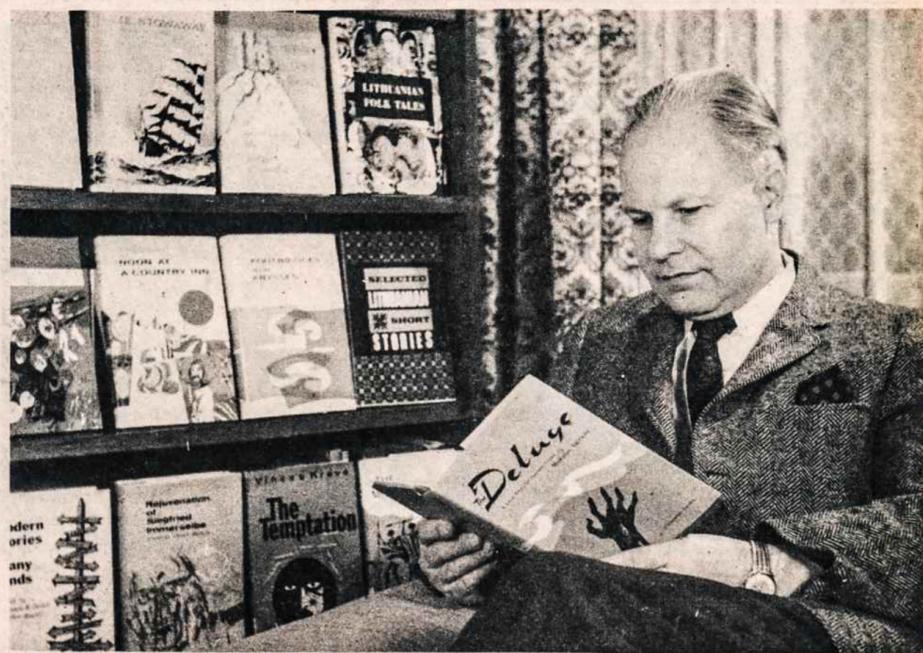
MONY — Dr. M. Siemoneit, lietuvis, draudžia sveikata, nedarbingumą, pensijas, gyvybę. (N.Y., N.J. ir Conn.) Apsidrausdami pas jį, sutaupsit 30%-50% premijos mokesčiams. Draudimo įvairios grupės, kurias galite pasirinkti. Skambinti dieną: 201 964-3500. Vak., savaitgaliais: 201 654-3756.

Išnuomojamas kambarys vyruirui ar moteriai prie parko Woodhaven, 85-32 90 Street. Tel. 847-7306.

LIETUVIŠKA MUZIKA PER NEW YORK TIMES STOTIS

Šiais metais kaip ir paskutinius 4 metus New York Times radijo stotis — WQXR AM 1550 ir WQXR FM 96 vasario 16 dieną nuo 10 iki 11 val. ryto Lietuvos nepriklausomybės šventės proga Listening Room programos ribose transliuos lietuvišką muziką, kurią parinko ir paruošė dr. Jonas Lenkaitis. Programos direktorius yra Robert Sherman.

Šio dienraščio įtaka amerikiečių valstybiniam, politiniam ir socialiniam gyvenimui yra labai svarbi. Jau vien faktas, kad lietuviška muzika transliuojama Va-

Stepas Zobarskas, rašytojas, Manyland Books leidyklos vadovas, sausio 17 paminėjo 70 metų sukaktį. Nuotr. R. Kisieliaus

STEPSO ZOBARSKO SUKAKTIS IR LITERATŪROS VAKARAS

New Yorke gyvenęs rašytojas ir knygų leidėjas Stepas Zobarskas sausio 17 sulaukė 70 metų. Ta proga vasario 14, šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židinyje rengiamas susitikimas su rašytoju, pokalbis apie jo kūrybą ir literatūrinę veiklą. Visa tai apžvelgs rašytojas poetas Stasys Santvaras. Antroje dalyje bus literatūros vakaras. Čia savo kūrybą skaitys sukaktuvininkas Stepas Zobarskas, poetas Leonardas Andriekus, Stasys Santvaras ir rašytojas Vytautas Volertas. Po programos kavutė.

Stepas Zobarskas nuo 1928 metų aktyviai dalyvavo lietuvių

KASOS Kredito Unijos taupytojų ir narių metinis susirinkimas įvyks kovo 15, sekmadienį, 2 val. popiet Kultūros Židinio mažojoje salėje. Visi nariai, artimieji ir bičiuliai kviečiami atsilankyti ir iš arčiau susipažinti su KASOS taupymo bei skolinimo įstaigos veikla ir tikslais. Svečiai bus pavaišinti kavute.

Darbininko kalendorius 1981 metam lapkričio 14 išsiųstas visiems skaitytojams. Jei kas norėtų gauti papildomų egzempliorių, prašomas atsiųsti po 2 dol.

Nidos leidyklos išleistas kalendorius 1981 metam su kasdien nuplėšiamais lapukais jau gaunamas Darbininko administracijos. Su persiuntimu 7 dol.

Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba patikslina, kad nepriklausomybės šventės minėjimo akademinė dalis Švč. Trejybės parapijos salėje vasario 15, sekmadienį, įvyks tik po 12 val. mišių, o ne po 10:30 val. mišių, kaip anksčiau buvo skelbta.

MONY — Dr. M. Siemoneit, lietuvis, draudžia sveikata, nedarbingumą, pensijas, gyvybę. (N.Y., N.J. ir Conn.) Apsidrausdami pas jį, sutaupsit 30%-50% premijos mokesčiams. Draudimo įvairios grupės, kurias galite pasirinkti. Skambinti dieną: 201 964-3500. Vak., savaitgaliais: 201 654-3756.

Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba patikslina, kad nepriklausomybės šventės minėjimo akademinė dalis Švč. Trejybės parapijos salėje vasario 15, sekmadienį, įvyks tik po 12 val. mišių, o ne po 10:30 val. mišių, kaip anksčiau buvo skelbta.

spaujoje bei literatūroje. Išleido visą eilę knygų jaunimui, yra gavęs ir premijų už jaunimo literatūrą. Jo novelių yra išverstai į prancūzų, vokiečių, anglų, italų kalbas. Vokiškai išėjo knyga "Das Lied der Sennen".

Manyland Books leidyklą iškūrė 1961 metais. Iš viso yra išleids arti šimto leidinių. Jis uoliai rūpinosi lietuvių autorių

RENGINIAI KULTŪROS ŽIDINY

(atkelta iš 9 psl.)

Gegužės 16, šeštadienį, Lietuvos Atsiminimų radijo 40 metų sukaktuvių minėjimas — koncertas.

Gegužės 17, sekmadienį, tradicinė Lietuvių Kultūros Židinio pavasario šventė — gegužinė.

Gegužės 23 ir 24, šeštadienį, sekmadienį, dail. Prano Lapės paroda.

Gegužės 30 ir 31 — patalpos neužimtos.

Birželio 6, šeštadienį, Perkūno vyrų choro koncertas.

Birželio 7, sekmadienį, patalpos neužimtos.

Birželio 13, šeštadienį, Lietuvių Atletų Klubu vedamo bingo darbuotojų metinis susirinkimas ir vakarienė.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO MINĖJIMAS

New Yorke įvyks vasario 15, sekmadienį.

11 val. — IŠKILMINGOS PAMALDOS Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Mišias koncelebruoja kleb. kun. Jonas Pakalniškis, kun. Antanas Račkauskas ir Tėv. Placidias Barius, OFM, kuris pasakys ir pamokslą. Tikinčiųjų žodis — Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis. Giedos jungtinis Apreiškimo parapijos ir vyrų "Perkūno" choras, vadovaujamas Viktoro Ralio.

3 val. popiet — KULTŪROS ŽIDINYJE: Kalbės Lietuvos gen. konsulas ANICETAS SIMUTIS, JAV senatorius ALFONSE D'AMATO, Vliko garbės pirmininkas DR. KĘSTUTIS VALIŪNAS Meninę programą atliks Maironio mokyklos mokinių choras, vadovaujamas NIJOLĖS ULĖNIENĖS, ir tautinių šokių ansamblis Tryptinis, vadovaujamas JADVYGOS MATULAITIENĖS.

Organizacijos prašomos su vėliavomis dalyvauti pamaldose ir salėje.

Įėjimas auka 4 dol. Moksleiviams nemokamai

New Yorko ALTa visus maloniai kviečia minėjime dalyvauti.

Laiškai aukomis rinkti šiemet nebus siuntinėjami. Todėl, jei kas minėjime negalėtų dalyvauti, maloniai prašome atsiųsti auką, panaudojant šią atkarpą. Būsime labai dėkingi. Čekius rašyti American Lithuanian Council of Greater New Yorko vardu. Amerikos Lietuvių Tarybai P.O. Box 158 Woodhaven, N.Y. 11421

Lietuvos laisvinimo reikalams skiriu auką
 Aukotojas
 Adresas
 Data